

Meerjarenprogramma begroting 2016-2019

College van B&W-versie d.d. 21-09-2015

Geldrop-Mierlo

Meerjarenprogrammabegroting 2016-2019

Gemeente Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Algemene inleiding	3
1.1 Proces van kadernota naar begroting	3
1.2 Vertrekpunt kadernota	3
1.3 Stand van zaken na de kadernota en voor de begroting	4
2. Beleidsbegroting	19
2.1. Algemene toelichting en inleiding bij programma's	19
2.2. Programmaplan	20
2.2.1 Programma 1: Gebiedsgericht werken	21
2.2.2 Programma 2: Economie en vastgoed	24
2.2.3 Programma 3: Veiligheid en handhaving	27
2.2.4 Programma 4: Bestuurlijke samenwerking	30
2.2.5 Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid	32
2.2.6 Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur	35
2.2.7 Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs	41
2.2.8 Programma 8: Democratisch bestuur	45
2.2.9 Programma 9: Natuur, milieu en duurzaamheid	48
2.2.10 Programma 10: Bereikbaarheid en verkeer	51
2.2.11 Programma 11: Bouwen en wonen	54
2.2.12 Programma 12: Financiën en belastingen	57
2.3. Paragrafen	62
2.3.1. Lokale heffingen	63
2.3.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	71
2.3.3. Onderhoud kapitaalgoederen	78
2.3.4. Financiering	84
2.3.5. Bedrijfsvoering	88
2.3.6. Verbonden partijen	93
2.3.7. Grondbeleid	113
2.3.8. Kerngegevens	131
3. Financiële begroting	132
3.1. Overzicht van baten en lasten	132
3.2. Toelichting overzicht van baten en lasten	134
3.2.1. Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten	134
3.2.2. Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	137
3.3. Uiteenzetting van de financiële positie	138
3.3.1. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	138
3.3.2. Overzicht van investeringen (activiteitenplan)	138
3.4. Reserves en voorzieningen	142
3.4.1. Overzicht van reserves en voorzieningen	142
3.4.2. Toelichting op de reserves	145
3.4.3. Toelichting op de voorzieningen	149
3.4.4. Beleid t.a.v. bespaarde rente	154
3.5. Toelichting op de financiële positie	155

1. Algemene inleiding

1.1 Proces van kadernota naar begroting

Het proces van de kadernota naar de begroting bestaat uit drie delen, waaruit duidelijk blijkt dat dit een doorlopende lijn is.

Januari - juni 2015

Terwijl de laatste hand werd gelegd aan de jaarrekening 2014 zijn eind maart de voorbereidingen getroffen voor de kadernota 2015, die is behandeld in de raadsvergadering van 15 juni 2015. Bij de kadernota zijn de eerste maanden van 2015 financieel in beeld gebracht (1e Tussentijdse Rapportage) en zijn kaders aangegeven voor een sluitende meerjarenbegroting. Als aanvulling op de kadernota zijn in een memorie van toelichting van 10 juni 2015 de effecten van de meicirculaire opgenomen.

Juli - november 2015

Daarna is de kadernota vertaald naar de op te stellen meerjarenbegroting 2016-2019. Deze uitwerking behelst onder meer: het doorvoeren van de maatregelen uit de kadernota 2015 en het gedetailleerde rekenwerk bij de vele staten, zoals inzet personeel, reserves en voorzieningen, kapitaallasten en renteberekening. Deze berekeningen en aanpassingen die daaruit voortvloeien hebben wij verwerkt in de primaire begroting. Dit is het boekwerk zoals dat wordt aangeboden met alle programma's en paragrafen.

Bij de kadernota is aangegeven dat wij streven naar een sluitende begroting voor alle jaren in het meerjarenperspectief. Maar gelet op de grote onzekerheden die er op dit moment heersen, onder meer op het gebied van transitie, is voorgesteld om de nadruk specifiek te leggen op de eerste twee jaren van het meerjarenperspectief (boekjaren 2016 en 2017).

Aangezien bij de kadernota geen sluitende begroting is gepresenteerd, heeft het college met het MT eind juni de mogelijkheden besproken om te komen tot een structureel sluitende begroting. Dit heeft geresulteerd in een aantal bezuinigingsvoorstellen dat via deze meerjarenbegroting wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

September - december 2015

In deze periode wordt gestart met de voorbereidingen van de 2e Tussentijdse Rapportage 2015, te weten over de financiële mutaties tot en met 30 september. De 2e Tussentijdse Rapportage wordt behandeld in de raadsvergadering van 23 november, maar sturen wij u binnen de eerste drie weken van de maand oktober toe, zodat u bij de begrotingsbehandeling kennis heeft kunnen nemen van deze mutaties. Met deze 2e Tussentijdse Rapportage zijn gelijktijdig de voorbereidingen gestart voor de jaarrekening 2015.

1.2 Vertrekpunt kadernota

In de kadernota en de memorie van toelichting hebben wij het volgende beeld geschetst:

Onderwerp	2016	2017	2018	2019
Begrotingssaldo uit MPB 2015-2018	-134.573	-245.765	-364.506	-364.506
Kadernota 2015-2019	-248.867	-476.937	-920.291	-1.014.018
MvT "Meicirculaire 2015"	222.989	-206.426	-160.477	-136.660
Stand meerjarenbegroting	-160.451	-929.128	-1.445.274	-1.515.184

Alle financiële mutaties uit paragraaf 5.6 van de kadernota, alsmede de bijstellingen als gevolg van de meicirculaire onderaan pagina 2 van de memorie van toelichting, zijn verwerkt in de primaire begroting en zitten in dit tussentijdse resultaat.

In het bovenstaande resultaat zitten nog niet de financiële doorrekeningen van een drietal nieuwe werkwijzen die in de kadernota zijn voorgesteld. Het gaat hierbij onder meer om de toepassing van een nieuwe berekeningswijze van de rekenrente (paragraaf 3.2 van de kadernota). Deze nieuwe berekeningswijze heeft geleid tot een gewijzigd rekenrentepercentage van 4% naar 3,5%. Daarnaast vinden afschrijvingen op investeringen voortaan pas plaats vanaf het jaar na gereedkomen (bijlage 2 van de kadernota). Voorheen werd in het eerste jaar direct gestart met afschrijven (voor 1/3e deel; in de volgende jaren volledig). Daarbij werd geen rekening gehouden met het feit of een investering gereed was of niet. De nieuwe werkwijze sluit beter aan bij de huidige regelgeving. Tenslotte is gewerkt met een eenvoudiger en meer eenduidige kostenverdeelstaat. In tegenstelling tot voorgaande begrotingen is er nu gewerkt met één uniform uurtarief voor de totale organisatie (paragraaf 3.3 van de kadernota).

1.3 Stand van zaken na de kadernota en voor de begroting

Naast de uitkomsten van de bezuinigingsvoorstellen van het college, zijn er tussen het opstellen van de kadernota en het opstellen van de begroting in de periode tot en met begin september 2015 nieuwe mutaties opgetreden. Het is een dynamisch proces, waarbij in de financiële huishouding van de gemeente voortdurend veranderingen optreden. Deze mutaties kunnen liggen in concrete besluitvorming op onderwerpen, meevallers en tegenvallers ten opzichte van de geraamde bedragen, circulaires van het Rijk en het doorrekenen van de diverse staten van personeel, investeringen, reserves en voorzieningen en rente. Nieuwe mutaties na de vaststelling van de besluitvorming over de kadernota staan in het volgende overzicht. Hierbij merken wij op dat bij punten 16 en 17 wordt bedoeld met de afkorting "boekw. invest. MN": de boekwaarde van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Dit wordt verderop in deze paragraaf toegelicht bij voorstel 15-44.

Onderwerp	2016	2017	2018	2019
Begrotingssaldo uit MPB 2015-2018	-134.573	-245.765	-364.506	-364.506
Kadernota 2015-2019	-248.867	-476.937	-920.291	-1.014.018
MvT "Meicirculaire 2015"	222.989	-206.426	-160.477	-136.660
Stand meerjarenbegroting	-160.451	-929.128	-1.445.274	-1.515.184

Voorgestelde aanpassingen begroting	2016	2017	2018	2019
Autonome ontwikkelingen				
1. Aanpassing kostenverdeelstaat + indexering	-20.305	-83.079	-28.071	-234.196
2. Correctie kadernota	65.321	65.132	64.951	64.780
3. Aanpassingen budgetten zorg en welzijn	-319.176	-138.520	-243.915	-237.576
4. Aanpassing exploitatie WWB	254.826	509.652	509.652	509.652
5. Mutatie reserve WWB t.o.v. raming vorig jaar	54.705	-200.403	-200.690	-200.690
6. Aanpassing rekenrente, activa en reserves	-304.423	-230.790	-93.216	-360.203
7. Aanpassing bespaarde rente	-23.992	-23.992	-23.992	-23.992
8. Herrekening activiteitenplan uit kadernota	147.167	258.649	203.471	123.484
9. Gesloten exploitaties	2.782	13.589	-4.245	2.706
10. Actualisatie stelposten	86.004	-57.803	-50.501	-49.940
Subtotaal autonome ontwikkelingen	-57.091	112.435	133.444	-405.975
Subtotaal begrotingssaldo (*)	-217.542	-816.693	-1.311.830	-1.921.159

Beleidsaanpassingen				
11. Extra dotatie reserve IHP	0	0	-200.000	-200.000
12. Mutaties activiteitenplan na kadernota	0	-26.520	-25.680	-27.540
13. Vennootschapsbelasting	pm	pm	pm	pm
14. Informatiebeleidsplan 2016-2020	pm	pm	pm	pm
15. Bezuinigingsvoorstellen college	1.096.648	1.375.367	1.449.164	1.419.251
16. Opheffen reserve Tijdelijk Begrotingstekort:				
- Terugdraaien oorspronkelijke dekking	-256.000	-152.000	-286.301	0
- Vrijval volledig reserve in 2016	799.301	0	0	0
- Eenm. afschrijving boekw. invest. MN	-694.301	0	0	0
- Eenm. afschrijving boekw. invest. MN (jrr. 2014)	-105.000	0	0	0
- Mutatie kapitaallasten door lagere afschrijving	0	46.060	46.060	46.060
17. Afschrijving invest. MN t.l.v. incidenteel res.:				
- Eenm. afschrijving boekw. invest. MN	-455.615	0	0	0
- Mutatie kapitaallasten door lagere afschrijving	0	26.255	26.255	26.255
Subtotaal beleidsaanpassingen (**)	385.033	1.269.162	1.009.498	1.264.026
Begrotingssaldo	167.491	452.469	-302.332	-657.133
- waarvan incidenteel	1.850	395.218	151.322	-114.719
- waarvan structureel	165.641	57.251	-453.654	-542.414

(*) Verwerkt in deze begroting

(**) Te verwerken in 1e begrotingswijziging

Toelichting mutaties na kadernota:

1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering

Door middel van de kostenverdeelstaat worden de algemene kosten van de gemeente (zoals salariskosten en huisvestingskosten) verdeeld over de productieve uren. Voor 2016 is het uurtarief bepaald op € 83,-. Dit uurtarief geldt voor de gehele organisatie. In de voorgaande jaren werden de uurtarieven per afdeling berekend aan de hand van drie tariefgroepen (afhankelijk van salarisschalen). De administratieve omzetting door de nieuwe werkwijze heeft eenmalig tot mutaties geleid ten opzichte van de meerjarenraming van vorig jaar. Daarnaast worden de kosten voor de salarissen jaarlijks opnieuw berekend op basis van de laatst bekende gegevens over formatie, inschaling, sociale lasten en te verwachten loonontwikkeling. Deze herberekeningen hebben ook mutaties tot gevolg gehad. Ook zijn correcties op indexeringen doorgevoerd bij diverse posten in de begroting.

2. Correctie kadernota

In paragraaf 5.1 van de kadernota is bij wijziging 63 geen rekening gehouden met de bijdrage uit transitie-middelen, zoals beschreven in paragraaf 4.5.1 van de kadernota. Dit is gecorrigeerd in deze begroting.

3. Aanpassingen budgetten zorg en welzijn

De mutaties worden veroorzaakt door diverse redenen, zoals het beëindigen van subsidies, het niet indexeren van enkele budgetten en de verwerking van de taakstelling op de budgetten uit de MPB 2015-2018 (zie: punt 10. Actualisatie stelposten). Daarnaast zijn de begrote kosten WWB aangepast aan de realisatiecijfers uit 2014. Dit staat los van de aanpassing als gevolg van minder uitkeringsgerechtigden (zie: punt 4. Aanpassing exploitatie WWB).

4. Aanpassing exploitatie WWB

De coalitie heeft gevraagd om een reductie van het aantal uitkeringsgerechtigden van 5%. In 2016 gaan we uit van een reductie van 2,5% en vanaf 2017 is de reductie van 5% gerealiseerd. De aantrekkende economie, het plan van Atlant/Werkbedrijf en het richten op deeltijd uitstroom maken dat deze aanname realistisch is.

5. Mutatie reserve WWB t.o.v. meerjarenraming vorig jaar

In meerjarenperspectief was er op basis van de MPB 2015-2018 een onttrekking uit de reserve WWB begroot. Dit is de mutatie ten opzichte van deze onttrekking gelet op de benodigde onttrekkingen in de jaren 2016-2019.

6. Aanpassing rekenrente en staat van activa

De afgelopen jaren zijn de gemiddelde rentekosten lager dan 4% geweest. Om die reden is voorgesteld bij de kadernota om de rekenrente te verlagen. De rekenrente is bepaald op 3,5%. Dit houdt in dat over alle investeringen 3,5% rentelasten wordt berekend en dat over de stand van de reserves en voorzieningen een bespaarde rentebaat van 3,5% wordt gerekend.

Daarnaast zijn er aanpassingen geweest in de werkwijze van de kapitaallasten. Er wordt pas afgeschreven in het jaar na gereedkomen van het actief en er wordt rente toegerekend over de boekwaarde op 1-1 van het dienstjaar.

Door actualisering van de kredieten kunnen ook de kapitaallasten iets zijn aangepast.

Het totaal van deze veranderingen heeft een negatieve consequentie voor de meerjarenbegroting.

7. Aanpassing bespaarde rente

Jaarlijks worden de stortingen en onttrekkingen van de reserves en voorzieningen geactualiseerd.

Hierdoor verandert de verwachte boekwaarde van de reserves en voorzieningen ten opzichte van de vorige begroting. De bespaarde rente wordt berekend over de boekwaarde van de reserves en voorzieningen. Doordat de verwachte boekwaarde lager is dan bij de vorige begroting daalt het totaal van de bespaarde rente.

8. Herrekening activiteitenplan uit kadernota

Op de activiteitenplannen in de kadernota (bijlagen 3 en 4) zijn de kapitaallasten nog gebaseerd op een rekenrente van 4% en is de oude manier van afschrijven gehanteerd. In deze begroting zijn de kapitaallasten aangepast aan de nieuwe rekenrente van 3,5% en aan de nieuwe werkwijze. Dit levert een voordeel op, omdat de rentekosten lager uitvallen en de kapitaallasten veelal doorschuiven in de tijd.

9. Gesloten exploitaties

De lasten en baten van de gesloten exploitaties afval, riolering, hondenbeleid, recreatie en toerisme en ondernemersinitiatieven zijn opnieuw doorgerekend en leiden tot mutaties die van invloed zijn op het saldo, onder meer door de BTW die wordt meegenomen in de berekening van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

10. Actualisatie stelposten

In het onderstaande overzicht staan de aanpassingen die leiden tot mutaties in het begrotingssaldo. De vervallen stelposten zijn gerealiseerd of opgenomen in de betreffende exploitatiebudgetten.

Vervallen stelposten oud	2016	2017	2018	2019
Stijging extra budget Wmo nieuwe taken	224.067	87.506	74.247	74.247
Taakstelling budgetten afdeling MO	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Verdeelreserve	60.000	80.000	100.000	100.000
Herrekening mengpercentages	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
Bezuiniging op budget Bestuursondersteuning	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Stelpost toegevoegd				
Kapitaallasten Renovatie gemeentelijke gebouwen (*)	0	-27.246	-26.685	-26.124
VNG contributiewijziging (**)	-2.063	-2.063	-2.063	-2.063
Totaal	86.004	-57.803	-50.501	-49.940

(*) Deze kapitaallasten hebben betrekking op reeds gevoteerde kredieten uit 2011 en 2012 voor een totaalbedrag van € 320.540,-. Deze kapitaallasten zijn ten onrechte niet betrokken in de staat van activa en zijn tijdelijk hier geraamd (mutatie na doorvoeren kostenverdeelstaat).

(**) De contributie van de VNG wordt jaarlijks aangepast met een percentage op basis van de ontwikkeling van het accres gemeentefonds en een nacalculatie als gevolg van gemeentelijke herindelingen. De contributiewijziging voor 2016 bedraagt 4,23% en is tijdelijk hier geraamd (mutatie na doorvoeren kostenverdeelstaat).

11. Extra dotatie reserve IHP

Bij de vaststelling van het nieuwe Integraal Huisvestingsplan 2015-2020, met nieuwbouw Strabrecht en nieuwbouw Dommeldal en Beneden Beekloop, dient de storting in de reserve IHP vanaf 2018 met € 200.000,- per jaar opgehoogd te worden om de hogere kapitaallasten te kunnen dekken.

12. Mutaties activiteitenplan na kadernota

Het nieuwe beleid staat vermeld op het activiteitenplan uit de kadernota (bijlagen 3 en 4). Na de kadernota is hier nog een drietal investeringen aan toegevoegd met de volgende kapitaallasten.

Nieuw beleid, aanvullend op kadernota	2016	2017	2018	2019
Diverse vervangingen sporthal De Weijer	0	0	0	-2.700
Aanschaf chroombooks	0	-26.520	-25.680	-24.840
Aanpak aandachtsontwikkelocaties	300.000	300.000	0	0
Aanpak aandachtsontwikkelocaties t.l.v. voorziening	-300.000	-300.000	0	0
Totaal	0	-26.520	-25.680	-27.540

Diverse vervangingen sporthal De Weijer

Investering: € 20.000,- in 2018 en € 25.000,- in 2019

Dekking: activeren, afschrijving varieert van 10 - 25 jaren

Het betreft de vervanging van diverse afgeschreven voorzieningen. Hierbij is niet alleen gekeken naar het economische afschrijvingsjaar, maar vooral ook naar de huidige onderhouds- en veiligheidsstaat van de voorzieningen na inspectie.

Aanschaf chroombooks

Investering: € 72.000,- in 2016

Dekking: activeren, afschrijving in 3 jaren

De gemeentelijke organisatie wil op korte termijn aan de slag met volledig digitaal en mobiel werken.

Dit o.a. ook vanwege het feit dat begin volgend jaar het zaakgericht werken organisatiebreed wordt ingevoerd. Om de medewerkers hier in mee te nemen en hen goed voorbereid te hebben, krijgt eenieder een chroombook waardoor zij gefaciliteerd worden om mobiel te werken. Dit past in onze filosofie van Het Nieuwe Werken.

Aanpak aandachtsontwikkelocaties

Investing: € 300.000,- in 2016 en € 300.000,- in 2017

Dekking: 2 x € 300.000,- ten laste van de voorziening Wonen

Op het activiteitenplan uit de kadernota is de aanpak van aandachtsontwikkelocaties opgenomen met als kanttekening dat de dekking ervan nog nader zou worden onderzocht. Er wordt voorgesteld om de raming van 2 x € 300.000,- ten laste te brengen van de voorziening Wonen. De acties voor de aandachtsontwikkelocaties vallen onder de reikwijdte van deze voorziening. Wij willen als gemeente meer de regie nemen over plekken in onze gemeente die dringend aandacht behoeven. Dit kan op vele manieren, zoals bemiddeling, proces en zelfs aankoop. De verbetering van deze plekken komt het woon- en leefklimaat ten goede en wellicht worden sommige plekken omgezet in woningbouw.

13. Vennootschapsbelasting

De wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen zal per 1 januari 2016 in werking treden. De vennootschapsbelasting wordt zodanig aangepast dat overheidsondernemingen die economische activiteiten verrichten op een markt waarop ook private ondernemingen actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die van private ondernemingen.

Via de kadernota is aangegeven dat wij de consequenties hiervan willen verwerken in de begroting 2016-2019. Gelet op de late verschijning van de notitie lukt dit echter niet bij de aanbidding van de begroting in september. Een aanvullend voorstel wordt aangeboden voor de raadsvergadering van december om deze alsnog voor de wettelijke ingangstermijn van 1 januari 2016 te kunnen vaststellen en via een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2016-2019. Hierover is de gemeenteraad reeds geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.

14. Informatiebeleidsplan 2016-2020

Het informatiebeleidsplan 2016-2020 is bijna gereed. Hierover moet nog besloten worden. De financiële consequenties zijn nog niet helder en zullen bij de volgende P&C-cyclus voorgelegd worden.

15. Bezuinigingsvoorstellen college

Het college stelt de volgende bezuinigingsmaatregelen voor:

Nr.	Bezuinigingsvoorstel	2016	2017	2018	2019
1	Nieuwe aanbesteding koffieverstrekking	18.900	18.900	18.900	18.900
2	Zelf schoonmaken koffieautomaten	11.000	11.000	11.000	11.000
3	Besparing energie na aanpassing gemeentehuis	0	7.500	7.500	7.500
4	Zaakgericht werken / minder gebruik papier	5.000	5.000	5.000	5.000
5	Personeelsblad digitaal	8.000	8.000	8.000	8.000
6	Geen bekendmakingen in huis aan huis blad	10.000	10.000	10.000	10.000
7	Meer leges omgevingsvergunningen		25.000	50.000	50.000
8	Rolstoelvoorzieningen	40.000	0	0	0
9	St. MFA	10.000	20.000	30.000	30.000
10	Cultuur (volwassenen)	10.000	10.000	10.000	10.000
11	SLOGM	0	0	22.397	22.397
12	Bibliotheek werk; stopzetten extra openingsuren	17.000	20.000	20.000	20.000
13	GEMI Cultureel	3.150	3.150	3.150	3.150

14	Bijstelling basissubsidie	40.000	40.000	40.000	40.000
15	Bibliotheekwerk; wijziging financiering	24.612	24.612	24.612	24.612
16	Re-organisatie welzijnsopbouwwerk	0	100.000	100.000	100.000
17	Jeugd - CJG	20.000	60.000	60.000	60.000
18	Preventie Jeugd	10.000	10.000	10.000	10.000
19	Volksuniversiteit	3.000	3.000	3.000	3.000
20	Stichting Heidi	3.900	3.900	3.900	3.900
21	Sportpark Bronzenwei	1.998	1.998	1.998	1.998
22	Sportpark Kievit	991	991	991	991
23	Sportpark de Ark	1.661	1.661	1.661	1.661
24	Schoolzwemmen	30.000	60.000	60.000	60.000
25	OGGZ	18.000	18.000	18.000	18.000
26	Slachtofferhulp	5.778	5.778	5.778	5.778
27	Seniorencomputerhulp	7.638	7.638	7.638	7.638
28	Huursubsidie sportpark De Ark uit begroting	37.117	36.990	37.526	37.526
29	Ambulancevervoer (dubbel begroot)	28.701	28.701	28.701	28.701
30	Kap.Istn. Verv. kunstgrastennisbanen Coevering	0	4.725	11.100	30.338
31	Kap.Istn. Verv. kunstgrastennisbanen Bronzenwei	0	33.750	32.875	26.330
32	Lagere energiekosten door slimme meters	10.000	20.000	30.000	40.000
33	2 veegondes straatvegen uit hondenbeleid	gesl.expl.	gesl.expl.	gesl.expl.	gesl.expl.
34	Hogere BLV-subsidie	5.500	5.500	5.500	5.500
35	Beëindigen bewaakte fietsenstalling	20.000	20.000	20.000	20.000
36	Vervallen krediet Duurzaamheidsnotitie	75.000	75.000	75.000	0
37	Vervallen krediet Renovatie Koetshuis	0	0	0	525
38	Vervallen krediet Reconstr. fietspad Santheuvel	0	0	0	5.250
39	Vervallen krediet Uitbr. parkeerplts. Kasteeltuinen	0	11.250	11.040	10.830
40	Vervallen krediet Parkeerverwijssystem	0	0	0	0
41	Vervallen krediet Fietspad Oudvenestraat	0	3.375	3.312	3.249
42	Vervallen krediet Herinrichting Pluvierstraat	0	2.975	3.710	20.700
43	Vervallen krediet Vlindertuin Rielsedijk	0	5.250	5.152	5.054
44	Afschrijving ineens bij inv. in maatschappelijk nut	163.665	163.665	163.665	163.665
45a	Kn. straatreiniging toerekenen aan riolering	55.963	55.963	55.963	55.963
45b	Extra kn. straatreiniging toerekenen aan riolering	36.058	36.058	36.058	36.058
45c	37,50% straatreiniging toerekenen aan riolering	0	46.011	46.011	46.011
45d	Kn. waterkering toerekenen aan riolering	177.958	177.958	177.958	177.958
46a	Extra kn. straatreiniging toerekenen aan afval	36.058	36.058	36.058	36.058
46b	37,50% straatreiniging toerekenen aan afval	0	46.010	46.010	46.010
47	Stijging OZB met 2%	90.000	90.000	90.000	90.000
48	Zaakgericht digitaal werken t.l.v. algemene res.	60.000	0	0	0
	Totaal	1.096.648	1.375.367	1.449.164	1.419.251

Toelichting:

15-1. Nieuwe aanbesteding koffieverstrekking

15-2. Zelf schoonmaken koffieautomaten

15-3. Besparing energie na aanpassing gemeentehuis

Bij het bedrag is rekening gehouden met de minimale variant.

15-4. Zaakgericht werken / minder gebruik papier

Het gaat hierbij om een afname van het papiergebruik van 25%.

15-5. Personeelsblad digitaal

De bezuiniging heeft betrekking op drukkosten en die beslaat het grootste gedeelte van de totale kosten.

15-6. Geen bekendmakingen meer in huis aan huis blad

De verleende vergunningen staan (digitaal) gepubliceerd in de Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties (GVOP).

15-7. Meer leges omgevingsvergunningen door aantrekken woningmarkt

Er zijn positieve signalen dat de woningmarkt aantrekt.

15-8. Rolstoelvoorzieningen

De nieuwe aanbesteding van de hulpmiddelen is in 2015. Het huidige contract met zeer lage prijzen loopt tot 1 juni 2016. De verwachting is dat vanaf 2017 de kosten van hulpmiddelen langzaam stijgen.

15-9. St. MFA

Het beheer van de twee locaties is een aanzienlijke post. Gelet op de bezetting van met name MFA 't Loesje kan deze post worden bijgesteld. In overleg met de stichting zal dit een taakstelling zijn om de totale beheerskosten naar beneden bij te stellen.

15-10. Cultuur (volwassenen)

Binnen het beleidsterrein cultuur zal een taakstelling van € 10.000,- worden neergelegd. Deze taakstelling zal met name worden behaald door een soberder subsidiebeleid voor volwassenencultuur activiteiten.

15-11. SLOGM

Bezuiniging voorsnog opvoeren. Kanttekening is dat indien SLOGM kan aantonen aan de verwachtingen te voldoen ten aanzien van programmering en representatie deze bezuiniging wellicht niet behaald kan worden.

15-12. Bibliotheekwerk; stopzetten extra openingsuren

Binnen het zogenaamde "plus-pakket" beschikt de bibliotheek over 3 extra openingsmomenten. Deze plus zal worden gestopt, hetgeen betekent dat jaarschijf 2016 verlaagd wordt van € 20.000,- naar € 17.000,-.

15-13. GEMI Cultureel

Het beleid is dat er geen subsidie aan organisaties wordt verleend, die deze subsidie vervolgens verder doorleiden naar andere organisaties of evenementen. Voor GEMI Cultureel geldt dat zij dit overwegend doen. Voor het Marianne Korenfestival wordt de subsidie gehandhaafd.

15-14. Bijstelling basissubsidie

Het betreft het naar beneden bijstellen van de basissubsidie.

15-15. Bibliotheekwerk; wijziging financiering

De financiering van bibliotheekwerk is aangepast. Als gevolg daarvan kan een deel van het budget vrijvallen.

15-16. Re-organisatie welzijnsopbouwwerk

In het kader van de transformatie en transitie van het sociaal domein zal ook het welzijns- en opbouwwerk op een nieuwe wijze worden ingericht. Hierbij zal (zeer) kritisch worden gekeken naar de overhead en werkwijzen.

15-17. Jeugd - CJG

Door het opgaan van het CJG in het CMD is een additionele besparing gerealiseerd die met name veroorzaakt wordt door het wegvallen van organisatiekosten. Dit is extra ten opzichte van eerdere bezuinigingen in de kadernota.

15-18. Preventie Jeugd

De preventieactiviteiten voor jeugdigen kunnen deels gefinancierd worden uit andere geldstromen, waardoor het beroep op deze middelen naar beneden kan worden bijgesteld.

15-19. Volksuniversiteit

Bijstelling van de raming (op basis van realisatiecijfers voorgaande jaren).

15-20. Stichting Heidi

De stichting heft zich - op eigen aangeven - op.

15-21. Sportpark Bronzenwei

15-22. Sportpark Kievit

15-23. Sportpark De Ark

Besparing door bepaalde werkzaamheden niet uit te besteden, maar zelf te doen (buitendienst).

15-24. Schoolzwemmen

Huidige contract loopt tot medio 2016. Daarna zal een vangnetregeling worden geïntroduceerd. Deze is echter minder kostenintensief. Een besparing is derhalve mogelijk.

15-25. OGGZ

Vrijval; besparing als gevolg van een verandering in de financiering.

15-26. Slachtofferhulp

Het gaat hier om het schrappen van een vrijwillige bijdrage (solidariteitsbijdrage) die gemeenten betalen.

15-27. Seniorencomputerhulp

Vereniging heeft aangegeven de vergoeding niet meer nodig te hebben.

15-28. Huursubsidie sportpark De Ark uit begroting

De gebouwen c.q. kleedlokalen zijn per 1 januari 2015 overgedragen aan V.V. Mifano. Zoals in de kadernota is aangegeven (paragraaf 5.1 punt 16) komen de te ontvangen huuropbrengsten alsmede de te betalen huursubsidie en onderhoudskosten voor de gemeente te vervallen. De vervallen kosten voor huursubsidie zijn echter hoger dan het bedrag dat is aangegeven in de kadernota (= voordeel). Dit is aangepast in deze begroting.

15-29. Ambulancevervoer

De kosten voor het ambulancevervoer waren dubbel begroot. Dit is gecorrigeerd in deze begroting.

15-30. Kapitaallasten Vervanging kunstgras tennisbanen Coevering

De huidige staat van onderhoud maakt het mogelijk deze investering door te schuiven in tijd.

15-31. Kapitaallasten Vervanging kunstgras tennisbanen 1 t/m 12 sportpark Bronzenwei

De huidige staat van onderhoud maakt het mogelijk deze investering door te schuiven in tijd.

15-32. Lagere energiekosten door slimme meters

Doordat de huidige meters vervangen zijn door slimme meters hebben we beter inzicht in de meterstanden en kunnen we de facturering beter controleren. Daarnaast kunnen we sturen op verbruik en verschillen tussen diverse objecten.

15-33. Twee veegzones straatvegen betalen uit budget hondenbeleid

Hondenpoep staat hoog op de lijst van ergernissen van onze burgers, veelal op verhardingen. Een klein deel van het stratenvegen is daarmee toe te rekenen aan hondenbeleid. Het gaat hierbij om een structureel bedrag van € 14.000,-. Met deze kostentoekening is in de begroting rekening gehouden. Ter voorkoming van dubbeltellingen is het bedrag van € 14.000,- daarom niet opgenomen in het overzicht. De kostentoekening heeft in 2016 geen gevolgen voor de tariefbepaling. Uit de berekening van de gesloten exploitatie blijkt dat de kosten voor de uitvoering van hondenbeleid hoger zijn dan de opbrengsten uit hondenbelasting (onderdekking). Het begrote tekort wordt onttrokken uit de reserve Hondenbeleid.

15-34. Hogere BLV-subsidie door overstap van SRE naar provincie

De subsidieverstrekking van BVL is van SRE naar Provincie Brabant gegaan. De provincie hanteert een andere verdeelsleutel, die structureel gunstig uitpakt. We krijgen meer van onze kosten vergoed.

15-35. Beëindigen bewaakte fietsenstalling centrum Geldrop

Het hanteren van een bewaakte fietsenstalling wordt niet meer noodzakelijk geacht.

15-36. Vervallen krediet: Duurzaamheidsnotitie

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Duurzaamheidsnotitie. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. Aanvullende middelen voor extra ambitie worden niet noodzakelijk geacht. Tevens is een deel van het gevraagde budget door een rekenfout te hoog aangehouden.

15-37. Vervallen krediet: Renovatie Koetshuis

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Renovatie Koetshuis. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. In het centrumplan is fietsenstalling ten behoeve van het gemeentehuis voorzien bij de herinrichting van De Meent.

15-38. Vervallen krediet: Reconstructie fietspad Santheuvel (Loeswijk - Geldropseweg)

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Reconstructie fietspad Santheuvel. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. Dit budget wordt niet apart geactiveerd, maar via regulier onderhoud meegenomen.

15-39. Vervallen krediet: Uitbreiding parkeerplaatsen Kasteeltuinen

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Uitbreiding parkeerplaatsen Kasteeltuinen. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. Dit krediet is meegenomen in de parkeerbalans voor het centrum. In verband met eigendom en grondslag (drassigheid) was dit een relatief duur project. Voorgesteld wordt om deze overloop van langdurig parkeren op het parkeerterrein Heggestraat in te vullen. Dit wordt vanaf 2016 niet meer verhuurd aan de St. Anna Zorggroep.

15-40. Vervallen krediet: Parkeerverwijssysteem

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Parkeerverwijssysteem. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. Het centrum wordt met name bezocht door lokale bevolking. Daarnaast is de parkeerdruk niet van dien aard dat er continu een verdeling dient plaats te vinden. Een parkeerverwijssysteem voor het centrum wordt daarmee niet noodzakelijk geacht.

15-41. Vervallen krediet: Fietspad Oudvensestraat

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Fietspad Oudvensestraat. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. Het is niet noodzakelijk. Tevens zal gekeken worden of dit niet via regulier onderhoudsbudget kan worden gerealiseerd.

15-42. Vervallen krediet: Herinrichting Pluvierstraat

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Herinrichting Pluvierstraat. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. Hoewel er een andere parkeerbehoefte in de straat bestaat, is totale herinrichting niet noodzakelijk.

15-43. Vervallen krediet: Vlindertuin Rielsedijk

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Vlindertuin Rielsedijk. Voorgesteld wordt om dit krediet van het activiteitenplan af te halen. Aanleg wordt niet noodzakelijk geacht.

15-44. Afschrijving ineens bij investeringen in maatschappelijk nut

In het huidige BBV moeten investeringen met economisch nut geactiveerd worden en afgeschreven worden op basis van de verwachte levensduur van het actief (bijvoorbeeld een gebouw). Het huidige BBV laat echter de gemeenten de vrijheid om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (wegen, parken etc.) al dan niet te activeren en daarbij versneld af te schrijven. Met het oog op een betere vergelijkbaarheid van de kosten, wordt in het nieuwe BBV de systematiek van activering en afschrijving voor alle investeringen gelijk getrokken: investeringen met een maatschappelijk nut dienen, evenals investeringen met een economisch nut, te worden geactiveerd en over de verwachte levensduur te worden afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode wordt echter alleen van toepassing op nieuwe investeringen die na 2017 worden gedaan. In 2016 is het dus nog mogelijk om investeringen in maatschappelijk nut versneld af te schrijven.

(Bovenstaande informatie is ontleend aan de brochure Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, juni 2015)

Voorgesteld wordt om een bedrag van € 2.784.723,- eenmalig ten laste brengen van de algemene reserve om hiermee de boekwaarden van onderstaande (reeds afgesloten) investeringen in maatschappelijk nut in één keer af te schrijven.

Reeds afgesloten investeringen (gedeelte straten)	Boekwaarde
Herinrichting Bogardeind (Emopad - A67)	€ 182.165,-
Herinrichting Nuenenseweg (Wielewaal / Spaarpot)	€ 722.948,-
Herinrichting Hertenkampstraat	€ 135.554,-
Herstraten Beemdstraat	€ 120.622,-
Herinrichting Kerkstraat	€ 256.190,-
Herinrichting Geldropseweg fase 1 t/m 4	€ 475.112,-
Herinrichting Grote Bos	€ 892.132,-
Totaal	€ 2.784.723,-

Dit levert jaarlijks een besparing op van ongeveer € 163.665,-. De achterliggende gedachte daarbij is om incidentele middelen (in dit geval: uit de reserve) in te zetten om structurele (kapitaal)lasten te verlagen.

Bij punten 16 en 17 doet het college aanvullende voorstellen met eenzelfde strekking.

15-45a. Kosten straatreiniging toerekenen aan riolering (zoals bij afval)

Een betere straatreiniging zorgt voor minder onderhoudsproblemen (verstoppingen e.d.) in het rioolstelsel. Conform de regels van het BBV zijn deze kosten toe te rekenen aan deze exploitaties. In dit voorstel worden de kosten van straatreiniging op dezelfde manier toegerekend als bij de exploitatie afval: 25% van de onderhoudskosten (onderhoud derden) = 25% van € 185.000,- = € 46.250 + 21% toegerekende btw = € 55.963,-. In het onderstaande overzicht worden de tarieven inclusief en exclusief dit voorstel met elkaar vergeleken.

	Tarief 2016 MPB 2016-2019	Tarief 2016 voorstel 15-45a	Vershil	Extra stijging in %
Cat. 1: woningen (0 - 200 m3)	€ 159,60	€ 162,60	€ 3,00	1,88%
Cat. 2: woningen (200 - 500 m3)	€ 213,00	€ 216,60	€ 3,60	1,69%
Cat. 3: woningen (> 500 m3)	€ 213,00	€ 216,60	€ 3,60	1,69%
Cat. 4: niet-woningen (0 - 200 m3)	€ 159,60	€ 162,60	€ 3,00	1,88%
Cat. 5: niet-woningen (200-500 m3)	€ 213,00	€ 216,60	€ 3,60	1,69%
Cat. 6: niet-woningen (> 500 m3)	€ 213,00	€ 216,60	€ 3,60	1,69%

15-45b. Extra kosten straatreiniging toerekenen aan riolering

In dit voorstel worden naast bezuinigingsvoorstel 15-45a extra kosten van straatreiniging toegerekend aan de exploitatie riolering: 25% van machinale straatreiniging (€ 79.201,-) en stortkosten (€ 40.000,-) = € 29.800,- + 21% toegerekende btw = € 36.058,-. In het onderstaande overzicht worden de tarieven inclusief de voorstellen 15-45a en 15-45b vergeleken met de tarieven exclusief deze voorstellen.

	Tarief 2016 MPB 2016-2019	Tarief 2016 voorstel 15-45a + b	Vershil	Extra stijging in %
Cat. 1: woningen (0 - 200 m3)	€ 159,60	€ 164,40	€ 4,80	3,00%
Cat. 2: woningen (200 - 500 m3)	€ 213,00	€ 219,00	€ 6,00	2,82%
Cat. 3: woningen (> 500 m3)	€ 213,00	€ 219,00	€ 6,00	2,82%
Cat. 4: niet-woningen (0 - 200 m3)	€ 159,60	€ 164,40	€ 4,80	3,00%
Cat. 5: niet-woningen (200-500 m3)	€ 213,00	€ 219,00	€ 6,00	2,82%
Cat. 6: niet-woningen (> 500 m3)	€ 213,00	€ 219,00	€ 6,00	2,82%

15-45c. Geen 25%, maar 37,50% van kosten straatreiniging toerekenen aan riolering vanaf 2017

De bezuinigingsvoorstellen 15-45a en 15-45b gaan uit van een kostentoerekening van 25%. In dit voorstel wordt een kostentoerekening van 37,50% gehanteerd vanaf 2017: € 55.963,- (bezuinigingsvoorstel 15-45a) + € 36.058,- (bezuinigingsvoorstel 15-45b) = € 92.021,- / 25% x 12,5% extra = € 46.011,-. De verschillen ten opzichte van het tarief 2016 inclusief bezuinigingsvoorstellen 15-45a en 15-45b zijn:

	Tarief 2016 voorstel 15-45a + b	Tarief 2017 voorstel 15-45c	Vershil	Extra stijging in %
Cat. 1: woningen (0 - 200 m3)	€ 164,40	€ 166,80	€ 2,40	1,46%
Cat. 2: woningen (200 - 500 m3)	€ 219,00	€ 222,00	€ 3,00	1,37%
Cat. 3: woningen (> 500 m3)	€ 219,00	€ 222,00	€ 3,00	1,37%
Cat. 4: niet-woningen (0 - 200 m3)	€ 164,40	€ 166,80	€ 2,40	1,46%
Cat. 5: niet-woningen (200-500 m3)	€ 219,00	€ 222,00	€ 3,00	1,37%
Cat. 6: niet-woningen (> 500 m3)	€ 219,00	€ 222,00	€ 3,00	1,37%

(Het tarief 2017 is in bovenstaand overzicht exclusief reguliere indexering 2017)

15-45d. Waterkering en afwatering toerekenen aan riolering

Kosten die momenteel niet worden meegenomen in de berekening van de rioolheffing zijn de uitvoering van watertaken. Onder watertaken wordt o.a. het schoonhouden van sloten en andere watergangen verstaan. Het voorstel is om deze kosten volledig mee te gaan nemen in de rioolheffingsberekening. Dit heeft tot gevolg dat er structureel € 186.280,- meer wordt toegerekend. De verschillen ten opzichte van het tarief 2016 exclusief eerdere voorstellen van punt 45 zijn:

	Tarief 2016 MPB 2016-2019	Tarief 2016 voorstel 15-45d	Vershil	Extra stijging in %
Cat. 1: woningen (0 - 200 m3)	€ 159,60	€ 168,60	€ 9,00	5,64%
Cat. 2: woningen (200 - 500 m3)	€ 213,00	€ 225,00	€ 12,00	5,63%
Cat. 3: woningen (> 500 m3)	€ 213,00	€ 225,00	€ 12,00	5,63%
Cat. 4: niet-woningen (0 - 200 m3)	€ 159,60	€ 168,60	€ 9,00	5,64%
Cat. 5: niet-woningen (200-500 m3)	€ 213,00	€ 225,00	€ 12,00	5,63%
Cat. 6: niet-woningen (> 500 m3)	€ 213,00	€ 225,00	€ 12,00	5,63%

15-46a. Extra kosten straatreiniging toerekenen aan afval

Conform de nota Kostendekkende diensten worden de kosten van straatreiniging gedeeltelijk toegerekend aan de exploitatie afval, namelijk: 25% van de onderhoudskosten (onderhoud derden) = 25% van € 185.000,- = € 46.250 + 21% toegerekende btw = € 55.963,-. In dit voorstel worden extra kosten van straatreiniging toegerekend aan de exploitatie afval. Hetzelfde als bij riolering: 25% van machinale straatreiniging (€ 79.201,-) en stortkosten (€ 40.000,-) = € 29.800,- + 21% toegerekende btw = € 36.058,-. In het volgende overzicht worden de tarieven inclusief en exclusief dit voorstel met elkaar vergeleken.

	Tarief 2016 MPB 2016-2019	Tarief 2016 voorstel 15-46a	Verschil	Extra stijging in %
Vast recht hoog- en laagbouw	€ 92,40	€ 94,20	€ 1,80	1,95%
Variabel recht: gft 80 liter	€ 2,00	€ 2,00	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: rest 80 liter	€ 4,00	€ 4,00	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: gft 140 liter	€ 3,30	€ 3,30	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: rest 140 liter	€ 6,70	€ 6,70	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: gft 240 liter	€ 5,50	€ 5,50	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: rest 240 liter	€ 10,90	€ 10,90	€ 0,00	0,00%
Hoogbouw 25 liter	€ 1,45	€ 1,45	€ 0,00	0,00%
Hoogbouw 40 liter	€ 2,30	€ 2,30	€ 0,00	0,00%

15-46b. Geen 25%, maar 37,50% van kosten straatreiniging toerekenen aan afval vanaf 2017

Bezuinigingsvoorstel 15-46a gaat uit van een kostentoerekening van 25%. In dit voorstel wordt vanaf 2017 een kostentoerekening van 37,50% gehanteerd: € 55.963,- (wordt reeds toegerekend) + € 36.058,- (bezuinigingsvoorstel 15-46a) = € 92.021,- / 25% x 12,5% extra = € 46.010,-. De verschillen ten opzichte van het tarief 2016 inclusief bezuinigingsvoorstel 15-46a zijn:

	Tarief 2016 voorstel 15-46a	Tarief 2017 voorstel 15-46b	Verschil	Extra stijging in %
Vast recht hoog- en laagbouw	€ 94,20	€ 97,20	€ 3,00	3,18%
Variabel recht: gft 80 liter	€ 2,00	€ 2,00	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: rest 80 liter	€ 4,00	€ 4,00	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: gft 140 liter	€ 3,30	€ 3,30	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: rest 140 liter	€ 6,70	€ 6,70	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: gft 240 liter	€ 5,50	€ 5,50	€ 0,00	0,00%
Variabel recht: rest 240 liter	€ 10,90	€ 10,90	€ 0,00	0,00%
Hoogbouw 25 liter	€ 1,45	€ 1,45	€ 0,00	0,00%
Hoogbouw 40 liter	€ 2,30	€ 2,30	€ 0,00	0,00%

(Het tarief 2017 is in bovenstaand overzicht exclusief reguliere indexering 2017)

15-47. Stijging OZB met 2%

Deze stijging is bovenop de reguliere indexering. In de paragraaf Lokale heffingen wordt hier nader op ingegaan.

Ontwikkeling lokale lastendruk dekkingsvoorstellen 15-45 t/m 15-47

De voorgaande dekkingsvoorstellen zijn van invloed op de lokale lastendruk. In dit overzicht staat de ontwikkeling van de lokale lastendruk in 2016 ten opzichte van 2015, inclusief en exclusief deze dekkingsvoorstellen:

Ontwikkeling lokale lastendruk 2016 t.o.v. 2015	2015	2016	verschil
<i>(afgerond op euro's)</i>			
OZB-tarief	171	171	0
Reguliere indexering van 1,1%	-	2	2
Dekkingsvoorstel 15-47: stijging OZB met 2%	-	5	5
OZB	171	178	7
Afvalstoffenheffing	160	160	0
Reguliere indexering (2,7% vast en 3,1% variabel)	-	5	5
Dekkingsvoorstel 15-46a: extra kosten straatreiniging	-	2	2
Afvalstoffenheffing	160	167	7
Rioolheffing	156	156	0
Reguliere indexering (1,1%) en gevolgen GRP (2,25%)	-	3	3
Dekkingsvoorstel 15-45a: kosten straatreiniging	-	3	3
Dekkingsvoorstel 15-45b: extra kosten straatreiniging	-	2	2
Dekkingsvoorstel 15-45d: waterkering en afwatering	-	9	9
Rioolheffing	156	173	17
Totaal	487	518	31
Stijging lastendruk incl. dekkingsvoorstellen college			6,3%
Stijging lastendruk excl. dekkingsvoorstellen college			2,1%

Dekkingsvoorstellen 15-45c en 15-46b gaan in vanaf 2017:

Ontwikkeling lokale lastendruk 2017 t.o.v. 2016	2016	2017	verschil
<i>(afgerond op euro's)</i>			
OZB-tarief	178	178	0
Reguliere indexering van 1,1%	-	2	2
OZB	178	180	2
Afvalstoffenheffing	167	167	0
Reguliere indexering (2,7% vast en 3,1% variabel)	-	5	5
Dekkingsvoorstel 15-46b: 37,5% kosten straatreiniging	-	3	3
Afvalstoffenheffing	167	175	8
Rioolheffing	173	173	0
Reguliere indexering (1,1%) en gevolgen GRP (2,25%)	-	3	3
Dekkingsvoorstel 15-45c: 37,5% kosten straatreiniging	-	2	2
Rioolheffing	173	178	5
Totaal	518	533	15
Stijging lastendruk incl. dekkingsvoorstellen college			3,0%
Stijging lastendruk excl. dekkingsvoorstellen college			2,0%

15-48. Uitrollen van zaakgericht digitaal werken ten laste van algemene reserve

In de kadernota staat op het activiteitenplan (bijlage 4) het krediet Uitrollen van zaakgericht digitaal werken. Voorgesteld wordt om dit krediet te bekostigen uit de algemene reserve.

16. Opheffen reserve Tijdelijk Begrotingstekort

Het college stelt voor om de reserve Tijdelijke Begrotingstekort op te heffen. Het saldo van deze reserve (€ 799.301,-) valt vrij in 2016 en wordt ingezet om eenmalig boekwaarden van investeringen in maatschappelijk nut in één keer af te schrijven. Dit levert jaarlijks een besparing op van ongeveer € 46.060,- (structureel lagere afschrijvingskosten).

Er is sprake van een incidenteel nadeel (€ 256.000,- in 2016), omdat de onttrekking uit de reserve Tijdelijk begrotingstekort er nu niet meer is ter dekking van de algemene kosten.

17. Afschrijving investeringen in maatschappelijk nut ten laste van incidenteel resultaat

Het college stelt voor om vrijwel het gehele incidentele begrotingssaldo van 2016 (€ 455.615,-) in te zetten om eenmalig boekwaarden van investeringen in maatschappelijk nut in één keer af te schrijven. Dit levert jaarlijks een besparing op van ongeveer € 26.255,- (lagere afschrijvingskosten).

Er is sprake van een incidenteel nadeel (€ 455.615,- in 2016), omdat dit het incidentele saldo was nadat het overige cijfermatig was verwerkt.

Bij punten 16 en 17 gaat het om de boekwaarden van de volgende (reeds afgesloten) investeringen in maatschappelijk nut:

Reeds afgesloten investeringen (gedeelte straten)	Boekwaarde
Aanpassingen omgeving school Klokhuis	€ 33.370,-
Herinrichting Papenvoort	€ 383.288,-
Kruispunt Nuenenseweg-Mierloseweg	€ 11.039,-
Reconstructie Brugstraat	€ 488.023,-
Fietsroute Winde/Hulsterbroekpad/Elsbroekpad	€ 206.831,-
Herinrichting Kettingstraat	€ 118.993,-
Aanleg parkeerplaatsen Twijnstraat	€ 13.372,-
Totaal	€ 1.254.916,-

€ 799.301,- (punt 16) + € 455.615,- (punt 17) = € 1254.916,-.

2. Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen. Hiermee wordt er toelichting gegeven over het in 2016 te realiseren beleid.

Op basis van het op 19 mei 2014 vastgestelde raadsprogramma bevat de begroting 12 programma's:

- Programma 1: gebiedsgericht werken
- Programma 2: Economie en vastgoed
- Programma 3: Veiligheid en handhaving
- Programma 4: Bestuurlijke samenwerking
- Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid
- Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur
- Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs
- Programma 8: Democratisch bestuur
- Programma 9: Natuur, Milieu en Duurzaamheid
- Programma 10: Bereikbaarheid en verkeer
- Programma 11: Bouwen en wonen
- Programma 12: Financiën en belastingen

2.1. Algemene toelichting en inleiding bij programma's

Het programmaplan bestaat uit 12 te realiseren programma's.

De toelichting in het programmaplan wordt gedaan middels de drie 'wat'-vragen:

1. Wat willen we bereiken? (doelstelling)
2. Wat gaan we ervoor doen?
3. Wat gaat het kosten?

In het onderdeel 'Wat gaat het kosten?' wordt door middel van een tabel de realisatie 2014 en de begrote baten en lasten en het saldo van 2015 t/m 2019 inzichtelijk gemaakt. Voor de leesbaarheid van de tabel, in het bijzonder de regel met het saldo, wordt opgemerkt dat:

- zowel de lagere baten als de hogere lasten met een "-" bedrag wordt weergegeven;
- het saldo van baten en lasten met een "-" bedrag staat vermeld als er meer in dat programma is besteed;
- het saldo van baten en lasten met een "+" bedrag staat vermeld als er minder in dat programma is besteed.

Met andere woorden: een positief bedrag moet worden gelezen als een voordeel en een negatief bedrag als een nadeel.

De verschillen tussen begroting 2016 oud en begroting 2016 nieuw worden toegelicht onder het onderdeel 'Wat gaat het kosten?'. Het bedrag dat genoemd is als "2016 oud" is het bedrag dat in de MPB 2015-2018 was geraamd voor het jaar 2016.

De bedragen zijn te vermenigvuldigen met € 1,- tenzij anders vermeld.

2.2. Programmaplan

2.2.1 Programma 1: Gebiedsgericht werken

Portefeuillehouder(s): dhr. A.D.M. Steenbakkers

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Continueren van gestarte/ontwikkelde initiatieven zoals de buurtsportcoaches en de Cruiff Court
2. Bij actualisering van bestemmingsplannen rekening houden met gebiedsgericht werken
3. Buurtwerk 2.0 realiseren en verankeren
4. Werkwijze nastreven waarin de buurtregisseur de incubatorrol vervullen
5. Werkwijze nastreven waarbij medewerkers met specifieke kennis worden gerekend tot de flexibele schil van de buurtregisseurs

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Continueren van gestarte/ontwikkelde initiatieven zoals de buurtsportcoaches en de Cruiff Court

Evaluatie buurtsportcoaches zal in de loop van 2015 plaatsvinden en ter informatie aan de raad worden aangeboden. Voor wat betreft de Cruiff Court is de planning dat deze inderdaad in 2015 wordt gerealiseerd. De buurtsportcoaches gaan een prominente rol spelen in het ondersteunen van de wijk bij het organiseren van activiteiten op de Court.

2. Bij actualisering van bestemmingsplannen rekening houden met gebiedsgericht werken

Plannen die in 2016 opgesteld worden zullen voorafgegaan worden door burgerparticipatie. Burgerparticipatie zal geen op zichzelf staan gegeven meer zijn, maar onderdeel uitmaken van het buurtwerken 2.0. Voorbeelden van plannen waarvan de procedure in 2016 zal starten en waarbij burgerparticipatie al heeft plaatsgevonden of gaat plaatsvinden zijn:

- De Jonkvrouw;
- Hekelstraat;
- Uitwerking Luchen;
- Terrein Van Agt.

Inwoners worden bij actualisatie van bestemmingsplannen vooraan in het proces betrokken, om de participatie van onze inwoners te bevorderen. Dit is in lijn met de uitgangspunten van Buurtwerk 2.0.

3. Buurtwerk 2.0 realiseren en verankeren

De uitgangspunten voor Buurtwerk 2.0, zoals die door het college zijn vastgesteld, zijn middels een raadsinformatiebrief gecommuniceerd met de raad. De organisatorische vertaling vindt momenteel plaats en zal in 2016 verder worden verankerd. Hier maakt onder andere de flexibele schil deel van uit. Tevens zal er een brede participatiebijeenkomst worden gehouden voor het maatschappelijk middenveld. Op basis daarvan zal de verdere uitrol worden vormgegeven.

4. Werkwijze nastreven waarin de buurtregisseur de incubatorrol vervullen

Vanuit het coalitieprogramma zijn de uitgangspunten voor Buurtwerk 2.0 inmiddels beschreven en vastgesteld door het college. Hierin wordt geconcludeerd dat de rollen en competenties zoals die worden gevraagd binnen Buurtwerk 2.0 niet in één persoon te verenigen zijn. Dit betekent dat we op een andere manier naar de functie van buurtregisseur willen gaan kijken, ook omdat de verwachtingen rondom de functie in de loop der tijd zijn veranderd.

Het functieprofiel van de buurtregisseur zal dan ook worden herijkt op basis van de uitgangspunten van het coalitieprogramma en de input die wordt verkregen tijdens de brede participatiebijeenkomst.

5. Werkwijze nastreven waarbij medewerkers met specifieke kennis worden gerekend tot de flexibele schil van de buurtregisseurs

Zoals eerder aangegeven is geconcludeerd dat de rollen en competenties zoals die worden gevraagd binnen Buurtwerk 2.0, niet in één persoon zijn te verenigen. Om de incubatorrol van de buurtregisseur goed vorm te geven, zal hij op de juiste wijze moeten worden gefaciliteerd binnen de organisatie. Dit betekent dat er gekeken moet worden naar een "flexteam" waar de benodigde competenties in verenigd zijn. Momenteel wordt ambtelijk gekeken naar de invulling van dit team en de wijze van aansturing.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Gebiedsgericht werken						
Openbare orde en veiligheid	94	96	107	132	157	157
Speelvoorzieningen	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 1	256	0	0	0	0	0
Totaal baten	350	96	107	132	157	157

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Gebiedsgericht werken						
Openbare orde en veiligheid	1.541	1.442	1.326	1.326	1.326	1.325
Speelvoorzieningen	167	163	164	161	160	160
Mutaties reserves programma 1	500	0	0	0	0	0
Totaal lasten	2.208	1.605	1.490	1.487	1.486	1.485

Saldo (baten -/ lasten)	-1.858	-1.510	-1.383	-1.355	-1.329	-1.328
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

1. Gebiedsgericht werken		Bedrag
	Begroting 2016 nieuw	-1.383.466
	Begroting 2016 oud	-1.485.462
	Verklaring van het saldo	101.996
Nr.	Omschrijving	
	Autonome ontwikkelingen	
1	Kadernota: 1. Veiligheidsmonitor	7.500
2	Kadernota: 2. Vergoedingen procesverbalen	-30.420
3	Kadernota: 3. Bestrijden kattenoverlast	3.000
4	Aut.ontw. 3. Aanpassingen budgetten zorg en welzijn (a)	-12.498
5	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	133.035
6	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	-13.928
7	Mutaties reserves / voorzieningen	0
8	Overig	15.307
	Totaal	101.996
	Beleidsaanpassingen	
	Totaal	0

(a) Budget Buurtpreventie overgeheveld van budget Sociaal Gezicht -12.498

2.2.2 Programma 2: Economie en vastgoed

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Revitalisering bedrijventerrein(en) (De Smaale)
2. Beleid rondom recreatie en toerisme voortzetten, waarbij speerpunt is het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid van Gulbergen en Strabrechtse Heide
3. Nieuw bestemmingsplan met recreatieve fietsverbinding Gulbergen-Geldrop
4. Huidige beleid economisch sterke centra voortzetten
5. Snelle realisatie van het totale plan centrum Mierlo (realisatie Den Binnen, Openbaar gebied)
6. Uitvoering centrumplan Geldrop
7. Wensen van de raad m.b.t. gemeentelijke huisvesting in kaart brengen om te komen tot scenario's. Voorkeursvariant wordt ter besluitvorming voorgelegd

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Revitalisering bedrijventerrein(en) (De Smaale)

In 2014 en 2015 zijn de benodigde gronden aangekocht om de twee nieuwe verbindingswegen aan te kunnen leggen. Ook zijn in die jaren de omgevingsvergunningen voor afwijkend gebruik aangevraagd. In het eerste kwartaal van 2016 wordt gestart met de realisatie van de nieuwe verbindingswegen tussen respectievelijk de Tramweg en Industrieweg en de Tramweg en Nijverheidsweg.

2. Beleid rondom recreatie en toerisme voortzetten, waarbij speerpunt is het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid van Gulbergen en Strabrechtse Heide

De VVV-website wordt steeds verder uitgebouwd en geperfectioneerd. De evenementenkalender wordt hier aan gekoppeld en ook nieuwe activiteiten als het fietsrondje en de toeristische bewegwijzering worden hierop gepresenteerd. De rol van de ondernemers is van groot belang. Daarin is de gemeente volgend. Zij geven aan waar er behoefte aan is en initiëren en realiseren het grootste deel zelf. Om goede ideeën te ondersteunen en belonen wordt de stimuleringsregeling nieuwe initiatieven gebruikt. Op die manier komen er steeds meer activiteiten en evenementen die aansluiten bij de gemeentelijke strategische visie en die in gezamenlijkheid door vrijwilligers, ondernemers en gemeente worden gedragen.

3. Nieuw bestemmingsplan met recreatieve fietsverbinding Gulbergen-Geldrop

Aanvragen, begeleiden en vergunnen van diverse vergunningen, zoals:

- Aanlegvergunning;
- Watervergunning;
- Afwijken van het bestemmingsplan;
- Bouwen;
- Kappen.

Doorlopen aanbestedingstraject en start uitvoering in 2016.

4. Huidige beleid economisch sterke centra voortzetten

We zullen beide centrum- (en linten)managementorganisaties blijven ondersteunen door voor hen de reclamebelasting te innen en uit te keren. Met hen wordt intensief samengewerkt om de centra sterker en aantrekkelijker te maken. Er zullen meer bezoekers getrokken worden naar de centra en daardoor zullen nieuwe winkelformules zich hier vestigen. In dat kader wordt er samen met de ondernemers de focus gelegd op de beleving en het imago van het centrum. Ter ondersteuning van dit beleid worden afspraken gemaakt over supermarkten in de gemeenten. Door een goede ruimtelijke spreiding is er voldoende aanbod aan dagelijkse voorzieningen in de nabijheid van iedere burger.

Er wordt webwinkelbeleid opgesteld waarin duidelijk wordt opgenomen op welke plek reguliere detailhandel mag plaatsvinden.

5. Snelle realisatie van het totale plan Centrum Mierlo (realisatie Den Binnen, Openbaar gebied)

In 2014 is het oude winkelcentrum Den Binnen gesloopt. Eind 2014 is gestart met de eerste fase van de herbouw van het winkelcomplex. Eind 2016 zal de laatste fase gereed zijn. Ondertussen zal worden gestart met het openbaar gebied en zal in fases aansluitend aan de nieuwbouw het gehele centrum opnieuw worden ingericht.

In 2015 wordt een eerste deel van de Margrietstraat aangepakt. In 2016 worden het parkeren bij de Rabobank, het Molenplein, het parkeerterrein Frisostraat en de Frisostraat, een deel van de Margrietstraat en het parkeren bij de Plus uitgevoerd.

6. Uitvoering centrumplan Geldrop

In de periode 2014 - 2015 is een aanvang gemaakt met de realisatie van het Uitvoeringsprogramma. Gereed en of in uitvoering:

- Actualisatie www.geldropcentrum.nl en overdracht aan Centrummanagement;
- Actualisatie gebiedshuisstijl en overdracht handboek aan Centrummanagement;
- Werkgroep Leegstand & Branchering opgericht;
- Visie weekmarkt ontwikkeld;
- Herinrichting Langstraat in 2015 voorbereiding en in 2016 uitgevoerd;
- De fase Korte Kerkstraat/Bogardeind wordt in 2015 en voorjaar 2016 voorbereid en in 2016 uitgevoerd;
- De aanpassing van de rotonde Nieuwedijk wordt in 2016 aangepakt;
- In overleg met bewoners en ondernemers is een planconcept opgesteld voor kwaliteitsverbetering van de doorgang Heuvel – Bezorgershof;
- Beeldkwaliteitplan, Reclame- en uitstillingsbeleid, Stimuleringsregeling gevelverbetering;
- Gesprekken gevoerd met eigenaren vastgoed, gericht op gevelverbetering en of herontwikkeling.

7. Wensen van de raad m.b.t. gemeentelijke huisvesting in kaart brengen om te komen tot scenario's. Voorkeursvariant wordt ter besluitvorming voorgelegd

Voorkeursvariant raadszaal wordt 2de helft 2015 voorgelegd aan de gemeenteraad. De verbouwing van de eerste en tweede verdieping van het gemeentehuis aan de Hofstraat wordt eind 2015 aanbesteed, gericht op uitvoering 2016.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
2. Economie en vastgoed						
Bedrijfsleven en detailhandel	44	42	44	44	44	44
Toerisme	383	385	405	406	407	407
Mutaties reserves programma 2	118	1	6	7	8	8
Totaal baten	545	428	455	457	459	459

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
2. Economie en vastgoed						
Bedrijfsleven en detailhandel	1.007	546	597	679	698	693
Toerisme	118	177	139	139	139	139
Mutaties reserves programma 2	125	84	70	72	75	75
Totaal lasten	1.249	806	805	889	911	907
Saldo (baten -/- lasten)	-704	-379	-351	-433	-452	-448

Analyse overzicht van baten en lasten

2. Economie en vastgoed		Bedrag
Begroting 2016 nieuw		-350.901
Begroting 2016 oud		-430.817
Verklaring van het saldo		79.916
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 4. Beleids- en marketingplan Recreatie en Toerisme	20.000
2	Kadernota: 5. Bijdrage regionale VVV	3.541
3	Kadernota: kleine verschillen P2	-3.579
4	Aut.ontw. 6. Aanpassing activa	21.014
5	Aut.ontw. 9. Gesloten exploitaties (a)	-90.000
6	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	37.849
7	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	53.274
8	Mutaties reserves (b)	17.595
9	Overige	20.222
Totaal		79.916
Beleidsaanpassingen		
Totaal		0

(a)	Bijdrage reclamebelasting begroot op product Perceptie reclamebelasting.	-90.000
(b)	Bijdrage reclamebelasting voorheen via reserve Ondernemersinitiatieven.	84.283
(b)	Storting reserve Recreatie en Toerisme	-66.688

2.2.3 Programma 3: Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgevingen bevorderen middels het buurtwerk 2.0 (tevens rekening houdend met de grens tussen de bezuinigingen en de kwaliteit van de leefomgeving)
2. Werkwijze nastreven waarin gebiedsgericht werken van de BOA's wordt gestimuleerd en waar de medewerkers die zich bezighouden met handhaving en veiligheid worden gerekend tot de flexibele schil
3. Werkwijze voortzetten waarin handhaving integraal wordt opgepakt en aansluit op andere programma's
4. Het stimuleren van scherper beleid waarin onze bevoegdheden maximaal worden ingezet en bestuursrechtelijke maatregelen worden getroffen op handhavingsgebied
5. Uitwerken van een probleemanalyse gericht op de handhavings-organisatie. Het nieuwe opgestelde integraal veiligheidsbeleid geldt als basis voor het stellen van prioriteiten voor handhaving en vervolgens het handhavingsbeleid
6. Nieuw veiligheidsbeleid en handhavingsbeleid uitwerken in uitvoeringsprogramma's
7. Instellen van een informatieknoppunt en vervolgens gebruik hiervan stimuleren bij buurtregisseurs en medewerkers van de flexibele schil om de handhavings/veiligheidsinzet te ondersteunen met objectieve gegevens

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. **De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgevingen bevorderen middels het buurtwerk 2.0 (tevens rekening houdend met de grens tussen de bezuinigingen en de kwaliteit van de leefomgeving)**

De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgeving is van groot belang voor de leefbaarheid die onze inwoners ervaren. Daarom wordt juist ook op dit punt ingezet op het zo vroeg mogelijk betrekken van inwoners.

2. **Werkwijze nastreven waarin gebiedsgericht werken van de BOA's wordt gestimuleerd en waar de medewerkers die zich bezighouden met handhaving en veiligheid worden gerekend tot de flexibele schil**

Samen met bewoners wordt vanuit de methodiek buurtwerk 2.0 gekeken naar mogelijkheden om de sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgeving te vergroten.

Handhaving vindt plaats op basis van het vastgestelde 'Handhavingsbeleidsplan 2012 – Samen handhaven werkt!'. Onze handhavingsaanpak gaat uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid. We delen ons gemeentelijk aandeel hierin met onze inwoners, bedrijven en instellingen. Waar mogelijk betrekken we ze bij onze aanpak. Enerzijds om te weten wat er speelt zodat we de juiste integrale interventies uit kunnen voeren en anderzijds verantwoordelijkheid waar mogelijk te delen en/of over te dragen. Voorbeelden daarvan zijn:

- de oprichting van de Beestenbende in Geldrop-Mierlo, waarin we samen met en vanuit de denkwereld van kinderen zwerfafvalproblematiek aanpakken;
- het betrekken van inwoners, bedrijven en instellingen bij de integrale aanpak van probleem- en/of overlastlocaties, die o.a. leiden tot aanpassingen in de openbare ruimte en de handhavingsaanpak zodat het spontane naleefgedrag wordt bevorderd;
- het samen optrekken met inwoners, bedrijven en instellingen tijdens wijkstouwen, zodat actuele problemen die bij hen leven (in gezamenlijkheid) kunnen worden aangepakt;
- via het Keurmerk Veilig Ondernemen samen komen tot integrale acties waarin alle deelnemers een rol kunnen hebben.

3. Werkwijze voortzetten waarin handhaving integraal wordt opgepakt en aansluit op andere programma's

Handhaving vindt plaats op basis van het vastgestelde 'Handhavingsbeleidsplan 2012 – Samen handhaven werkt'. Het zwaartepunt ligt daarbij op het positief beïnvloeden van het naleefgedrag, door middel van preventieve en integrale handhaving, waarbij repressie wordt ingezet om de preventieve inspanningen kracht bij te zetten, en waar nodig het gedrag te dwingen dat wenselijk wordt geacht. Inzet is om notoire overtreeders harder aan te pakken. Handhaving sluit in deze context steeds vaker vooraan in de keten aan bij de integrale aanpak van kansen en problemen. Handhaving vervult daarin een aanjagende rol. Waar mogelijk pakt handhaving zijn plek in ontwikkelingen en initiatieven (Centrumplannen, nieuw te vormen visie en beleid, (her)inrichtingsplannen, evenementen, etc.). Handhaving wordt daarin aan de voorkant ook steeds proactiever betrokken door in- en externe partners. Deze aanpak sluit aan op ambitieniveau van coalitieprogramma.

4. Het stimuleren van scherper beleid waarin onze bevoegdheden maximaal worden ingezet en bestuursrechtelijke maatregelen worden getroffen op handhavingsgebied

Op 31 augustus is het integraal veiligheidsbeleid 2015 – 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

5. Uitwerken van een probleemanalyse gericht op de handhavings-organisatie. Het nieuwe opgestelde integraal veiligheidsbeleid geldt als basis voor het stellen van prioriteiten voor handhaving en vervolgens het handhavingsbeleid

Op 14 december 2014 heeft de raad kennis genomen van de 'Probleem- en risicoanalyse handhaving'. Daaropvolgend is op 31 augustus 2015 de "prioriteitenanalyse handhaving" door de raad vastgesteld. Vervolgens wordt in 2015 de inzet (formatie, middelen, interventies) er op afgestemd en het handhavingsbeleid er (indien nodig) op aangepast. Op 31 augustus 2015 is het integraal veiligheidsbeleid 2015 – 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

6. Nieuw veiligheidsbeleid en handhavingsbeleid uitwerken in uitvoeringsprogramma's

Op 27 januari 2015 is het 'Handhavingsprogramma 2015' door het college vastgesteld. Het 'Handhavingsprogramma 2016' wordt ingericht op basis van wat uit de handhavingsbeleidscyclus, zoals hierboven omschreven, naar voren komt. Op 19 mei 2015 is door het college het Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2015 – 2016 vastgesteld en ter kennisgeving aan de gemeenteraad aangeboden.

7. Instellen van een informatieknooppunt en vervolgens gebruik hiervan stimuleren bij buurtregisseurs en medewerkers van de flexibele schil om de handhavings/veiligheidsinzet te ondersteunen met objectieve gegevens

Het instellen van een informatieknooppunt maakt onder andere onderdeel uit van de uitwerking van de aanbevelingen uit de quickscan "informatiepositie en bestuurlijke weerbaarheid bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit". Bekeken wordt of dit mogelijk ook met meerdere gemeenten opgepakt kan worden.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
3. Veiligheid en handhaving						
Brandweer en rampenbestrijding	77	133	128	128	128	128
Mutaties reserves programma 3	11	0	0	0	0	0
Totaal baten	88	133	128	128	128	128

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
3. Veiligheid en handhaving						
Brandweer en rampenbestrijding	2.016	2.094	2.050	2.048	2.047	2.047
Mutaties reserves programma 3	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	2.016	2.094	2.050	2.048	2.047	2.047

Saldo (baten -/- lasten)	-1.928	-1.961	-1.922	-1.920	-1.920	-1.919
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

3. Veiligheid en handhaving		Bedrag
Begroting 2016 nieuw		-1.922.479
Begroting 2016 oud		-1.959.530
Verklaring van het saldo		37.051
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 6. Lagere bijdrage aan Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost	68.806
2	Kadernota: kleine verschillen P3	-7.642
3	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering	-13.347
4	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	-12.264
5	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	4.136
6	Mutaties reserves / voorzieningen	0
7	Overige	-2.638
Totaal		37.051
Beleidsaanpassingen		
Totaal		0

2.2.4 Programma 4: Bestuurlijke samenwerking

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Hanteren van een ruime en open blik in (bestuurlijke) samenwerking maar wel met oog op zelfstandigheid van onze gemeente
2. Formuleren van visie op de bestuurlijke toekomst in het kader van Veerkrachtig Bestuur

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Hanteren van een ruime en open blik in (bestuurlijke) samenwerking maar wel met oog op zelfstandigheid van onze gemeente

De gemeente Geldrop-Mierlo is belast met het voorzitterschap van de Bestuurlijke en ambtelijke Werkgroep Werken van het Stedelijk Gebied Eindhoven. Hiermee is de vertegenwoordiging in het bestuurlijk platform sterk en actief. Bij de bestuurlijke Werkgroep Wonen vervult de portefeuillehouder het trekkerschap van de werkgroep Transparant Woningaanbod.

2. Formuleren van visie op de bestuurlijke toekomst in het kader van Veerkrachtig Bestuur

Op 14 september 2015 heeft u uw reactie op het verzoek van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant om een visie op de bestuurlijke toekomst van Geldrop-Mierlo vast te stellen gegeven. Om tot een gedegen onderbouwing van uw standpunt te komen, hebben wij een enquête over de bestuurlijke toekomst van onze gemeente onder 2.000 inwoners uitgezet. Daarnaast werd er in juli 2015 een debatavond over dit onderwerp gehouden, waarbij de mening van de verenigingen, instellingen, ondernemers en onderwijs over de bestuurlijke toekomst werd gepeild. Tenslotte werd er met de colleges van omliggende gemeenten gesproken over dit onderwerp.

Al verkregen informatie droeg bij aan de onderbouwing van uw al eerder ingenomen voorlopig standpunt. Dat ging uit van de variant "bestuurlijk zelfstandig met de focus op de samenwerking binnen de Dienst Dommelvallei". Daarnaast bleek er ook draagvlak voor samenwerking met gemeenten in onze regio die samenwerkingsverbanden opzoeken.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
4. Bestuurlijke samenwerking						
Regionale samenwerking	185	0	0	0	0	0
Mutaties reserves progr. 4	98	0	0	0	0	0
Totaal baten	283	0	0	0	0	0

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
4. Bestuurlijke samenwerking						
Regionale samenwerking	404	426	373	372	371	364
Mutaties reserves progr. 4	71	34	0	0	0	0
Totaal lasten	475	460	373	372	371	364

Saldo (baten -/ lasten)	-193	-460	-373	-372	-371	-364
--------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Analyse overzicht van baten en lasten

4. Bestuurlijke samenwerking		Bedrag
	Begroting 2016 nieuw	-373.363
	Begroting 2016 oud	-532.434
Verklaring van het saldo		159.071
Nr.	Omschrijving	
	Autonome ontwikkelingen	
1	Kadernota: 7. Lagere frictiekosten MRE	79.921
2	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering	-28.640
3	Aut.ontw. 6. Aanpassing activa	98.720
4	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	0
5	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	11.564
6	Mutaties reserves / voorzieningen	0
7	Overige	-2.494
	Totaal	159.071
	Beleidsaanpassingen	
	Totaal	0

2.2.5 Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid

Portefeuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Inzetten op het handhaven van het bestaande niveau van sociale beleid en regelingen
2. Doorzetten actieve informatiebeleid in samenwerking met private initiatieven
3. Streven in onze werkwijze om zoveel mogelijk burgers te helpen naar betaalde arbeid binnen de beschikbare budgetten
4. Stimuleren van activiteiten (voor werkzoekenden) binnen het sociale domein en relatie leggen met re-integratiebeleid
5. Startersbeurs jongeren voorzetten en jongeren zonder startkwalificatie hulp bieden met vervolgopleiding
6. Werken aan duurzame armoedebestrijding

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Inzetten op het handhaven van het bestaande niveau van sociale beleid en regelingen

In 2015 is een aantal regelingen geactualiseerd. Hierbij staat maatwerk centraal. Het armoedebeleid van de gemeente Geldrop-Mierlo kent nagenoeg geen categoriale regelingen meer. In 2015 is de gemeente Geldrop-Mierlo aangesloten bij het Jeugdcultuurfonds en het Jeugdsportfonds. Daarnaast is ook een regeling ingevoerd voor welzijnsactiviteiten. In 2016 zullen wij de ingezette lijn, van meer maatwerk in het armoedebeleid verder doorontwikkelen.

2. Doorzetten actieve informatiebeleid in samenwerking met private initiatieven

Naast de reguliere publicaties op internet en in Middenstandsbelangen willen wij via het netwerk van deze particuliere verenigingen onze doelgroep beter bereiken. Het platform Armoedebeleid vervult hierin een belangrijke rol. Wij zien de afgelopen jaren ook daadwerkelijk een uitwisseling van ideeën en een betere samenwerking ontstaan tussen de leden van het Armoedeplatform. Wij willen in 2016 doorgaan op de ingeslagen weg.

3. Streven in onze werkwijze om zoveel mogelijk burgers te helpen naar betaalde arbeid binnen de beschikbare budgetten

In 2016 zal het Werkbedrijf Atlant – De Peel van start gaan. Hiervoor is een Gemeenschappelijke Regeling vastgesteld, waar de gemeente Geldrop-Mierlo volledig in participeert. Dit betekent dat wij ook deel uitmaken van het bestuur van dit werkbedrijf. Hierdoor hebben wij rechtstreeks invloed op de beleidsprioriteiten. In dit kader zullen wij ons hard maken voor de arbeidsmarkttoeleiding.

4. Stimuleren van activiteiten (voor werkzoekenden) binnen het sociale domein en relatie leggen met re-integratiebeleid

De Verordening tegenprestatie is in 2015 vastgesteld. In 2016 zullen wij de voortgang op dit dossier monitoren. Indien nodig zullen wij het beleid op dit punt aanpassen. Daarnaast willen wij betere mogelijkheden voor vrijwilligerswerk creëren. Hierbij denken wij aan de mogelijkheden tot de vorming van een uitzendbureau voor vrijwilligerswerk.

5. Startersbeurs jongeren voorzetten en jongeren zonder startkwalificatie hulp bieden met vervolgopleiding

In 2016 zal de startersbeurs binnen de arbeidsmarktinstrumenten van het nieuwe Werkbedrijf Atlant-De Peel worden opgenomen. Daarnaast worden binnen het Werkbedrijf ook projecten ontwikkeld om onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar te laten aansluiten. Hierbij is ook aandacht voor jongeren zonder startkwalificatie.

6. Werken aan duurzame armoedebestrijding

De samenwerking met particuliere initiatieven binnen het armoedebeleid is de afgelopen jaren flink toegenomen. Er is sprake van meer samenwerking tussen de verschillende verenigingen op het terrein van Armoedebestrijding. Ook hebben enkele verenigingen een vaste plek binnen het gemeentelijk beleid gekregen. Stichting Leergeld vervult bijvoorbeeld een belangrijke rol bij onze samenwerking met het Jeugdsportfonds en het jeugdcultuurfonds. Ook het project schuldhulpmaatje voor de ondersteuning bij schuldhulp moet in dit kader worden genoemd. Wij zullen in 2016 doorgaan op de ingeslagen weg.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
5. Sociale zaken en armoedebeleid						
Participatie	7.240	0	0	0	0	0
Inkomensondersteuning	9.276	9.257	9.220	9.220	9.220	9.220
Minimabeleid	102	50	51	51	51	51
Mutaties reserves programma 5	983	248	303	48	48	48
Totaal baten	17.600	9.555	9.574	9.319	9.319	9.319

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
5. Sociale zaken en armoedebeleid						
Participatie	7.811	6.656	6.293	5.899	5.588	5.356
Inkomensondersteuning	11.598	10.927	11.157	10.923	10.945	10.945
Minimabeleid	2.435	2.303	2.501	2.527	2.551	2.551
Mutaties reserves programma 5	314	0	0	0	0	0
Totaal lasten	22.158	19.885	19.951	19.349	19.083	18.851

Saldo (baten -/ lasten)	-4.558	-10.330	-10.377	-10.030	-9.765	-9.532
--------------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

5. Sociale zaken en armoedebeleid		Bedrag
Begroting 2016 nieuw		-10.376.912
Begroting 2016 oud		-10.033.728
Verklaring van het saldo		-343.184
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 8. Uitvoeringskosten bijstandsverlening	-210.000
2	Kadernota: 9. Bijzonder onderzoek	10.000
3	Kadernota: 10. Bijzondere bijstand	-103.298
4	Kadernota: 11. Gemeentelijke bijdrageregeling welzijnsactiviteiten	-88.742
5	Kadernota: 12. Advieskosten schuldhulpverlening	-17.227
6	Kadernota: 13. Uitvoeringskosten werkgelegenheidsprojecten	-35.000
7	Kadernota: 14. Gas en elektriciteit afdeling MO	-3.252
8	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering	-18.499
9	Aut.ontw. 3. Aanpassingen budgetten zorg en welzijn (a)	-58.904
10	Aut.ontw. 9. Gesloten exploitaties (b)	-97.638
11	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	227.147
12	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	0
13	Mutaties reserve WWB-inkomensdeel	54.705
14	Overige	-2.476
Totaal		-343.184
Beleidsaanpassingen		
15-19	Volksuniversiteit	3.000
Totaal		3.000

(a)	Verlaging BUIG-uitkering van het Rijk	32.634
(a)	Minder uitgaven BBZ uitkeringen	77.925
(a)	Toename aantal IOAW-klanten	-112.571
(a)	Meer uitgaven WSW-oud in 2016	-58.197
(a)	Hogere uitvoeringskosten Werkplein	16.400
(a)	Minder reïntegratiemiddelen	46.083
(a)	Meer uitgaven WWB (mutaties bijstandsuitkeringen)	-61.178
(b)	Toename kwijtschelding afval en riolering	-97.638

2.2.6 Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur

Portefeuillehouder(s): dhr. A.D.M. Steenbakkers

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Uitbouwen bestaande vrijwillige ondersteuning en ontwikkelen nieuwe initiatieven in het kader van Buurtwerk 2.0
2. Herzien van subsidiebeleid
3. Laagdrempelig houden van CMD
4. Inzet op preventiebeleid door preventieaanbod te geven aan burgers
5. Woonservice gemeente in samenwerking met senioren vormgeven met gemeente als aanjager (uitnodigend beleid)
6. Werken met bijpassende infrastructuur door middel van:
 - Flexibel omgaan met woningaanpassingen en mogelijkheden;
 - Op- uitbouw van digitale infrastructuur;
 - Overkoepelende aanpak infrastructuur initiëren;
 - Woningaanpassing
7. Stimulatie verenigingsleven vastleggen in beleid
8. Uitbreiden vrijwilligers beleid middels:
 - Stimuleringsprogramma vrijwilligers ontwikkelen;
 - Aanbieden begeleiding vrijwilligers;
 - Hanteren primaire vrijwilligersverzekering
9. Speciale aandacht voor Sport door voorzetten buurtsportcoaches
10. Realiseren sportservicepunt. In 2016 zal een breed opgezet Sportservicepunt worden neergezet
11. Voeren actief beleid kunst en cultuur
12. Verzelfstandiging SCC Hofdael
13. Evaluatie Sportbeleid

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Uitbouwen bestaande vrijwillige ondersteuning en ontwikkelen nieuwe initiatieven in het kader van Buurtwerk 2.0

De eerste contouren van 'Right to challenge' zijn vervat in een notitie en ter advisering toegezonden aan de Wmo raad. Wij vinden het belangrijk dat de Wmo raad voldoende tijd heeft om te komen tot een afgewogen advies op de notitie. Direct na de zomervakantie is de notitie en het advies naar uw raad gezonden. Vervolgens zal uitvoering worden gegeven aan 'Right to challenge'.

Volgens de methode van Buurtwerk 2.0 zal op basis van kennis van onze wijken (o.a. sociale index) en signalen uit de buurten gekeken worden welke nieuwe initiatieven passen binnen de verschillende wijken en waar prioriteiten liggen.

2. Herzien van subsidiebeleid

Als gevolg van de landelijke ontwikkelingen in het sociale domein is het noodzakelijk het subsidiebeleid tegen het licht te houden. De gemeente Geldrop-Mierlo wil toe naar een zorgzame samenleving, waarin inwoners en maatschappelijke organisaties zelf initiatieven nemen en meer dan nu zelfstandig met oplossingen te komen. 'Deelnemen aan' en 'bijdragen aan' de samenleving is de kern hiervan. Er is sprake van co-creatie. Als gemeente faciliteren wij inwoners/organisaties die als coproductent functioneren. Daarbij willen we gericht gaan sturen op het bereiken van maatschappelijke effecten (van zorgen voor naar zorgen dat). Het huidige subsidiebeleid wordt hier zo veel als mogelijk op aangepast.

3. Laagdrempelig houden van CMD

In 2016 gaat het CMD aandacht besteden aan kwaliteitsverbetering van de dienstverlening. Er zal gestuurd worden op het afhandelen van het werkproces binnen de termijnen die daarvoor staan. In overleg met het Plusteam zal bekeken worden of het CMD meer taken kan oppakken waarvoor nu het Plusteam ingezet wordt. Daarnaast zal gestart worden met de preventieve taken. Dit betekent het vergroten van de aandacht voor mantelzorg en het ondersteunen van vrijwilligers bij het opzetten van voorzieningen die gebruikt kunnen worden door de klanten van het CMD. Het CMD zal daarbij inspelen op de initiatieven die bij vrijwilligers ontstaan.

4. Inzet op preventiebeleid door preventieaanbod te geven aan burgers

In het gezondheidsbeleid is het een primaire taak voor de GGD om inzet te plegen op gezondheidspreventie en leefstijl bij ouderen en met name jongeren. Daarnaast worden diverse activiteiten ontwikkeld met diverse partners op het gebied van gezondheidspreventie. Naast het Cruyff Court en de JOGG-activiteiten, worden activiteiten ontwikkeld vanuit de denktank Slimmer Leven 2020 zoals "Do Something Different" en in het kader van het Rijkspreventieprogramma "Gezond in ..." voor het terugbrengen van de verschillen in levensverwachting tussen wijken met een hoge en lage SES (Sociaal Economische Status). Ook het project "Activerend Huisbezoek" heeft als doel om ouderen te informeren over zaken als wonen, maatschappelijke participatie en gezondheid in het licht van het ouder worden. Tot slot worden preventieve activiteiten vanuit het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD) opgezet. Maatwerk staat hierbij centraal.

5. Woonservice gemeente in samenwerking met senioren vormgeven met gemeente als aanjager (uitnodigend beleid)

Wegens flexibiliteit en maatwerk dient het Right to Challenge niet tot op het kleinste detail uitgewerkt te zijn in regels. De ideeën en plannen van de inwoners moeten ruimte krijgen. Cocreatie kan daarin een principe zijn.

Binnen Wooninc+ voorziening Maison st. Cyr is in 2015 een pilot gestart met de woningcorporatie en het bedrijfsleven om te kijken hoe welzijnsbevordering en zorg via een digitale weg aangeboden kunnen worden aan de inwoners. De gemeente participeert in dit project als deelnemer in de stuurgroep en werkgroep.

Verder zijn er in diverse wijken beginnende initiatieven om te komen tot een digitaal buurtplatform. Waar nodig proberen we hierin mee te denken en te faciliteren. Vanuit de gedachte van Buurtwerk 2.0 zal ondersteuning in 2016 worden afgestemd op de vraag en behoefte van de initiatieven. Afhankelijk van het succes van de individuele trajecten zal worden gekeken in hoeverre deze afzonderlijke wijkplatformen aan elkaar gelinkt kunnen worden middels bijvoorbeeld een digitaal dorpsplein.

Zie ook hieronder bij "Werken met bijpassende infrastructuur".

6. Werken met bijpassende infrastructuur door middel van:

- **Flexibel omgaan met woningaanpassingen en mogelijkheden;**
- **Op- uitbouw van digitale infrastructuur;**
- **Overkoepelende aanpak infrastructuur initiatieven;**
- **Woningaanpassing**

Door het wegvallen van zorgvoorzieningen ontstaat er een noodzaak dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen. Aanpassingen aan woningen, goede voorzieningen in en om de woning en techniek in woningen dragen er toe bij dat mensen langer veilig en comfortabel in hun woning kunnen blijven wonen. Zowel de woningcorporaties als de gemeenten hebben hier een rol in. Vanwege dit gegeven zal er gekeken moeten worden naar flexibele oplossingen op de woningmarkt.

- Digitale infrastructuur

Op diverse plaatsen in Geldrop-Mierlo zijn organisaties of groepen doende met het realiseren en onderhouden van websites voor hun wijk of buurt maar ook door verenigingen, vrijwilligersorganisaties etc. wordt dit gedaan. Initiatieven kunnen in beperkte mate hierin ondersteund en gefaciliteerd worden door de gemeente.

- Overkoepelende infrastructuur

Op termijn is de gedachte om al deze sites bij elkaar te brengen in een digitaal plein waar organisaties hun site kunnen plaatsen en waarbij bewoners een eigen startpagina uit kunnen formeren zodat ze via een doorlink snel toegang hebben tot al hun interessegebieden. Als gemeentelijke overheid kan dan, via die startpagina op wijk of buurniveau, informatie bij de burger gebracht worden. Ook kan gedacht worden aan het opnemen van zaken als beeldbellen, alarmering en een familie-agenda. Het is daarbij van cruciaal belang dat het voor de burgers een systeem zonder abonnementskosten betreft behoudens bijvoorbeeld een betaaldienst als alarmering bij een zorgorganisatie. Ook het beheer en onderhoud van het platform zou op een eenvoudige wijze door vrijwilligers in een stichtings- of verenigingsvorm gedaan moeten kunnen worden.

Zie ook hierboven bij Woonservicegemeente.

7. Stimulatie verenigingsleven vastleggen in beleid

De website Zorgvoorelkaar.com zal worden uitgebreid naar een online marktplaats voor alle vormen van vrijwilligerswerk. Zie ook het volgende punt ('Uitbreiden vrijwilligersbeleid').

8. Uitbreiden vrijwilligers beleid middels:

- **Stimuleringsprogramma vrijwilligers ontwikkelen;**
- **Aanbieden begeleiding vrijwilligers;**
- **Hanteren primaire vrijwilligersverzekering**

De bestaande site "ZorgVoorElkaar.com" beoogt Zorgvragers en vrijwilligers bij elkaar te brengen en zal met ingang van 1 januari 2016 worden verbreed tot een site (VoorElkaarInGeldrop-Mierlo.nl) met breed aanbod en vraag van vrijwilligers en mensen met een hulpvraag. Gezien het succes van ZorgvoorElkaar.com is de verwachting dat deze nieuwe aanpak tot een groei van het aantal vrijwilligers zal leiden.

Uitkeringsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt dienen te worden bemiddeld naar vrijwilligerswerk. Dit vraagt tevens om versterking van de vrijwilligersorganisaties om plek te kunnen bieden aan deze mensen en om ze goed te kunnen begeleiden. Bekeken wordt hoe het huidige vrijwilligerssteunpunt kan worden doorontwikkeld.

9. Speciale aandacht voor Sport door voorzetten buurtsportcoaches

In 2016 willen wij op de bestaande voet doorgaan met de Buurtsportcoaches. Binnen onder andere projecten als Braakhuizen-United, Rabo Kids Sport, Beweegaanbod voor senioren (St. Cyr, Kastanjehof en Magdalenahof) en de beweegtuin in Mierlo, hebben zij een belangrijke rol in het leggen van verbindingen en (ondersteuning van) de uitvoering.

Ook bij het in 2016 realiseren van activiteiten op de Cruijff-Court en activiteiten in het kader van JOGG, zullen zij een belangrijke schakel worden.

10. Realiseren sportservicepunt

In 2016 zal een breed opgezet Sportservicepunt worden neergezet. In 2015 is, in overleg met GEMS en een klankbordgroep van sportverenigingen, begonnen met de uitrol van Sjors Sportief. Het betreft een bestaande en reeds bewezen methodiek om breedtesport onder de aandacht te brengen bij de basisschooljeugd.

Dit platform is een eerste stap naar een breder opgezet Sportservicepunt, waar vraag en aanbod voor alle doelgroepen bij elkaar wordt gebracht. In 2016 zal dit project doorlopen en zal een geschikt moment worden bepaald om het Sportservicepunt breder neer te zetten.

Vanuit de klankbordgroep is dit het hoofddoel. Het werven van vrijwilligers wordt niet langer gezien als hoofddoelstelling binnen het Sportservicepunt.

11. Voeren actief beleid kunst en cultuur

Een nieuwe cultuurnota wordt voorbereid en aan de raad ter vaststelling voorgelegd. In het voortraject zal de raad nadrukkelijk worden betrokken.

12. Verzelfstandiging SCC Hofdael

De raad heeft op 25 november 2013 een geamendeerd besluit genomen en het college gevraagd een vierde optie met de vaste gebruikers van SCC Hofdael uit te werken. Tijdens het raadsplein van 1 september 2014 is het 'Visiedocument voor verzelfstandiging SCC Hofdael' van de Gebruikersraad Plus door de raad voor kennisgeving aangenomen en is er groen licht gegeven om de vervolgstappen uit het visiedocument verder uit te werken in een bedrijfsplan. In de tweede helft van 2015 wordt het bedrijfsplan aan de gemeenteraad voorgelegd. Op basis van het bedrijfsplan dat in 2016 aan de raad wordt voorgelegd, dient het beheer en de exploitatie per 1 januari 2016 overgedragen en verder geïmplementeerd te worden.

13. Evaluatie sportbeleid

De evaluatie wordt uitgevoerd door twee HBO-studenten. De werkzaamheden bestaan uit het uitvoeren van een enquête, inventariseren en rapporteren van de bevindingen afgezet tegen het sportbeleid en het adviseren over eventuele bijsturing van het vastgesteld sportbeleid.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
6. Zorg, welzijn en cultuur						
Vormings- en ontwikkelingswerk	0	0	0	0	0	0
Sport	616	615	569	568	568	568
Kunst en cultuur	506	415	406	406	406	406
Transitie Wmo	915	840	1.210	1.210	1.210	1.210
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugdzorg	523	293	301	301	301	301
Begraafplaatsen	2	1	1	1	1	1
Mutaties reserves programma 6	857	0	0	0	0	0
Totaal baten	3.419	2.165	2.487	2.486	2.486	2.486

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
6. Zorg, welzijn en cultuur						
Vormings- en ontwikkelingswerk	1.506	1.461	1.460	1.460	1.460	1.460
Sport	2.943	3.100	3.060	3.073	3.070	3.095
Kunst en cultuur	1.334	1.246	1.209	1.207	1.204	1.202
Transitie Wmo	4.853	7.658	7.675	7.540	7.274	7.222
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugdzorg	5.250	8.268	6.711	6.659	6.650	6.637
Begraafplaatsen	37	38	17	17	17	17
Mutaties reserves programma 6	1.321	0	0	0	0	0
Totaal lasten	17.245	21.771	20.133	19.956	19.676	19.633
Saldo (baten -/- lasten)	-13.826	-19.606	-17.646	-17.470	-17.190	-17.147

Analyse overzicht van baten en lasten

6. Zorg, welzijn en cultuur		Bedrag
Begroting 2016 nieuw		-17.646.249
Begroting 2016 oud		-19.251.724
Verklaring van het saldo		1.605.475
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 15. Onderhoud gebouw sporthal Coevering	-3.193
2	Kadernota: 16. Gebouwen sportpark De Ark	-41.704
3	Kadernota: 17. Huurgelden Hofdael	-17.272
4	Kadernota: 18. Aanvragen woningaanpassingen	34.493
5	Kadernota: 19. Advieskosten vervoersvoorzieningen	10.059
6	Kadernota: 20. Vergoedingen verkeersvoorzieningen	70.001
7	Kadernota: 21. Terugvordering pgb's huishoudelijke hulp Wmo	-30.000
8	Kadernota: 22. Collectief vraagafhankelijk vervoer	30.801
9	Kadernota: 23. Eigen bijdrage Wmo	400.000
10	Kadernota: 24. Herschikking taken LEV groep	200.000
11	Kadernota: 25. Intensivering sociaal gezicht en subsidie preventieplan	-32.657
12	Kadernota: 26. Vergoeding persoonsgebonden budgetten	100.000
13	Kadernota: 27. Gas en elektriciteit afdeling MO	9.636
14	Kadernota: kleine verschillen P6	-11.293
16	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering (a)	273.000
17	Aut.ontw. 3. Aanpassingen budgetten zorg en welzijn (b)	690.920
18	Aut.ontw. 6. Aanpassing activa	82.417
19	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	-277.222
20	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	74.587
21	Mutaties reserves / voorzieningen	0
22	Overige	42.902
Totaal		1.605.475

Beleidsaanpassingen		
15-8	Rolstoelvoorzieningen	40.000
15-9	St. MFA	10.000
15-10	Cultuur (volwassenen)	10.000
15-12	Bibliotheek werk; stopzetten extra openingsuren	17.000
15-13	GEMI Cultureel	3.150
15-14	Bijstelling basissubsidie	40.000
15-15	Bibliotheekwerk; wijziging financiering	24.612
15-17	Jeugd - CJG	20.000
15-18	Preventie Jeugd	10.000
15-20	Stichting Heidi	3.900
15-21	Sportpark Bronzenwei	1.998
15-22	Sportpark Kievit	991
15-23	Sportpark de Ark	1.661
15-25	OGGZ	18.000
15-26	Slachtofferhulp	5.778
15-27	Seniorencomputerhulp	7.638
15-28	Huursubsidie sportpark De Ark uit begroting	37.117
Totaal		251.845

(a)	Clïëntondersteuning MEE ingezet t.b.v. uitbreiding CMD	273.000
(b)	Uitvoeringskosten maatwerkvoorzieningen Wmo aangepast	-82.696
(b)	Nieuwe verdeling Wmo	447.058
(b)	Herschikking taken LEV-groep	326.558

2.2.7 Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs

Portefeuillehouder(s): mevr. M. Verdouw

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Ontwikkelen van ontplooiingsmogelijkheden voor jeugdigen
2. Projecten gericht op jongeren stimuleren
3. Met de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) willen we een gezondere leefstijl voor jongeren realiseren door hen meer te laten bewegen en gezonder te laten eten.
4. Werkwijze hanteren waarin wordt ingestoken op het voorkomen van overlast door jongeren
5. Beleid voeren dat gericht is op uitbreiding van het aantal brede scholen in gemeente
6. Stimuleren van schoolmaatschappelijk werk vanuit CMD
7. Stimuleren van goede en multifunctionele huisvesting voor alle scholen in gemeente
8. Realiseren van gemeentelijk beleid gericht op kwantitatief en kwalitatief leerlingenvervoer
9. Samenwerking opzoeken met onderwijs en bedrijfsleven om positie van werkenden en werkzoekenden op arbeidsmarkt te verbeteren

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Ontwikkelen van ontplooiingsmogelijkheden voor jeugdigen

We willen bereiken dat jeugdigen zich nog beter ontwikkelen en hen stimuleren om het beste uit hun mogelijkheden te halen. Vanuit de nieuwe visie op Jeugd en Onderwijs bieden we jeugd- en onderwijspartijen experimenteerruimte om talentontwikkeling mogelijk te maken. Bij de start van experimenten spreken we duidelijke inhoudelijke kaders en spelregels af.

2. Projecten gericht op jongeren stimuleren

We willen bereiken dat er voldoende mogelijkheden voor jeugdigen zijn voor culturele ontwikkeling. Vanuit het speerpunt van talentontwikkeling en in aansluiting op Buurtwerk 2.0 bieden we jeugdigen een stimuleringssubsidie, zodat activiteiten voor en door jongeren kunnen worden georganiseerd.

3. In het kader van Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), stimuleren we de jeugdsport, zowel in georganiseerd als in niet georganiseerd verband

Sinds 1 december 2014 zijn we een JOGG-gemeente. Na het schrijven van een plan van aanpak en de kick off in juni 2015 worden er stuur- en werkgroepen samengesteld. Door de inzet van een JOGG-regisseur worden met advies, coaching en materiaal o.a. initiatieven uit de gemeente met elkaar verbonden. De in 2015 gestarte interventies en programma's zullen we in 2016 daar waar nodig verder uitbreiden.

4. Werkwijze hanteren waarin wordt ingestoken op het voorkomen van overlast door jongeren

We willen bereiken dat de jeugdoverlast door jongeren zo min mogelijk is. In samenwerking met ketenpartners zetten we in op een preventieve aanpak: we brengen (hang)jeugdgroepen in beeld en stemmen we een gezamenlijke aanpak vast. Indien nodig is er in samenwerking met het CMD/ PT aandacht voor een persoonsgerichte aanpak gericht op jongeren die structureel overlast veroorzaken of zelfs crimineel gedrag vertonen.

5. Beleid voeren dat gericht is op uitbreiding van het aantal brede scholen in gemeente

Wat willen we bereiken? Uitbreiding van het aantal brede scholen waarbij naast een inhoudelijke samenwerking tussen de partijen ook bekeken wordt of dit gebouwendelijk te realiseren is. Daarvoor gaan we de regiefunctie van de gemeente verder uitvoeren middels het stimuleren en faciliteren van initiatieven om te komen tot brede scholen. In het kader van de brede schoolontwikkeling wordt ingestoken om leegstaande onderwijsruimten binnen de schoolgebouwen in te zetten voor huisvesting voor peuterspeelzaalwerk en/of kinderopvang. Per geval is het afhankelijk of hier kosten aan verbonden zijn.

Om dagopvang mogelijk te maken in een schoolgebouw worden de kosten van de aanpassingen doorbelast aan de partij voor kinderopvang en middels de huurinkomsten terugontvangen.

We willen bereiken dat de ontwikkeling van jeugdigen zo ononderbroken mogelijk verloopt. Dit is een voorwaarde voor talentontwikkeling en daarmee een belangrijk speerpunt binnen de visie op Jeugd en Onderwijs. Vanuit het principe van de doorgaande ontwikkellijn en de integrale kindcentra gedachte zetten we in op goede afstemming tussen voorschoolse voorzieningen en het onderwijs. Daarbij is het belangrijk om de ontwikkeling in het kader van passend onderwijs te volgen en indien nodig hier op in te spelen.

6. Stimuleren van schoolmaatschappelijk werk vanuit CMD

Het CMD gaat de schoolmaatschappelijk werker benoemen als de klantadviseur jeugd van het CMD. De klantadviseurs hebben ieder hun eigen scholen waarop zij zichtbaar aanwezig zullen zijn. Met de scholen worden in 2016 afspraken gemaakt hoe ouders en leerkrachten ondersteund kunnen worden door de klantadviseur, het CMD en eventueel ook het Plusteam wanneer er zorg ontstaat over de ontwikkeling van leerlingen.

7. Stimuleren van goede en multifunctionele huisvesting voor alle scholen in gemeente

Wij willen multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen met kwalitatief goede onderhoudsstaat. In september 2015 wordt het IHP 2015-2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is de meerjarenvisie opgenomen met betrekking tot onderwijshuisvesting. In 2016 wordt gestart met de uitvoering van de diverse planvoorstellen in het IHP 2015-2020.

Voor onderwijshuisvesting wordt jaarlijks een bedrag gestort in de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting. Op basis van de planvoorstellen in het IHP 2015-2020 wordt de jaarlijkse storting met een bepaald bedrag verhoogd. Dit bedrag is meegenomen in de Meerjaren Programma Begroting 2016-2019.

8. Realiseren van gemeentelijk beleid gericht op kwantitatief en kwalitatief leerlingenvervoer

In 2015 is het leerlingenvervoer aanbesteed. Tevens is een nieuwe leerlingenvervoerverordening vastgesteld. Vanaf 2016 zal uitvoering worden gegeven aan het leerlingenvervoer. Indien ontwikkelingen zoals Passend Onderwijs aanleiding geeft om zaken aan te passen, zal hierop worden ingespeeld.

In 2016 zal in overleg met de aanbieder van het vervoer voor een zo goed mogelijke uitvoering van het leerlingenvervoer gezorgd worden. Om ook de mening van de ouders hierover mee te kunnen nemen zal regelmatig overleg gevoerd worden met de cliëntenraad leerlingenvervoer.

9. Samenwerking opzoeken met onderwijs en bedrijfsleven om positie van werkenden en werkzoekenden op arbeidsmarkt te verbeteren

Samen met het ondernemersplatform worden werkgevers en werkzoekenden en in sommige gevallen scholieren met elkaar in contact gebracht. Denk hierbij aan initiatieven als het Meetingpoint, een Goeje Saec en de samenwerking met Strabrecht college voor profielwerkstukken. Ook kennisdeling en informatie-uitwisseling over bepaalde regelingen staat structureel op de agenda.

We willen bereiken dat er beter wordt afgestemd tussen het bedrijfsleven en het onderwijs om te voorkomen dat jongeren in de bijstand terecht komen. Door inzet van de startersbeurs kunnen we bevorderen dat jongeren sneller een baan vinden. Het werkbedrijf speelt hier een belangrijke rol. Aandachtspunten hierbij zijn passend onderwijs en de doorgaande leerlijn (inclusief arbeidsmarkt).

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
7. Jeugdbeleid en onderwijs						
Onderwijs, excl. Onderwijshuisvesting	384	335	335	335	335	335
Onderwijshuisvesting	72	29	0	0	0	0
Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	282	531	398	398	398	398
Transitie Jeugdzorg	0	0	0	0	0	0
Gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0
Jeugd- en jongerenwerk	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 7	307	745	735	722	710	710
Totaal baten	1.045	1.640	1.468	1.456	1.443	1.443

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
7. Jeugdbeleid en onderwijs						
Onderwijs, excl. Onderwijshuisvesting	1.818	1.727	1.757	1.743	1.751	1.747
Onderwijshuisvesting	1.977	2.155	1.910	1.854	1.786	1.748
Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	615	901	835	832	821	815
Transitie Jeugdzorg	0	6.009	6.874	6.694	6.718	6.725
Gezondheidszorg	633	696	679	679	679	679
Jeugd- en jongerenwerk	539	565	561	561	561	561
Mutaties reserves programma 7	581	630	613	620	628	628
Totaal lasten	6.164	12.682	13.228	12.982	12.943	12.902
Saldo (baten -/- lasten)	-5.119	-11.042	-11.760	-11.526	-11.500	-11.459

Analyse overzicht van baten en lasten

7. Jeugdbeleid en onderwijs		Bedrag
	Begroting 2016 nieuw	-11.759.821
	Begroting 2016 oud	-10.889.087
	Verklaring van het saldo	-870.734
Nr.	Omschrijving	
	Autonome ontwikkelingen	
1	Kadernota: 28. Huurgelden huisvesting bijzonder basis onderwijs	-29.818
2	Kadernota: 29. Huurgelden accommodatie kinderopvang	-35.467
3	Kadernota: 30. GGD	21.529
4	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering	-15.747
5	Aut.ontw. 3. Aanpassingen budgetten zorg en welzijn (a)	336.641
6	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	-1.407.533
7	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	229.543
8	Mutaties reserve Onderwijshuisvesting / IHP	45.000
9	Overige	-14.882
	Totaal	-870.734
	Beleidsaanpassingen	
15-24	Schoolzwemmen	30.000
15-29	Ambulancevervoer (dubbel begroot)	28.701
	Totaal	58.701
(a)	Huurgelden acc. kinderopvang ter dekking van kapitaallasten brede school	-96.790
(a)	Uitvoeringskosten transitie Jeugd aangepast aan uitkering sociaal deelfonds	67.178
(a)	Vergoedingen jeugdzorg aangepast aan uitkering sociaal deelfonds	366.253

2.2.8 Programma 8: Democratisch bestuur

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Streven naar een optimale dienstverlening voor de burger waarin zoveel mogelijk producten helder en digitaal worden aangeboden
2. Meedenken over aanpassingen van ontwerp Inspraak- en participatieverordening
3. Permanente aandacht voor kwaliteitsverbetering in de service voor moderne communicatiemiddelen
4. Proactief inspelen op gewijzigde rol van overheid in gemeentelijk organisatie m.b.t. werving en selectie en ontwikkel-programma's

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Streven naar een optimale dienstverlening voor de burger waarin zoveel mogelijk producten helder en digitaal worden aangeboden

Zowel zaakgericht werken als de invoering van de Wet elektronische dienstverlening Burgerlijke Stand gaat leiden tot verdere digitalisering van dienstverlening bij Publiekszaken. Vanaf 1 juli is digitaal aangifte van overlijden mogelijk en in september volgt de digitale huwelijksaangifte. In de loop van 2016 is digitaal aangifte van geboorte mogelijk.

Deze ontwikkeling past in het streven om de dienstverlening verder te optimaliseren en de ambitie om door te groeien naar de beste dienstverlenende gemeentelijke organisatie in Zuidoost Brabant. Uitgangspunt is dat de ambitie budgettair neutraal gerealiseerd moet kunnen worden.

2. Meedenken over aanpassingen van ontwerp Inspraak- en participatieverordening

De raad heeft aangegeven anders te willen werken. In het raadsprogramma 2014-2018 is opgenomen dat de raad in een veel eerder stadium betrokken wil worden bij tal van zaken die nu pas vlak voor besluitvorming geagendeerd worden. Hiervoor wordt aangesloten bij de door de raad vastgestelde werkvormen uit de op 15 juni 2015 vastgestelde Notitie Raadsplein 2015 V1.2.

Ingestemd is met een nieuwe Participatie- en Inspraakverordening. Uitgangspunt van deze verordening is participatie. In beginsel is bij ieder onderwerp participatie mogelijk in een zo'n vroeg mogelijk stadium. Participatie is daarmee "beginspraak", want in tegenstelling tot inspraak ligt er nog niets concreet voor waarover een mening wordt gevraagd. Inspraak is vervolgens de finale mogelijkheid.

De verordening is niet van toepassing op de uitvoering van beleid. Uitvoering van beleid en initiatieven uit de wijk/buurt worden vormgegeven door de praktische werkwijze Buurtwerk 2.0.

Tot slot is gekeken of er nieuwe instrumenten aangewend kunnen worden bijvoorbeeld door te experimenteren met de op het VNG congres gepresenteerde "gelote Burgertoetsraad". De gelote Burgertoetsraad is een door middel van willekeurige loting ingesteld burgerpanel die naast de gemeenteraad voorstellen gaat beoordelen.

3. Permanente aandacht voor kwaliteitsverbetering in de service voor moderne communicatiemiddelen

Optimalisering van dienstverlening betekent ook een structurele aandacht en verbetering van de digitale toegang tot de gemeentelijke overheid. In toenemende mate maken inwoners gebruik van andere dan de reguliere communicatiekanalen als de balie en de telefoon om hun opmerkingen en vragen aan de gemeente te stellen. Integratie van deze (online)kanalen als de website, Twitter, Facebook en Whatsapp vragen een continue volgen van trends en aanpassing van interne procedures. Alleen zo kan het niveau van dienstverlening blijven verbeteren.

4. Proactief inspelen op gewijzigde rol van overheid in gemeentelijk organisatie m.b.t. werving en selectie en ontwikkel-programma's

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
8. Democratisch bestuur						
Gemeenteraad	4	0	0	0	0	0
College van B&W	0	0	0	0	0	0
Burgerzaken	728	685	681	681	681	681
Mutaties reserves programma 8	331	30	180	179	29	29
Totaal baten	1.062	715	861	861	711	711

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
8. Democratisch bestuur						
Gemeenteraad	642	678	611	610	606	606
College van B&W	2.189	2.495	2.266	2.242	2.200	2.200
Burgerzaken	2.051	1.985	2.321	2.355	2.353	2.387
Mutaties reserves programma 8	300	6	306	6	6	6
Totaal lasten	5.183	5.164	5.504	5.212	5.165	5.199

Saldo (baten -/ lasten)	-4.120	-4.449	-4.643	-4.351	-4.454	-4.487
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

8. Democratisch bestuur		Bedrag
	Begroting 2016 nieuw	-4.643.301
	Begroting 2016 oud	-4.936.700
Verklaring van het saldo		293.399
Nr.	Omschrijving	
	Autonome ontwikkelingen	
1	Kadernota: 31. Pc-vergoeding raadsleden	11.221
2	Kadernota: 32. Representatie deelproduct "Burgemeester"	0
3	Kadernota: 33. MRE streekarchief	889
4	Kadernota: 34. Verkiezingen	35.180
5	Kadernota: 35. Leges paspoorten en ID-kaarten	-5.722
6	Kadernota: 36. Leges burgerlijke stand	-1.272
7	Kadernota: 37. Leges rijbewijzen	-2.697
8	Kadernota: 38. Leges uittreksels	-4.117
9	Kadernota: 39. Leges overig	-4.548
10	Kadernota: kleine verschillen P8	19.975
11	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering	-2.480
12	Aut.ontw. 6. Aanpassing activa	12.000
13	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	91.371
14	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	-11.206
15	Mutaties reserve Gemeentelijke huisvesting	150.000
16	Overige	4.805
	Totaal	293.399
	Beleidsaanpassingen	
15-5	Personeelsblad digitaal	8.000
15-6	Geen bekendmakingen in huis aan huis blad	10.000
	Totaal	18.000

2.2.9 Programma 9: Natuur, milieu en duurzaamheid

Portefeuillehouder(s): mevr. M. Verdouw

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Beschikbaar stellen van €1,19 per inwoner voor opzetten en onderhouden van 100 monitorsysteem zwerfval
2. Beleid voeren dat het Manifest Materialentransitie ondersteunt om in 2020 te komen tot 5% restafval
3. Innovaties bewerkstelligen in samenwerking met lokale marktpartijen om afvalscheiding te stimuleren
4. Sturing bieden op Cure zodat deze zich verder ontwikkelt als kenniscentrum op afvalinzamelingsgebied
5. Stimuleren en overleggen met vrijwilligers en verenigingen om ophaalfrequentie oud papier te verhogen
6. Regelmatig aanpassen hondenuitlaatroutes in overleg met inwoners
7. Onderzoek kattenoverlast
8. Koppelingen van projecten gericht op duurzaamheid aan speerpunten:
 - Beperken energielasten en verduurzaming bestaande woningen;
 - Faciliteren lokale duurzame energieprojecten;
 - Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Beschikbaar stellen van € 1,19 per inwoner voor opzetten en onderhouden van 100 monitorsysteem zwerfafval

Om het jaar zal worden bekeken wat de stand van zaken is en op welke plekken er actiever ingezet moet worden met educatie en schoonmaakacties.

In dat kader neemt de gemeente deel aan de 'beestenbende' waarbij jongeren zich bewust worden van de impact van het veroorzaken van zwerfafval en met specifieke acties bepaalde locaties schoonmaken.

2. Beleid voeren dat het Manifest Materialentransitie ondersteunt om in 2020 te komen tot 5% restafval

Eind 2015 zal duidelijkheid komen op welke wijze wij denken deze doelstelling te gaan realiseren. Cure onderzoekt momenteel de mogelijkheden middels het project REnescience, die een grote bijdrage kan leveren aan de doelstelling van het beleid.

3. Innovaties bewerkstelligen in samenwerking met lokale marktpartijen om afvalscheiding te stimuleren

Er wordt in 2014 en 2015 een nieuwe innovatieve manier van afvalscheiding onderzocht. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar scheiding aan de bron, maar nascheiding wordt ook als optie meegenomen. Dit komt samen in de voorstellen rondom het project REnescience.

4. Sturing bieden op Cure zodat deze zich verder ontwikkelt als kenniscentrum op afvalinzamelingsgebied

Via het project REnescience loopt Cure voorop in de materialen transitie binnen Nederland. Ook is Cure continue op zoek naar meer efficiency en innovatie. Zoals efficiëntere inzameling of andere wijzen van hergebruik van o.a. kleding.

5. Stimuleren en overleggen met vrijwilligers en verenigingen om ophaalfrequentie oud papier te verhogen

Komend jaar wordt er een overleg opgestart met de verenigingen om te bekijken in hoeverre we dit kunnen organiseren met de verenigingen in relatie tot de behoefte van de bewoners.

6. Regelmatig aanpassen hondenuitlaatroutes in overleg met inwoners

We blijven in overleg met de inwoners en verzoeken zullen onderzocht worden en waar mogelijk gehonoreerd worden. Dit is een continue proces met de bewoners.

7. Onderzoek kattenoverlast

Momenteel werken de Stichting Straatkat en de Dierenbescherming samen met betrekking tot zwerfkatten en verwilderde katten. Deze samenwerking wordt eind 2015 geëvalueerd. Hieruit zullen vervolgacties opgepakt worden om te onderzoeken of er daadwerkelijke overlast is en welke oplossingen er voor handen zijn.

8. Koppelingen van projecten gericht op duurzaamheid aan speerpunten:

- **Beperken energielasten en verduurzaming bestaande woningen;**
- **Faciliteren lokale duurzame energieprojecten;**
- **Verduurzaming gemeentelijk vastgoed**

Er zal in 2015 een duurzaamheidsnota in samenspraak met de raad worden opgesteld. De concepten zijn in samenspraak met belanghebbende partijen opgesteld. Op basis daarvan zullen de speerpunten van de komende jaren worden bepaald.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
9. Natuur, milieu en duurzaamheid						
Openbaar groen en openluchtrecreatie	145	101	119	119	119	119
Afval	3.963	3.865	4.571	4.265	4.373	4.470
Riolering	2.940	3.065	3.181	3.280	3.382	3.486
Milieu	219	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 9	0	226	32	31	31	12
Totaal baten	7.268	7.256	7.904	7.696	7.905	8.087

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
9. Natuur, milieu en duurzaamheid						
Openbaar groen en openluchtrecreatie	2.680	2.781	2.882	2.882	2.882	2.882
Afval	3.356	3.291	3.666	3.429	3.537	3.631
Riolering	2.469	2.566	2.642	2.698	2.776	2.875
Milieu	996	631	644	644	644	569
Mutaties reserves programma 9	13	0	0	0	0	0
Totaal lasten	9.515	9.269	9.835	9.654	9.840	9.958

Saldo (baten -/ lasten)	-2.247	-2.012	-1.931	-1.957	-1.935	-1.871
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

9. Natuur, milieu en duurzaamheid		Bedrag
Begroting 2016 nieuw		-1.931.329
Begroting 2016 oud		-1.965.123
Verklaring van het saldo		33.794
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 40. Onderhoud bossen	14.002
2	Kadernota: 41. Algemene plannen plantsoenen	10.000
3	Kadernota: 42. Vergoeding voor beheer en onderhoud plantsoenen	15.868
4	Kadernota: 43. Stortkosten beheer en onderhoud plantsoenen	23.476
5	Kadernota: 44. Plantsoenen beheer en onderhoud: bestekken wijk 1-4	-47.997
6	Kadernota: 45. Inboeting beheer en onderhoud plantsoenen	15.179
7	Kadernota: 46. Overige kosten voor beheer en onderhoud plantsoenen	-19.063
8	Kadernota: 47. Geen opstellingsinspectie en geluidbegrenzers kermis	5.071
9	Kadernota: 48. Algemeen milieubeheer	-4.155
10	Kadernota: 49. Handhaving milieubeheer	-42.675
11	Kadernota: kleine verschillen P9	3.469
12	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering	-13.725
13	Aut.ontw. 9. Gesloten exploitaties	-75.633
14	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	10.077
15	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	315.407
16	Mutaties reserves / voorzieningen (a)	-119.448
17	Overige	-56.059
Totaal		33.794
Beleidsaanpassingen		
15-33	2 veeggrondes straatvegen uit hondenbeleid	gesl.expl.
15-36	Vervallen krediet Duurzaamheidsnotitie	75.000
15-45a	Kn. straatreiniging toerekenen aan riolering	55.963
15-45b	Extra kn. straatreiniging toerekenen aan riolering	36.058
15-45d	Kn. waterkering toerekenen aan riolering	177.958
15-46a	Extra kn. straatreiniging toerekenen aan afval	36.058
Totaal		381.037

(a)	Hogere onttrekking uit reserve Hondenbeleid dan begroting 2016 oud	31.791
(a)	Hogere onttrekking uit voorziening Afval dan begroting 2016 oud	55.490
(a)	Hogere storting in voorziening Riolering dan begroting 2016 oud	-206.729

2.2.10 Programma 10: Bereikbaarheid en verkeer

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Onderzoeken mogelijkheden achteraf betalen parkeren centrum Geldrop
2. Vervanging van parkeerapparatuur
3. Parkeeronderzoek uitvoeren en opstellen ontheffingsbeleid om te komen tot blauwe zone Mierlo-centrum
4. Voornemen verruiming parkeercapaciteit bij herinrichtingen onderzoeken. Uitvoering Katoen-Laken en Tricotstraat is gereed. Uit evaluatie blijkt dat het parkeerprobleem is opgelost
5. Herinrichtingen en verkeerskundige plannen in lijn met het beleid Duurzaam Veilig uitvoeren
6. Inzetten op het zoeken van nieuwe oplossingen die de doorstroming van verkeer in gemeente verbeteren
7. Acties volgen die Prorail en Rijkswaterstaat uitvoeren om geluidsoverlast tegen te gaan
8. Voorzetten en evalueren pilot buurtbus in samenwerking met Stichting Buurtbus

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Onderzoeken mogelijkheden achteraf betalen parkeren centrum Geldrop

1 november 2015 zal de parkeerapparatuur vervangen zijn. Parallel aan de vervanging wordt belparkeren geïntroduceerd. Dit is een vorm van achteraf parkeren. Hiervoor moeten aparte contracten afgesloten worden en dit kan dus doorlopen in 2016.

2. Vervanging van parkeerapparatuur

De opdracht voor vervanging is in 2015 uitgezet. Afspraken met leverancier over betalingsstromen moeten worden gemaakt.

3. Parkeeronderzoek uitvoeren en opstellen ontheffingsbeleid om te komen tot blauwe zone Mierlo-centrum

Uit overleg met ondernemers is gebleken dat zij de noodzaak betwijfelen. Uitvoering van het raadsbesluit volgt op de herinrichting van centrum Mierlo. Pas daarna is goed te bepalen wat de precieze behoefte is en hoe uitwerking van de blauwe zone plaats dient te vinden.

4. Voornemen verruiming parkeercapaciteit bij herinrichtingen onderzoeken Uitvoering Katoen-Laken en Tricotstraat is gereed. Uit evaluatie blijkt dat het parkeerprobleem is opgelost

Bij de herinrichting van Bogardeind-Beukelaar staat verkeersveiligheid voorop. De herinrichting ging hierdoor in eerste instantie ten koste van parkeergelegenheid. Gezocht is naar compensatie van dit verlies door functiewijziging van aangrenzende gronden. De oplossing is gevonden in de vorm van een extra parkeerterrein.

Bij de herinrichting van Centrumplan Mierlo wordt ingezet op toevoeging van 122 parkeerplaatsen. Uitvoering start eind 2015.

Het streven naar herinrichting als verblijfsgebied van centrum Geldrop gaat niet ten koste van parkeerplaatsen in de Langstraat.

5. Herinrichtingen en verkeerskundige plannen in lijn met het beleid Duurzaam Veilig uitvoeren

- De herinrichting van Bogardeind-Beukelaar is gereed;
- Bij realisatie van iedere fase in Luchen wordt gewerkt binnen de kaders van Duurzaam veilig;
- Herinrichting Langstraat en Korte Kerkstraat Geldrop (uitvoering centrumplan);
- Herinrichting centrum Mierlo (rijbaanversmalling om snelheid te temperen).

6. Inzetten op het zoeken van nieuwe oplossingen die de doorstroming van verkeer in gemeente verbeteren

- Blijvende inzet op de aanleg van Hoogwaardig openbaar vervoer tussen Eindhoven en Geldrop (extra busbaan Gijzenrooiseweg is gereed);
- Onderhoud Santheuvel loopt door in 2016
- Groot onderhoud van de fietspaden Bekelaar staan gepland voor 2015
- Fietspad Beekweide is gereed
- Zienswijze op voorstel nieuwe concessies is aan de provincie gegeven, besluitvorming provincie wordt afgewacht.

7. Acties volgen die Prorail en Rijkswaterstaat uitvoeren om geluidsoverlast tegen te gaan

Er vindt periodiek overleg plaats met bovengenoemde partijen waar wij o.a. dit thema bespreken. We volgen hier het landelijke beleid en wetgeving.

8. Voorzetten en evalueren pilot buurtbus in samenwerking met Stichting Buurtbus

Het gebruik in 2015 komt in grote lijnen overeen met 2014. Ondanks de vele promotie-acties is geen stijgende lijn gezien. Voortzetting in de huidige omvang is niet voor de hand liggend en niet in lijn met de eerder vastgestelde uitgangspunten. In deze begroting is hier ook geen budget meer voor opgenomen.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
10. Bereikbaarheid en verkeer						
Wegen, straten en pleinen (verkeersmaatregelen)	223	104	181	180	180	180
Verkeer en vervoer	434	404	408	408	408	408
Mutaties reserves programma 10	1.021	333	0	0	0	0
Totaal baten	1.677	840	589	589	589	589

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
10. Bereikbaarheid en verkeer						
Wegen, straten en pleinen (verkeersmaatregelen)	4.175	5.366	4.595	4.751	5.227	5.309
Verkeer en vervoer	138	211	233	256	282	372
Mutaties reserves programma 10	1.000	0	0	0	0	0
Totaal lasten	5.313	5.577	4.828	5.007	5.508	5.681

Saldo (baten -/ lasten)	-3.635	-4.737	-4.239	-4.419	-4.920	-5.093
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

10. Bereikbaarheid en verkeer		Bedrag
	Begroting 2016 nieuw	-4.238.556
	Begroting 2016 oud	-4.538.432
	Verklaring van het saldo	299.876
Nr.	Omschrijving	
	Autonome ontwikkelingen	
1	Kadernota: 50. Invoering verordening ondergrondse infrastructuur	70.754
2	Kadernota: 51. Baten parkeerbelasting	0
3	Kadernota: kleine verschillen P10	36.586
4	Aut.ontw. 6. Aanpassing activa	151.662
5	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	-134.909
6	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	181.492
7	Mutaties reserves / voorzieningen	0
8	Overige	-5.709
	Totaal	299.876
	Beleidsaanpassingen	
12-3	Aanpak aandachtsontwikkellocaties	300.000
12-3	Aanpak aandachtsontwikkellocaties t.l.v. voorziening	-300.000
15-34	Hogere BLV-subsidie	5.500
15-35	Beëindigen bewaakte fietsenstalling	20.000
15-44	Afschrijving ineens bij inv. in maatschappelijk nut	163.665
	Totaal	189.165

2.2.11 Programma 11: Bouwen en wonen

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Uitvoeren van woningbouwprogramma en afspraken uit Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013
2. Verstrekken van startersleningen
3. Bij maken bouwplanning dient rekening gehouden te worden met eigen karakter wijk en kernen en groenstructuur
4. Aanpassen en flexibel maken van bestemmingsplannen waarin rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen in maatschappij
5. Karakteristieke gebouwen in de gemeente een nieuwe bestemming geven i.s.m. marktpartijen
6. Streven naar één gezamenlijke urgentieregeling voor woningzoekenden middels regionale afspraken met woningcorporaties en het draaien van verschillende pilots

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Uitvoeren van woningbouwprogramma en afspraken uit Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013

In het kader van de Ladder van de duurzame verstedelijking is de samenwerking in het SGE van groot belang. De uitvoering van het woningbouwprogramma is afhankelijk van de in 2016 nog te maken regionale afspraken.

Onderstaande plannen zijn in behandeling:

- Procedure bestemmingsplan Jonkvrouw afronden in 2016;
- Procedure terrein Van Agt doorlopen en afronden in 2016;
- Procedure Hekelstraat doorlopen in 2015 en 2016;
- Procedure moederplan en uitwerkingsplannen Luchen vervolgen in 2016;
- Realisatie De Doelen;
- Realisatie diverse projecten in Luchen.

Er wordt meer proactief door gemeente gestuurd op ontwikkeling van aandachtslocaties die veelal niet in eigendom van gemeente zijn (bv. Tweeka terrein en Topaterrein).

2. Verstrekken van startersleningen

In 2015 wordt een nieuwe verordening voor de startersleningen opgesteld en voorgelegd aan de raad.

3. Bij maken bouwplanning dient rekening gehouden te worden met eigen karakter wijk en kernen en groenstructuur

Voor 2016 staan van het groenbeleid de modules "inrichting", "boombeheer" en "groenbeheer" voor uitwerking op het programma.

4. Aanpassen en flexibel maken van bestemmingsplannen waarin rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen in maatschappij

Bij alle hierboven genoemde plannen wordt ruimte geboden voor actuele ontwikkeling. Waar mogelijk worden bestemmingsplannen flexibel opgesteld zodat ingespeeld kan worden op nieuwe ontwikkelingen, zonder dat die wederom tot nieuwe (aangepaste) planvorming leidt

5. Karakteristieke gebouwen in de gemeente een nieuwe bestemming geven i.s.m. marktpartijen

Instandhouding is een voorwaarde voor vergunningverlening. Uitvoering in 2015/2016.

6. Streven naar één gezamenlijke urgentieregeling voor woningzoekenden middels regionale afspraken met woningcorporaties en het draaien van verschillende pilots

Op 1 januari 2016 zal de huisvestingsverordening met daarbinnen de urgentieregeling van kracht worden. Deze wordt in samenspraak met de 9 samenwerkende SGE gemeenten en de 10 woningcorporaties opgesteld.

Hieraan gekoppeld zal een portaal (één 'etalage') worden ontwikkeld waar een woningzoekende een goed en eenvoudig overzicht heeft van het huur-woningaanbod in de regio.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
11. Bouwen en wonen						
Ruimtelijke ordening	22	100	101	101	101	101
Woningexploitatie/woningbouw	251	86	87	87	87	87
Volkshuisvesting	77	73	74	74	74	74
Omgevingsvergunningen	362	695	657	707	707	707
Bouwgrondexploitatie	20.017	4.776	4.047	3.903	6.380	3.853
Mutaties reserves programma 11	1.622	0	0	0	0	0
Totaal baten	22.351	5.730	4.966	4.872	7.349	4.822

Omschrijving	Realisatie	Begroting				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
11. Bouwen en wonen						
Ruimtelijke ordening	944	910	566	554	554	554
Woningexploitatie/woningbouw	285	237	59	74	85	98
Volkshuisvesting	1.333	1.375	1.198	1.198	1.198	1.198
Omgevingsvergunningen	0	0	0	0	0	0
Bouwgrondexploitatie	14.185	4.776	4.658	4.513	5.277	4.495
Mutaties reserves programma 11	6.812	0	420	426	2.139	420
Totaal lasten	23.560	7.298	6.901	6.765	9.253	6.765

Saldo (baten -/ lasten)	-1.209	-1.568	-1.935	-1.893	-1.904	-1.943
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

11. Bouwen en wonen		Bedrag
	Begroting 2016 nieuw	-1.935.349
	Begroting 2016 oud	-1.689.159
Verklaring van het saldo		-246.190
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 52. Omgevingsvergunning BWT	10.294
2	Kadernota: 53. Leges omgevingsvergunningen	-53.268
3	Kadernota: kleine verschillen P11	-4.192
4	Aut.ontw. 6. Aanpassing rekenrente (a)	-1.164.605
5	Aut.ontw. 10. Actualisatie stelposten (valt weg tegen punt 13 uit programma 12)	290.000
7	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	709.515
8	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	362.417
9	Mutaties reserves / voorzieningen (b)	-372.781
10	Overige	-23.570
Totaal		-246.190
Beleidsaanpassingen		
Totaal		0

(a)	Rente voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf.	-611.079
(a)	Sluiting grootboeknummer Algemeen Bouwgrondexploitaties	-553.526
(b)	Storting in algemene reserve Grondexploitaties	-420.282
(b)	Storting in voorziening Verliessaldi Grondexploitaties	-98.499
(b)	Onttrekking in voorziening Verliessaldi Grondexploitaties	146.000

2.2.12 Programma 12: Financiën en belastingen

Portefeuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Inzetten voor de doelstelling om een gezond en gedegen financieel beleid te voeren waarin totale belastingdruk voor burger wordt beperkt
2. Streven naar een begroting die de komende jaren blijvend dekkend blijft
3. Focussen op de balans tussen bezuinigingen enerzijds, het op niveau blijven houden van alle raadsprogramma's en een blijvend dekkende begroting anderzijds. Het verhogen van de OZB kan niet meer worden uitgesloten
4. De samenwerking met Dienst Dommelvallei verder harmoniseren en verbeterstappen ondernemen om dynamischer te begroten
5. Een goed op orde zijnde financieel huishouden

WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

1. Inzetten voor de doelstelling om een gezond en gedegen financieel beleid te voeren waarin totale belastingdruk voor burger wordt beperkt

Een gezond en gedegen financieel beleid vraagt om keuzes. We zitten de komende periode in financieel onzekere tijden. De rijksoverheid heeft aangegeven dat de uitkering van het rijk aan de gemeenten terugloopt. Daarnaast gaan de financiële gevolgen van de transities zichtbaar worden. De verwachting is dat de inkomsten op basis van de transities onvoldoende zijn om de kosten van de gemeenten te dekken. Weliswaar hebben we hier als gemeente al op geanticipeerd, maar omdat het om open eind regelingen gaat is het ook na de ervaring van het eerste halfjaar, bij het opstellen van deze begroting, nagenoeg onmogelijk om een goede inschatting van de werkelijke kosten te maken. Deze onzekerheid maakt dat we terughoudend met de middelen om moeten gaan. Steeds zal zorgvuldig afgewogen worden of er middelen beschikbaar moeten komen voor activiteiten en taken van de gemeente door bezuinigingen en/of ombuigingen of door een lastenverhoging voor de burgers, die daarbij pas als laatste mogelijkheid ingezet zal worden.

2. Streven naar een begroting die de komende jaren blijvend dekkend blijft

Een gezond en gedegen financieel beleid komt ook tot uitdrukking in een sluitende meerjarenbegroting. Dit is het uitgangspunt, maar de grote financiële onzekerheid zorgt hier voor een grote uitdaging. We hebben getracht de meerjarenbegroting sluitend te krijgen, maar zijn daar voor de laatste drie jaren van de meerjarenbegroting niet in geslaagd. Noodzaak en nut van taken en activiteiten van de gemeente zijn extra kritisch bekeken. We hebben de middelen efficiënt en effectief ingezet, maar komen dan nog niet tot een sluitende meerjarenprogrammabegroting.

3. Focussen op de balans tussen bezuinigingen enerzijds, het op niveau blijven houden van alle raadsprogramma's en een blijvend dekkende begroting anderzijds. Het verhogen van de OZB kan niet meer worden uitgesloten

Het mag duidelijk zijn dat we extra kritisch zijn op het totale plaatje van de gemeente. Uitgangspunt is dat we bestaande voorzieningen zoveel als mogelijk op het huidige niveau houden. Maar dit kan op gespannen voet komen staan met de beschikbare middelen. Creatieve oplossingen zijn nodig, waarbij we de balans tussen het niveau van de voorzieningen en de beschikbare middelen nauwlettend in het oog zullen houden. Vanwege de financiële positie en het ambitieniveau van de gemeente stellen wij voor een OZB verhoging door te voeren.

4. De samenwerking met Dienst Dommelvallei verder harmoniseren en verbeterstappen ondernemen om dynamischer te begroten

We werken continu aan een verdere harmonisatie. Dit leidt tot een verbetering van zowel efficiency als van effectiviteit. Dat geldt ook voor het dynamischer begroten.

5. Een goed op orde zijnde financieel huishouden

Dit punt splitsen wij op in vijf onderdelen:

1. Planning & control-cyclus

Door middel van de planning & control-cyclus wordt jaarlijks aangegeven wat de geplande werkzaamheden zijn met de daaraan gekoppelde middelen (begroting en kadernota), wat de voortgang is (tussentijdse rapportages) en wat er daadwerkelijk is gebeurd (via de jaarrekening).

2. Ontwikkeling algemene uitkering

Het grootste deel van de inkomsten van de gemeente wordt ontvangen via de algemene uitkering. De ontwikkelingen van de algemene uitkering worden gevolgd. De mutaties als gevolg van de meicirculaire worden betrokken bij de kadernota. De mutaties als gevolg van de septembercirculaire worden betrokken bij de begroting.

3. Belastingheffing

Door de gemeente worden OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse leges opgelegd aan de burger. Het uitgangspunt hierbij is dat de OZB wordt geïndexeerd met het percentage van de gewogen kostenontwikkeling en dat de heffingen en leges 100% kostendekkend zijn.

Om optimaal belasting te kunnen heffen is het zeer aan te raden om de belastingverordeningen van de gemeenten die deelnemen aan Dienst Dommelvallei (behoudens de tarieven) verder te uniformeren. In 2016 wordt hiervoor een harmonisatievoorstel aangeboden aan de gemeenteraad.

Gemeenten zijn per 2016 verplicht een WOZ-beschikking te sturen aan alle belanghebbenden, dus ook aan gebruikers van huurwoningen. Dit betekent niet dat zij OZB gebruikersdeel van woningen moeten betalen. Met dagtekening 28 februari 2016 ontvangen zij een WOZ-beschikking.

De Nederlandse overheid wil dat alle overheidsinstanties in 2017 met de burger communiceren via MijnOverheid. Wij krijgen dan de mogelijkheid om documenten digitaal (in pdf formaat) te versturen aan de burgers die zich hierbij hebben aangemeld. Wij onderzoeken de mogelijkheid om dit al in 2016 te gebruiken voor het versturen van aanslagbiljetten en herinneringen of aanmaningen. Burgers die zich niet aangemeld hebben, zullen hun documenten op de "vertrouwde" wijze via de post ontvangen.

4. Ontwikkelingen BBV

Door de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) wordt gewerkt aan vernieuwingen in het BBV. Indien deze vernieuwingen worden vastgesteld, moeten deze worden doorgevoerd door de gemeente. De ontwikkelingen hierin worden nauwgezet gevolgd en op het moment dat er meer informatie is wordt de gemeenteraad hiervan op de hoogte gebracht.

5. Ontwikkelingen op financieel gebied

Met ingang van 2016 gaat de vennootschapsbelasting voor gemeenten gelden. De impact zal in de loop van 2015 al duidelijk worden. Het doen van een aangifte vennootschapsbelasting en het opstellen van een fiscale balans en het adviseren over vennootschapsbelasting zijn nieuwe werkzaamheden die worden uitgevoerd door Dienst Dommelvallei.

Vóór de vaststelling van de begroting 2016-2019 willen wij de (financiële) consequenties van zowel de wijziging in het BBV als voor de invoering van de Vennootschapsbelasting in beeld hebben. De invoering van de Vennootschapsbelasting en de aangekondigde wijzigingen van het BBV vragen om besluitvorming van uw raad over een aantal beleidsinhoudelijke keuzes. De financiële gevolgen voor de begroting 2016-2019 worden aan uw raad voorgelegd via een begrotingswijziging.

In 2015 wordt er een harmonisatieonderzoek op de verschillende invorderingsprocessen uitgevoerd. De implementatie van één geharmoniseerd proces zal in 2016 plaatsvinden.

In 2016 zal de verdere optimalisatie en digitalisering van alle facturenstromen plaatsvinden. De inkoop- en verplichtingenadministratie die in 2015 wordt geïntroduceerd moet vervolmaakt worden en ook de uitgaande facturen worden in 2016 geheel digitaal verstuurd aan bedrijven/personen die digitaal kunnen ontvangen.

WAT GAAT HET KOSTEN?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
12. Financiën en belastingen						
Leningen en beleggingen	3.113	3.655	3.209	3.169	3.129	3.089
Algemene uitkering	33.732	30.683	31.199	30.995	31.124	31.148
Onvoorziene uitgaven	0	0	0	0	0	0
Algemene baten en lasten	265	255	848	873	873	900
Uitkering deelfonds Sociaal Domein	0	18.442	17.515	16.918	16.419	16.145
Onroerendezaakbelasting	4.608	4.721	4.766	4.840	4.920	4.997
Overige belastingen	364	377	379	379	380	380
Bedrijfsvoering gemeente	2.307	992	-36	1.717	1.531	1.524
Resultaat	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 12	1.701	1.004	789	385	519	233
Totaal baten	46.090	60.130	58.668	59.276	58.896	58.416

Omschrijving	Realisatie		Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
12. Financiën en belastingen						
Leningen en beleggingen	1.339	1.629	1.228	1.202	1.154	1.106
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Onvoorziene uitgaven	0	-14	78	355	663	975
Algemene baten en lasten	473	-399	342	406	265	263
Uitkering deelfonds Sociaal Domein	0	0	0	0	0	0
Onroerendezaakbelasting	316	354	363	363	363	363
Overige belastingen	294	316	313	313	313	313
Bedrijfsvoering gemeente	1.001	192	0	1.728	1.711	1.725
Resultaat	1.768	0	-218	-817	-1.312	-1.921
Mutaties reserves programma 12	1.502	0	0	0	0	0
Totaal lasten	6.693	2.077	2.106	3.551	3.158	2.824

Saldo (baten +/- lasten)	39.397	58.053	56.562	55.726	55.738	55.592
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Analyse overzicht van baten en lasten

12. Financiën en belastingen		Bedrag
Begroting 2016 nieuw		56.561.726
Begroting 2016 oud		57.712.196
Verklaring van het saldo		-1.150.470
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 54. Minder rentebijdriving voorz. dekking verliessaldi GB	209.691
2	Kadernota: 55. Gas en elektriciteit verhuur gemeentewerf	10.000
3	Kadernota: 56. Opbrengst verhuur gemeentewerf (incidenteel)	-20.000
4	Kadernota: 57. Correctie saldo kostenplaatsen	84.121
5	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering (a)	43.275
6	Aut.ontw. 3. Aanpassingen budgetten zorg en welzijn (b)	-679.272
7	Aut.ontw. 6. Aanpassing renteinkomsten (c)	-41.157
8	Aut.ontw. 7. Aanpassing bespaarde rente	-74.884
9	Begrotingsresultaat	217.542
10	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	-859.592
11	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	180.318
12	Mutaties voorziening (valt weg tegen punt 5 uit programma 11)	-290.000
13	Overige	69.488
Totaal		-1.150.470
Beleidsaanpassingen		
15-32	Lagere energiekosten door slimme meters	10.000
15-47	Stijging OZB met 2%	90.000
16	Opheffen reserve Tijdelijk Begrotingstekort	-256.000
17	Afschrijving investeringen maatschappelijk nut t.l.v. incidenteel resultaat	-455.615
Totaal		-611.615

(a)	Algemene uitkering	107.082
(a)	Post onvoorzien	-134.573
(a)	Uitvoering WOZ en onroerende zaakbelasting	70.766
(b)	Uitkering Deelfonds Sociaal Domein	-679.272
(c)	Minder renteinkomsten van verstrekte hypotheek i.v.m. aflossing	-41.157

Programma 13. Kostenplaatsen

In deze begroting zijn er (eenmalig) grote verschillen tussen de programma's onderling bij de urentoerekening en de kapitaallasten. De verschillen bij de urentoerekening komen met name door het werken met een nieuwe opzet van de kostenverdeelstaat (als gevolg van de omzetting naar één uurtarief). De verschillen bij de kapitaallasten worden veroorzaakt door de nieuwe manier van afschrijven en de gewijzigde rekenrente (in relatie tot de afrekening naar kostenplaats Financiering). Vanwege de grote verschillen tussen de programma's onderling staat hieronder het overzicht van programma 13 vermeld.

13. Kostenplaatsen		Bedrag
Begroting 2016 nieuw		0
Begroting 2016 oud		0
Verklaring van het saldo		0
Nr.	Omschrijving	
Autonome ontwikkelingen		
1	Kadernota: 58. Niet aan producten toe te rekenen kosten BIZOB	-10.000
2	Kadernota: 59. Kantoorbenodigdheden	36.566
3	Kadernota: 60. Communicatiekosten mobiel	11.360
4	Kadernota: 61. Gas en elektriciteit gemeentewerf Geldro	16.028
5	Kadernota: 62. Gas en elektriciteit gemeentehuis Mierlo	17.736
6	Kadernota: 63. Dienst Dommelvallei	-109.027
7	Kadernota: 64. Realiseren taakstelling "Gemeentelijk apparaat"	-50.000
8	Kadernota: kleine verschillen P13	10.640
9	Aut.ontw. 1. Aanpassing kostenverdeelstaat en indexering (a)	-624.989
10	Aut.ontw. 6. Aanpassing rekenrente (b)	324.271
11	Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat	1.684.132
12	Aanpassing kap.lasten door 1e tussentijdse rapp. 2015 / begroting 2016	-1.301.882
13	Mutaties reserves / voorzieningen	0
14	Overige	-4.835
Totaal		0
Beleidsaanpassingen		
15-1	Nieuwe aanbesteding koffieverstrekking	18.900
15-2	Zelf schoonmaken koffieautomaten	11.000
15-4	Zaakgericht werken / minder gebruik papier	5.000
15-48	Zaakgericht digitaal werken t.l.v. algemene res.	60.000
Totaal		94.900

(a) Salarissen afd. CMD

(b) Op kostenplaats Financiering; met name toegerekende rente over eigen vermogen

2.3. Paragrafen

In deze paragraaf zijn de verplichte paragrafen opgenomen.

De paragrafen zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

2.3.1. Lokale heffingen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale lastendruk, wat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de burger te voorkomen.

In het verlengde daarvan liggen de beleidsregels. Er kunnen zich gevallen voordoen die in de wet niet specifiek zijn geregeld. Dan is het noodzakelijk en wenselijk dat regels worden gesteld die een uniforme, praktische en doelmatige uitvoering mogelijk maken.

Beleidsregels zijn niet algemeen verbindende voorschriften. Het zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. In het kader van synchronisatie in de samenwerking met Dienst Dommelvallei moet worden geïventariseerd of bepaalde beleidsregels vastgesteld moeten worden.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de burger mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie. Lastenverzwaring voor burgers blijft achterwege en indien enigszins mogelijk zullen we gemeentelijke belastingen, tarieven, heffingen en/of leges verlagen;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginnsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met deze beleidsuitgangspunten worden de tarieven over 2016 als volgt aangepast:

- OZB-tarieven voor 2016 met het inflatiepercentage van 1,1% te laten stijgen. Daarnaast is uitgegaan van een jaarlijkse areaaluitbreiding van 0,5% en dat de totaal opbrengst niet beïnvloed wordt door de gemiddelde waardeverandering of daling van de objecten. Naast het inflatiepercentage van 1,1% stelt het college voor om de OZB-tarieven in 2016 met 2% te verhogen (dekkingsvoorstel 15-47). De berekeningen in deze paragraaf zijn gemaakt voor zowel het percentage van 1,1% als van 3,1% (1,1% + 2,0%);
- Afval: het vastrecht met 2,7% en de variabele tarieven met gemiddeld 3,1% te verhogen. Daarnaast stelt het college voor om extra kosten straatreiniging toe te rekenen aan de exploitatie afval (dekkingsvoorstellen 15-46a [2016] en 15-46b [2017 e.v.]). De consequenties hiervan staan in deze paragraaf toegelicht (zie: onderdeel Ontwikkeling lokale lastendruk);
- Rioolheffing: verhogen met het inflatiepercentage van 1,1% + 2,25% gevolgen GRP (eerder raadsbesluit) = 3,35%. Daarnaast stelt het college voor om kosten straatreiniging (dekkingsvoorstellen 15-45a en 15-45b [2016] en 15-45c [2017 e.v.]) toe te rekenen aan de exploitatie riolering, alsook kosten van waterkering en afwatering (dekkingsvoorstel 15-45d [2016]). De consequenties hiervan staan in deze paragraaf toegelicht (zie: onderdeel Ontwikkeling lokale lastendruk);
- Hondenbelasting en toeristenbelasting: handhaven op het niveau van 2015 (geen inflatie toegepast);
- Legestarieven te verhogen met de inflatiecorrectie van 1,1%.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardestijging) van alle onroerende zaken in Geldrop-Mierlo uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

Er is geen wettelijk maximum gesteld aan de jaarlijkse stijging van de OZB-tarieven. Er geldt echter wel een macronorm. De macronorm houdt in dat in 2016 voor alle gemeenten samen de opbrengst van de OZB niet hoger mag zijn dan de OZB-opbrengst in 2015, verhoogd met de macronorm.

Wanneer gemeenten zich hier collectief niet aan houden, houdt het Rijk zich het recht voor om nadere maatregelen te nemen.

In het Bestuursakkoord Rijk-gemeenten is aangegeven dat de woonlasten niet meer verhoogd worden dan met het inflatiepercentage. Als de financiële situatie van de gemeente deze bestuursperiode verbetert, wordt met voorrang invulling gegeven aan het minder laten stijgen van de OZB dan de macronorm, respectievelijk het inflatiepercentage.

In de Gemeentewet is vastgelegd dat gemeenten geen meeropbrengst mogen genereren naar aanleiding van de waardestijging van de onroerende zaken bij een herwaardering. Alleen de areaalontwikkeling en de bovenbeschreven toegestane tariefstijgingen mogen leiden tot een meeropbrengst.

Conform voornoemde regelgeving worden de tarieven voor 2016 bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt tegelijk met de begroting aangeboden aan de raad.

De inschatting van de totale WOZ-waarde voor 2016 is als volgt:

Totale waarde woningen:	€ 3.863.823.801,-
Totale waarde niet-woningen:	€ 623.054.600,-

De ramingen voor de baten OZB 2016 bij 1,1% indexering zijn als volgt:

Eigenaren woning:	€ 3.196.500,-
Eigenaren niet-woning:	€ 910.800,-
Gebruikers niet-woning:	€ 659.300,-

De ramingen voor de baten OZB 2016 bij 3,1% indexering zijn als volgt:

Eigenaren woning:	€ 3.258.407,-
Eigenaren niet-woning:	€ 928.840,-
Gebruikers niet-woning:	€ 673.416,-

WOZ-waarde van belang voor Woningwaarderingstelsel

Per 1 oktober 2015 heeft de WOZ-waarde een significante invloed op het aantal punten voor de huurwoningen en daarmee op de maximaal redelijke huurprijzen. De belangrijkste wijziging voor de WOZ-uitvoering is dat door deze wijziging van het woningwaarderingstelsel huurders van woningen veel vaker een formeel belang zullen hebben bij de WOZ-waarde van de woning waarin zij wonen. De Waarderingskamer heeft dan ook aangegeven dat gemeenten bij het verzenden van WOZ-beschikkingen in de eerste 8 weken van 2016 ook een beschikking moeten toezenden aan de huurders.

De wijziging van het Woningwaarderingstelsel kan wel effect hebben op het afhandelen van bezwaren tegen de vastgestelde WOZ-waarde. Wanneer twee belanghebbenden bij dezelfde onroerende zaak afzonderlijk bezwaar en beroep indienen en daarbij tegenstrijdige overwegingen aandragen, zal de gemeente bij het beoordelen van de juistheid van de WOZ-taxatie standpunten van beide partijen moeten meewegen.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor krachtens artikel 10.21 en artikel 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

De gemeente Geldrop-Mierlo werkt in de laagbouw met een systeem van afvalverwijdering via grijze (restafval) en groene (GFT) bakken. De hoogte van de heffing hangt naast een vastrecht af van het aantal ledigingen en het volume van de containers waarvoor de belastingplichtige zelf heeft gekozen (gedifferentieerd tarief). Bij de hoogbouw (gestapelde bouw en in het centrum van Geldrop) maken de bewoners en huurders van niet-woningen gebruik van ondergrondse containers. Vanaf 2015 is hiervoor het diftarsysteem opnieuw ingevoerd. De hoogte van de heffing bij deze groep bewoners c.q. gebruikers vindt plaats op basis van het aantal keren dat van de ondergrondse container gebruik is gemaakt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar een inworp van een pedaalemmerzak (25 liter) of een vuilniszak (40 liter).

Met betrekking tot de afvalstoffenheffing is het beleid dat de tarieven kostendekkend zijn. De prognose in de begroting van het bestaande afvalvolume maal het bestaande tarief bedraagt voor het jaar 2016 € 3.043.921,-. Dit bedrag is gebaseerd op de verhoogde tarieven zoals bij het beleid is aangegeven, maar exclusief de dekkingsvoorstellen van het college. Er is sprake van een onderdekking in 2016 die wordt opgevangen door de voorziening Afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. Het waterverbruik is de maatstaf van heffing. Hierbij is onderscheid gemaakt in een aantal categorieën, namelijk tussen de eerste 200 m³, 200 m³ tot 500 m³ en iedere volgende (of gedeelte daarvan) 500 m³. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Riolerings-plan 2013-2017.

De prognose in de begroting 2016 van het aantal aansluitingen maal het bestaande tarief bedraagt voor het jaar 2016 € 3.175.570,-. Daarmee is 2016 kostendekkend en kan nog voor een bedrag van € 235.786,- in de egalisatievoorziening gestort worden.

Op het eerste oog lijkt dat van hieruit geen tariefsverhoging noodzakelijk is. Maar toekomstige investeringen gaan een groot beroep doen op de financiële middelen. Dit is de reden dat bij de vaststelling van het huidige GRP is afgesproken om de komende jaren de tarieven bovenop het inflatiepercentage met 2,25% te verhogen. De verhoging voor 2016 komt met een inflatiepercentage van 1,1% dus uit op 3,35%. Dit is exclusief de dekkingsvoorstellen van het college.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven.

De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Parkeerbelasting

De huidige parkeertarieven bedragen € 2,80 per dag en € 0,71 per uur. De geraamde opbrengst van € 408.177,- is het totaal van parkeergelden, parkeervergunningen, leges invalide parkeerkaarten en de naheffingsaanslagen. Hierbij is rekening gehouden met de lagere opbrengsten per jaar als gevolg van het aanpassen van de venstertijden (donderdag- en vrijdagavond gratis parkeren) en het tweede uur gratis parkeren. De tarieven voor het parkeren worden gedurende de ombouw van het Geldropse centrum niet aangepast. De tarieven voor de parkeerboete worden opgetrokken naar het wettelijk maximum tarief van € 60,- dat door de minister is vastgesteld (Artikel 3.1 van het Besluit Gemeentelijke Parkeerbelastingen). De parkeervergunningen worden met het inflatiepercentage van 1,1% verhoogd.

Toeristenbelasting

Het huidige tarief blijft € 1,46 per persoon per overnachting. Het besluit is om dit bedrag niet met het inflatiepercentage te verhogen. We hebben met elkaar afgesproken dat we de toeristenbelasting beschouwen als een doelbelasting: alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in op het gebied van toerisme en recreatie. Er is een reserve die wordt ingezet ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep Recreatie en Toerisme, bestaande uit een twaalfstal ondernemers uit de sector, worden projecten gekozen die door de werkgroep tot uitvoering worden gebracht.

Lijkbezorgingsrechten

Een klein deel van de begraafplaats 't Zand in Geldrop is de algemene begraafplaats van de gemeente. De ontvangen lijkbezorgingsrechten hebben betrekking op deze begraafplaats. De tarieven zijn aangepast aan de tarieven die het kerkbestuur voor de begraafplaats hanteert.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven van degene die een standplaats inneemt (of van degene aan wie een standplaats is toegewezen) op de wekelijkse warenmarkt. Het tarief 2016 wordt verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie (1,1%).

Het totaal van de geraamde opbrengsten bedraagt voor 2016 € 41.233,- en bestaat uit de huur voor de vaste standplaatsen (€ 38.356,-) en doorberekende energiekosten (€ 2.877,-).

Hondenbelasting

Voor de hondenbelasting is in de begroting 2016 € 231.520,- aan opbrengsten geraamd. Aan de lastenkant is € 263.311,- opgenomen. Dit is inclusief de toegerekende kosten straatreiniging. Omdat de kosten hoger zijn dan de opbrengsten, wordt het tekort van € 31.791,- onttrokken aan de reserve Hondenbeleid.

Reclamebelasting

Op verzoek van stichting Centrummanagement Geldrop is in afwijking van het gemeentelijke beleid een hogere stijging van de tarieven doorgevoerd. Voor de uitbreiding van de activiteiten, en als gevolg van dalende WOZ-waarden en een steeds groter aantal leegstaande objecten zijn de tarieven hiervoor aangepast. Voor het gebied Mierlo is de inflatiecorrectie van 1,1% gehanteerd.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Als mensen de verschuldigde belasting(en) niet kunnen betalen, komen zij wellicht in aanmerking voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- de raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- de raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet. Tot op heden werkt de gemeente met de zgn. Rijksleidraad voor het invorderen van belastingen.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting.

Overzicht tarieven

De hiervoor genoemde beleidsuitgangspunten leiden tot de in onderstaande tabellen berekende tarieven en ramingen voor 2016. Ter vergelijking zijn tevens de werkelijke cijfers van 2014 en 2015 opgenomen. De tarieven 2016 worden ter vaststelling aangeboden in dezelfde raadsvergadering als deze begroting.

Exclusief dekkingsvoorstellen college	2014	2015	2016
OZB eigenaar woning (2016: 1,1%)	0,0786%	0,0822%	0,0829%
OZB eigenaar niet-woning (2016: 1,1%)	0,1374%	0,1444%	0,1490%
OZB gebruiker niet-woning (2016: 1,1%)	0,1118%	0,1175%	0,1212%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	90,00	90,00	92,40
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	3,90	3,90	4,00
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	6,40	6,40	6,70
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	10,60	10,60	10,90
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	N.v.t.	1,40	1,45
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	N.v.t.	2,25	2,30
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	1,95	1,95	2,00
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	3,20	3,20	3,30
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	5,30	5,30	5,50
Afvalstoffenheffing hoogbouw 25 liter	-	1,40	1,45
Afvalstoffenheffing hoogbouw 40 liter	-	2,25	2,30
Rioolheffing < 200 m3	150,60	156,00	159,60
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	201,00	208,20	213,00
Rioolheffing > 500 m3	201,00	208,20	213,00
Toeristenbelasting	1,46	1,46	1,46
Hondenbelasting per hond	55,80	55,80	55,80
Hondenbelasting per kennel	236,40	236,40	236,40

Inclusief dekkingsvoorstellen college*	2014	2015	2016
OZB eigenaar woning (2016: 3,1%)	0,0786%	0,0822%	0,0845%
OZB eigenaar niet-woning (2016: 3,1%)	0,1374%	0,1444%	0,1519%
OZB gebruiker niet-woning (2016: 3,1%)	0,1118%	0,1175%	0,1236%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	90,00	90,00	94,20
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	3,90	3,90	4,00
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	6,40	6,40	6,70
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	10,60	10,60	10,90
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	N.v.t.	1,40	1,45
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	N.v.t.	2,25	2,30
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	1,95	1,95	2,00
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	3,20	3,20	3,30
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	5,30	5,30	5,50
Afvalstoffenheffing hoogbouw 25 liter	-	1,40	1,45
Afvalstoffenheffing hoogbouw 40 liter	-	2,25	2,30
Rioolheffing < 200 m3	150,60	156,00	173,40
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	201,00	208,20	231,00
Rioolheffing > 500 m3	201,00	208,20	231,00
Toeristenbelasting	1,46	1,46	1,46
Hondenbelasting per hond	55,80	55,80	55,80
Hondenbelasting per kennel	236,40	236,40	236,40

* Zonder dekkingsvoorstellen 15-45c en 15-46b. Die voorstellen hebben betrekking op 2017 e.v.

Ontwikkeling lokale lastendruk

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Exclusief dekkingsvoorstellen college	2014	2015	2016
WOZ-waarde	218.000	209.000	209.000
Wijziging WOZ-waarde		-4,00%	0,30%
OZB (2016: 1,1%)	171	171	173
Afvalstoffenheffing	160	160	165
Rioolheffing	150	156	159
Totaal	481	487	497
% wijziging lasten t.o.v. t-1		1,20%	2,10%

Inclusief dekkingsvoorstellen college*	2014	2015	2016
WOZ-waarde	218.000	209.000	209.000
Wijziging WOZ-waarde		-4,00%	0,30%
OZB (2016: 3,1%)	171	171	178
Afvalstoffenheffing	160	160	167
Rioolheffing	150	156	173
Totaal (bij OZB + 1,1%)	481	487	518
% wijziging lasten t.o.v. t-1		1,20%	6,30%

* Zonder dekkingsvoorstellen 15-45c en 15-46b. Die voorstellen hebben betrekking op 2017 e.v.

De bedragen in 2016 zijn als volgt opgebouwd:

Ontwikkeling lokale lastendruk 2016 t.o.v. 2015 (afgerond op euro's)	2016
OZB-tarief	171
Reguliere indexering van 1,1%	2
Dekkingsvoorstel 15-47: stijging OZB met 2%	5
OZB	178
Afvalstoffenheffing	160
Reguliere indexering (2,7% vast en 3,1% variabel)	5
Dekkingsvoorstel 15-46a: extra kosten straatreiniging	2
Afvalstoffenheffing	167
Rioolheffing	156
Reguliere indexering (1,1%) en gevolgen GRP (2,25%)	3
Dekkingsvoorstel 15-45a: kosten straatreiniging	3
Dekkingsvoorstel 15-45b: extra kosten straatreiniging	2
Dekkingsvoorstel 15-45d: waterkering en afwatering	9
Rioolheffing	173
Totaal	518

Vergelijking buurgemeenten

Ten tijde van de samenstelling van deze begroting is de hoogte van de belastingtarieven voor 2016 binnen nagenoeg alle gemeenten nog onderwerp van discussie en daarom nog niet bekend. In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaand tabel geeft inzicht in de gegevens over 2015.

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB eig. woning	0,09270 %	0,17034 %	0,09559 %	0,09810 %	0,0822 %
OZB eig. niet-woning	0,13780 %	0,24266 %	0,19778 %	0,15920 %	0,1444 %
OZB gebr. niet-woning	0,12330 %	0,19481 %	0,15695 %	0,12910 %	0,1175 %
Afvalstoffenheffing * (meerpers.huishouden)	188,00	297,00	241,00	253,00	249,00
Rioolheffing	142,00	223,00	144,00	159,00	156,00
Totale woonlasten					

* Indien er geen sprake is van een meerpersoonshuishouden maar een Diftar gemeente dan zijn de kosten berekend op basis van vastrecht plus het gemiddelde aantal ledigingen (18 ledigingen restafval van 140 liter en 7 ledigingen gft-afval van 140 liter).

2.3.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de financiële robuustheid van de gemeente weergegeven.

Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen:

- (beschikbare) weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken;
- risico's (benodigde weerstandscapaciteit) waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de 'Nota risicomangement en weerstandsvermogen' vastgesteld. In de nota wordt het beleidskader voor het weerstandsvermogen beschreven. Dit kader luidt als volgt:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de 10 belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico's worden gelopen;
- De 'Nota risicomangement en weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de 1 uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld, ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

In de 'Nota risicomangement en weerstandsvermogen' is uitvoerig ingegaan op het wettelijk kader, de inventarisatie van de risico's en de weerstandscapaciteit. De beleidsconclusies zijn hierboven weergegeven. In deze begroting heeft een actualisatie plaatsgevonden van de weerstandscapaciteit, de risico's en het weerstandsvermogen.

Ontwikkelingen

In de maanden na het vaststellen van de 'Nota risicomangement en weerstandsvermogen' in november 2012 is het risicomangement vormgegeven en geïmplementeerd. Risicomangement is een systematisch en cyclisch proces om risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen; op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren. Risico's worden niet alleen geïnventariseerd tijdens de besluitvorming bij nieuwe projecten/activiteiten, maar ook bij de uitvoering van de reguliere taken.

Om uitvoering te kunnen geven aan het continue proces van risicomangement, is dit opgenomen in het 'Management Control Systeem'. Een overzicht van alle risico's inclusief waardering en het weerstandsvermogen zijn hierin opgenomen.

Met het actualiseren van de risico's is de totale risicowaarde afgenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door het wegvallen van de risicowaarde van grond, Wmo en Jeugd.

Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf is hoger dan 100%. Daarom wordt het risico bij de algemene dienst niet (meer) opgenomen.

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Dit in verband met het opnemen van financiële kengetallen. Het gaat om de kengetallen voor netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, belastingcapaciteit en grondexploitatie. De kengetallen moeten vanaf de begroting 2016 in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement worden vermeld en geven zicht op de financiële positie van de gemeente en bieden daarnaast de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad.

Inventarisatie van de risico's (benodigde weerstandscapaciteit)

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico's in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomanagement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.

Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico's. Door de risico's te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico's, die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.

Er wordt een schatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt er een schatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico's is een proces van taxeren en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Voor zowel de bepaling van een kans als het financieel gevolg wordt een indeling in 5 risicoklassen gehanteerd:

Klasse	Kans (Waarschijnlijkheid)	Klasse gemiddelde (%)
1	Eén keer per 10 jaar of minder (1-20%)	10%
2	Eén keer per 5 à 10 jaar (21-40%)	30%
3	Eén keer per 2 à 5 jaar (41-60%)	50%
4	Eén keer per 1 à 2 jaar (61-80%)	70%
5	Eén keer per jaar of vaker (81-100%)	90%

Klasse	Financieel gevolg (€)	Klasse gemiddelde (€)
1	< 50.000	25.000
2	50.000 – 200.000	125.000
3	200.000 – 500.000	350.000
4	500.000 – 1.000.000	750.000
5	> 1.000.000	-

Met behulp van de risicoscore worden de risico's gerangschikt en wordt inzichtelijk welke risico's een hoge prioriteit hebben. Op basis van de score 'kans' (1 t/m 5) en de score 'financieel gevolg' (1 t/m 5) wordt de impact van het risico bepaald. Hiervoor worden de klassen van kans en gevolg vermenigvuldigd volgens onderstaande formule:

$$\text{Risicoscore} = \text{inschaling klasse 'Kans'} \times \text{inschaling klasse 'Financieel gevolg'}$$

Om de uiteindelijke risicowaarde te berekenen wordt het kans percentage vermenigvuldigd met het financiële gevolg. De risicowaarde is het uiteindelijke bedrag per risico dat wordt meegeteld in de benodigde weerstandscapaciteit. Om de risicowaarde te berekenen wordt de volgende formule gehanteerd:

$$\text{Risicowaarde} = \text{percentage 'Kans'} \times \text{'Financieel gevolg'}$$

Voor het overgrote deel van de risico's geldt dat de waarden van kans en gevolg niet exact te bepalen zijn. Bij het kwantificeren wordt om deze reden het klasse gemiddelde aangehouden.

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Risico	K x G = Score	Financieel gevolg	Risicowaarde
1. Participatiewet	5 x 3 = 15	350.000	315.000
2. Wijzigingen BBV	5 x 3 = 15	350.000	315.000
3. Onderhoud vastgoed	5 x 3 = 15	350.000	250.000
4. Inkoop en aanbesteding	4 x 3 = 12	350.000	245.000
5. Algemene uitkering gemeentefonds	4 x 3 = 12	350.000	245.000
6. Dienst Dommelvallei	4 x 2 = 8	125.000	122.040
7. Leges	5 x 2 = 10	125.000	112.500
8. Werkplein Helmond	5 x 2 = 10	125.000	112.500
9. Fiscaliteit	2 x 3 = 6	350.000	105.000
<i>Subtotaal</i>			1.822.040
<i>Overige risico's</i>			1.100.000
<i>Totaal</i>			2.922.040
<i>Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)</i>			2.629.836
10. <i>Risico's onvoorzien</i>			250.000
Totaal (90% zekerheidspercentage)			2.879.836

1. Participatiewet

Door onzekerheid over het aantal uitkeringsgerechtigden en de Rijksbezuinigingen loopt de gemeente een financieel risico.

Met de begroting 2016 is uitgegaan van een reductie van het aantal uitkeringsgerechtigden van 2,5% in 2016 en 5% vanaf 2017. Dit vanwege de aantrekkende economie, het plan van het Werkbedrijf om de uitstroom te vergroten en de focus op deeltijd uitstroom, waardoor de uitgaven zullen dalen. Als deze doelen niet worden gehaald, heeft dit financiële gevolgen voor de gemeente. Nieuwe instroom kost ongeveer € 14.000,- tot € 15.000,- per jaar.

Beheersmaatregel:

Er is sprake van een bestemmingsreserve WWB.

De verwachting is dat medio 2016 de gemeente toetreedt tot de nieuwe gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Atlant - De Peel. Door toe te treden tot het bestuur is het mogelijk om invloed uit te oefenen op de bedrijfsvoering. Atlant kent op dit moment hoge reserves.

2. Wijzigingen BBV

De commissie BBV heeft begin juli een wijziging voorgesteld die in het najaar van 2015 ter vaststelling wordt aangeboden. Deze wijziging gaat dan in per 1-1-2016. De wijziging betreft o.a. maximale duur van de GREX, kostentoe rekening aan Bouwgronden in Exploitatie, Strategische gronden en rententoe rekening aan de GREX. Indien het voorstel van de commissie BBV ongewijzigd wordt vastgesteld zijn er financiële consequenties voor de begroting en financiële consequenties voor de GREX. Omdat het voorstel nog niet is vastgesteld en omdat de exacte gevolgen niet bekend zijn is er nog geen rekening mee gehouden in de begroting. Dit brengt een risico met zich mee. Over dit onderwerp is reeds een raadsinformatiebrief gestuurd.

Beheersmaatregel:

De wijzigingen worden nauwlettend gevolgd.

3. Onderhoud vastgoed

Door te lage jaarlijkse stortingen in de voorziening groot onderhoud zijn er onvoldoende middelen beschikbaar om het vereiste (planmatig) onderhoud uit te voeren. Gevolgen zijn niet alleen waardevermindering en (extra) kosten om uitgesteld onderhoud in te halen, maar ook een grotere klachtenstroom en mogelijke derving van de huurinkomsten.

Beheersmaatregel:

Op basis van het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) is in eerste instantie een jaarlijkse dotatie van € 1.200.000,- noodzakelijk. In de begroting 2015 is de jaarlijkse dotatie verhoogd naar € 700.000,-. Op basis van de op te stellen vastgoedstrategie (conditiegegevens, bezettingsgraad, financiën en zorgtaken) wordt bekeken in hoeverre de noodzakelijke dotatie van € 1.200.000,- structureel kan worden teruggebracht, mogelijk tot € 900.000,-. Omdat in de begroting 2016 de dotatie verder is verhoogd tot € 800.000,-, is de risicowaarde teruggebracht tot € 250.000,-.

4. Inkoop en aanbesteding

Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen. Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit. Door het niet juist toepassen van de mogelijkheden, worden de voordelen van het aanbesteden niet benut.

Beheersmaatregel:

In 2013 is er een nieuwe kadernota inkoop en bijbehorende inkoopprocedure vastgesteld. Er is veel voorlichting gegeven. De procedure is uitvoerig beschreven en er wordt gewerkt met checklists. Elke inkoop gebeurt vanuit het principe materiedeskundige (beleidsambtenaar), inkoper (Bizob) en een jurist. Vragen kunnen zowel aan Bizob als aan de cluster juridische zaken worden gesteld. "Inkoop en aanbesteding" is onderdeel van de verbijzonderde interne controle. Hierbij worden zowel procesgerichte (deelwaarneming) als gegevensgerichte (inkoopanalyse) controles uitgevoerd.

5. Algemene uitkering gemeentefonds

Via de circulaires wordt de gemeente geconfronteerd met (mogelijke) aanpassingen van de algemene uitkering. Hier wordt het principe gehanteerd van samen de trap op, samen de trap af. Schommelingen kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Hier kan geen invloed op worden uitgeoefend. Er doen zich mutaties voor tot een half miljoen euro.

Beheersmaatregel:

De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerst volgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Een buffer van bijvoorbeeld een jaar zou de schommelingen structureel op kunnen vangen.

6. Dienst Dommelvallei

De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Op basis van de vastgestelde begroting van Dienst Dommelvallei wordt financieel bijgedragen aan de dienst. Hierbij zijn ook aannames gemaakt met betrekking tot te realiseren efficiency. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft worden de risico's van de Dienst betrokken bij de risicowaarde van de drie deelnemende gemeenten.

Beheersmaatregel

Via de begroting, jaarrekening en rapportages (Dommelvallei) worden de ontwikkelingen periodiek en intensief gevolgd. Eventuele effecten kunnen rechtstreeks verwerkt worden in de eigen begroting. Daarnaast is sprake van deelname in het bestuur van Dienst Dommelvallei. Door de samenwerking wordt een steeds groter gedeelte van de organisatiekosten buiten de eigen gemeentelijke organisatie gelegd. De impact kan groot zijn, maar de organisaties zijn stabiel en worden intensief in hun ontwikkeling gevolgd. De op Dienst Dommelvallei drukkende taakstellingen zijn in de inmiddels vastgestelde meerjarenbegroting 2015-2018 van de dienst verwerkt. De gekwantificeerde risico's van Dienst Dommelvallei zijn conform verdeelsleutel bij de deelnemende gemeenten opgenomen.

7. Leges

Het risico is aanwezig dat de opbrengsten (fors) achterblijven ten opzichte van de begroting.

Beheersmaatregel:

De voortgang opbrengsten leges wordt maandelijks gemonitord. Dit (voortschrijdend) inzicht vormt de basis voor de komende meerjarenbegroting.

8. Werkplein Helmond

Er is weinig grip op resultaten van uitvoering en beheerskosten. Er is sprake van een beheerskostenstijging per extra uitkeringsgerechtigde.

Beheersmaatregel:

Er wordt meer gestuurd op de tussentijdse rapportages.

Ontwikkeling: De huidige constructie/relatie wordt beëindigd. Atlant en het Werkplein vormen samen een nieuwe gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Atlant - De Peel. Door toe te treden tot het bestuur is het mogelijk om invloed uit te oefenen op de bedrijfsvoering.

9. Fiscaliteit

De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaven, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.

Beheersmaatregel:

Met het oog op de ontwikkelingen rondom "Horizontaal Toezicht" wordt er gewerkt aan een "Tax Control Framework". Hiermee worden de fiscale processen en fiscale risico's in beeld gebracht.

10. Risico's onvoorzien

Stelpost voor de gebeurtenissen met een negatief gevolg die niet gekwantificeerd of benoemd zijn.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Peildatum 01-01-2016
- Algemene reserve	6.273.136
- Inkomensreserve	6.000.000
- Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	3.789.604
- Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	
- Post onvoorzien	77.500
- Onbenutte belastingcapaciteit (2015)	4.821.671
Totale weerstandscapaciteit	20.961.911

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt bepaald door de volgende ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt vastgesteld:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{€ 20.961.911}}{\text{€ 2.879.836}} = 7,28$$

De gemeenteraad heeft op 26 november 2012 via de "Nota risicomanagement en weerstandsvermogen" besloten om voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit de onbenutte belastingcapaciteit buiten beschouwing te laten. De onbenutte belastingcapaciteit voor 2015 is berekend en bedraagt: € 4.821.671. Omdat bij de berekening toch rekening is gehouden met het effect van de onbenutte belastingcapaciteit, is de ratio toegenomen met 1,7.

In bezuinigingsvoorstel 15-44 (paragraaf 1.3) stelt het college voor om een bedrag van € 2.784.723,- ten laste te brengen van de algemene reserve om hiermee de boekwaarden van een aantal afgesloten investeringen in maatschappelijk nut in één keer af te schrijven. Deze verlaging van de algemene reserve zorgt voor een daling van de ratio met 1,0.

In bezuinigingsvoorstel 16 wordt voorgesteld om de reserve Tijdelijk begrotingstekort op te heffen. Het saldo van € 799.301,- wordt eveneens gebruikt om de boekwaarden van een aantal afgesloten investeringen in maatschappelijk nut in één keer af te schrijven. Samen met voorstel 15-44 zorgt dit voor een daling van de ratio met 1,25.

Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 7,28 ruimschoots toereikend is om de risico's op te vangen.

Echter de beschikbare weerstandscapaciteit bestaat voor een groot gedeelte uit de inkomensreserve en deze kan niet zonder consequenties worden aangewend.

Als alleen naar de primaire buffers (algemene reserve + post onvoorzien) wordt gekeken, bedraagt de weerstandsratio 2,21 (€ 6.350.636,- / € 2.879.836,-).

Financiële kengetallen

Zoals bij het onderdeel ontwikkelingen aangegeven is het met ingang van begroting 2016 en jaarrekening 2015 verplicht om financiële kengetallen op te nemen. Hierdoor is er voor de raad meer inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Omschrijving	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Netto schuldquote	82%	83%	85%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	56%	57%
Solvabiliteitsratio	32%	36%	36%
Grondexploitatie	31%	39%	39%
Structurele exploitatieruimte	9%	1%	-1%
Belastingcapaciteit (2016 met OZB 1,1%)	69%	69%	69%
Belastingcapaciteit (met OZB 3,1%)			70%

Geconcludeerd mag worden dat de financiële weerbaarheid- en wendbaarheid van de gemeente goed is. Dit blijkt ook uit de weerstandsratio van ruim 7. Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting:

Netto schuldquote

“Geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen en zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast.”

De netto schuldquote van Geldrop-Mierlo is lager dan 100% en mag als goed worden betiteld.

Solvabiliteitsratio

“Geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal verstaan.”

Een solvabiliteit van 50% en hoger kan als voldoende worden aangemerkt. Het percentage van 36% kan als matig worden beoordeeld.

Grondexploitatie

“Geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.”

Dit kengetal geeft alleen een indicatie, de paragraaf “Grondbeleid” geeft een geprognostiseerd inzicht in de stand van zaken.

Structurele exploitatieruimte

“Is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.”

De structurele ruimte op begrotingsbasis is voor 2015 positief en voor 2016 negatief.

Belastingcapaciteit

“Geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.”

De woonlasten binnen de gemeente zijn 31% lager dan het landelijk gemiddelde.

2.3.3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, gebouwen en riolering.

Wegen

Beleid

De uitgangspunten voor beheer en onderhoud zijn afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan "Beheerplan wegen 2014-2017", vastgesteld door de gemeenteraad in 2014. Dit plan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze beheerstrategie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV 2004) nodig is. Het vigerende plan geldt voor de jaren 2014 tot en met 2017. In het beheerplan is vastgelegd dat het onderhoud aan de asfaltwegen, en dan met name de hoofdontsluitingswegen, prevaleert. In de praktijk betekent dit dat het onderhoud aan elementenverhardingen in woonwijken onder druk staat.

Als uitwerking van dit plan heeft het college een operationeel plan met een looptijd tot en met 2017 vastgesteld. Hiermee zijn wij flexibel bij het plannen van voorbereiding en uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Het plan is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2014-2017	20 jan 2014	Najaar 2017

Op 9 maart 2015 heeft de raad een wijzigingsnota van het Beheerplan vastgesteld. Deze sluit geheel aan op het raadsbesluit van 15 december 2014: "Wijziging vastgestelde MPB 2015-2018" (RV GM2014.0640) waarin een eenmalige storting in de Voorziening Onderhoud Wegen is vastgelegd.

Uitgangspunten

Bij het wegbeheer hanteren wij de richtlijnen van het CROW, die in het maatschappelijk verkeer veelal als norm worden gehanteerd.

Na een opmerking van de provincie over de vorige MPB is de jaarlijkse dotatie aangepast aan het benodigde onderhoudsbudget uit het beheerplan Wegen. Het budget is nu toereikend om het laagste niveau voor verantwoord onderhoud te plegen (= extensief).

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2016	2017	2018	2019
Dotatie voorziening	562.889	562.889	562.889	562.889
Onttrekking voorziening	820.073	820.073	562.889	562.889
Mutatie Voorziening	-/- 257.184	-/- 257.184	0	0
Stand voorziening 31-12	336.324	79.140	79.140	79.140

Achterstallig onderhoud

Het jaarlijkse onderhoudsbudget is in de afgelopen jaren sterk teruggelopen. In die periode is het aantal klachten met betrekking tot de wegen flink gestegen, waar het totaal aantal klachten (gemeentebreed) gelijk bleef. De jaarlijkse storting in de Voorziening Onderhoud wegen bedraagt € 562.889,-. De hoofdontsluitingswegen zullen de komende jaren een groot beslag leggen op het beschikbare budget.

De discrepantie tussen het begrote bedrag voor het groot onderhoud van wegen en het benodigde onderhoudsbudget volgens het vastgestelde beheerplan bedroeg € 257.184,- per jaar.

Gelet op de looptijd van het Beheerplan Wegen heeft de raad op 15 december 2014 besloten om de voorziening Groot Onderhoud Wegen voor 2015 t/m 2017 aan te vullen met een bedrag van € 771.552,- (3 jaren x € 257.184,-). Deze eenmaligeaanvulling is ten laste gebracht van de reserve Tijdelijk Begrotingstekort. Hierdoor is, gedurende de looptijd van het beheerplan, groot onderhoud mogelijk conform het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. De huidige storting van € 562.889 hoeft op deze manier niet te worden aangepast.

Door deze aanvullende storting van € 771.552,- is de voorziening voor de resterende looptijd van het beheerplan voldoende groot om aan te sluiten bij het gekozen ambitieniveau. Medio 2017 zal een nieuw Beheerplan aan uw raad worden voorgelegd. In de aanloop daar naar toe zullen wij met u van gedachten wisselen over kwaliteitsniveaus en daarmee samenhangende kosten.

Voorop gesteld wordt dat de gemeente altijd de intentie heeft om verantwoord wegbeheer te plegen.

Openbare verlichting

Beleid

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Er is geen geschreven beleid voor het onderhoud van de openbare verlichting. De handelswijze is dat bij preventief onderhoud ingezet wordt op energiebesparende verlichting (LED). Dit levert verdere besparing op van energiekosten. Deze middelen worden vervolgens ingezet om extra maatregelen te nemen. De besparing betaalt hiermee weer direct aan verdere besparing.

Beleidsplan

In 2014 is door de raad besloten om door aanvullende maatregelen extra besparingen te realiseren op de energiekosten van straatverlichting, zodat wordt bezuinigd: € 7.500,- in 2015, € 8.000,- in 2016, € 8.500,- in 2017 en € 9.000,- in 2018. De overigebesparing op de energiekosten worden binnen het deelproduct Realisatie Openbare verlichting ingezet ten gunste van het preventief onderhoud (en dus nog meer vervangen naar LED verlichting). Op deze manier kunnen we budgetneutraal investeren op het nog verder energiezuinig maken van de openbare verlichting.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2016

De hierboven omschreven handelswijze is leidend en geeft geen aanleiding om met aanvullend beleid te komen op dit terrein.

Uitgangspunten

Elke maand, en indien nodig vaker worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Vanuit het preventieve onderhoud betekent dit dat de lampen om de drie en vier jaar vervangen worden. Armaturen worden om de 20 tot 25 jaar vervangen en masten om de 40 tot 50 jaar. Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO2-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting, dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget

Financieel	2016	2017	2018	2019
Exploitatiebudget planmatig onderhoud	135.948	135.948	135.948	135.948
Totaal	135.948	135.948	135.948	135.948.

Achterstallig onderhoud

Indien er achterstallig onderhoud op correctief onderhoud dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden. Bij preventief onderhoud is dit niet van toepassing.

Civiele Kunstwerken

Beleid

In 2010 is het Strategisch Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken vastgesteld door de gemeenteraad. In dit beheerplan zijn de uitgangspunten en het te hanteren kwaliteitsniveau voor het onderhoud aan bruggen en tunnels vastgelegd. Hierdoor is ook voor de langere termijn inzicht verkregen in de onderhoud- en vervangingskosten van de kunstwerken. Begin 2016 zal een nieuw beheerplan ter vaststelling worden voorgelegd.

De bekostiging van het onderhoud vindt plaats via de voorziening Groot Onderhoud Wegen. In het jaarlijks aan de voorziening te doteren bedrag is €25.250,- opgenomen voor de onderhoudskosten van bruggen en tunnels. De hoogte van dit bedrag is afgeleid van de aanbestedingsuitkomst van het meerjaren onderhoudsbestek. In 2015 zijn alle kunstwerken opnieuw geïnspecteerd. Het onderhoud aan de kunstwerken is tot en met 2017 ondergebracht in een meerjarig onderhoudsbestek.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling
Strategisch Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken	2010 - 2015	2010	2016

Uitgangspunten

In het Beheerplan is gekozen voor een scenario van minimale kwaliteit waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2016	2017	2018	2019
Dotatie voorziening	25.250	25.250	25.250	25.250
Exploitatiebudget	8.570	8.570	8.570	8.570
Jaarlijks beschikbaar	33.820	33.820	33.820	33.820
Besteding uit voorziening	25.250	25.250	25.250	25.250
Besteding exploitatiebudget	8.570	8.570	8.570	8.570
Totaal besteding	33.820	33.820	33.820	33.820
Saldo	0	0	0	0
Stand voorziening 31-12	0	0	0	0

Achterstallig onderhoud

Uit een in 2012 uitgevoerde inspectie is niet gebleken dat er sprake is van achterstallig onderhoud.

Groen

Beleid

Eind 2012 is er een nieuwe meerjaren groenonderhoud overeenkomst gesloten met Atlant en Ergon voor de planperiode 2013-2016. In 2016 wordt er een nieuw contract opgesteld voor de onderhoudsjaren 2017-2020.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidplan	2014-2024	10-02-2014	2024

Uitgangspunten

De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau B van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2016	2017	2018	2019
Exploitatiebudget	1.052.003	1.052.026	1.071.418	1.071.418
Totaal	1.052.003	1.052.026	1.071.418	1.071.418

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid

Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2013–2017). In het najaar van 2015 is de tussentijdse stand van zaken gerapporteerd aan de raad.

In het GRP is uiteengezet welke activiteiten er in de planperiode worden opgepakt. Er zijn geen grote ingrepen in het stelsel voorzien. Ook in 2016 zal de riolering in een aantal straten worden vervangen. In de komende jaren worden (in verband met de levensduur) steeds meer riolen vervangen.

In resterende planperiode van het GRP zal het beheer van de riolering in grote lijnen ongewijzigd worden voortgezet. We blijven volop inzetten op inspectie, onderzoek, onderhoud en renovatie van riool. We maken hierbij goed gebruik van de meldingen van burgers die we in de afgelopen jaren hebben bijgehouden. Hierdoor zijn we in een vroeg stadium bij potentiële problemen en kunnen deze dan ook met minder kosten oplossen. Bij de recente Benchmark Riolering bleek dat wij ons in dit opzicht positief onderscheiden ten opzichte van andere gemeenten. Meer dan in het verleden gaan we in de komende jaren aandacht geven aan klimaatadaptatie.

Als uitvloeisel van het Hemelwaterstructuurplan zullen we in 2016 een aantal locaties aanpakken die gevoelig zijn voor hemelwateroverlast.

In het kader van het bestuursakkoord Water zijn middelen gereserveerd voor maatregelen in de waterketen (ook bekend onder de noemer Waterportaal Zuid Oost Brabant). Gemeente trekt hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
vGRP	2013-2017	5-11-2012	2017

Uitgangspunten

De functionele doelen, eisen en maatstaven zijn vastgelegd in het vGRP. Uitgangspunt is dat de bedrijfszekerheid van de riolering gegarandeerd moet zijn tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2016	2017	2018	2019
Dotatie voorziening	235.786	160.775	225.112	302.772
Besteding uit voorziening				
Saldo voorziening per 31-12	3.873.873	4.034.648	4.259.760	4.562.532

Achterstallig onderhoud

De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid

Belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak: het afstoten van vastgoed is de komende jaren dus een belangrijke kernactiviteit;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed t.b.v. maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; gemeentelijk vastgoed t.b.v. commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Het afstoten van maatschappelijk vastgoed is geen gemakkelijk opgave en zal een lange doorlooptijd kennen. Het goed onderhouden blijft dus nog lange tijd een belangrijke kernactiviteit.

De financiële consequentie van die kernactiviteit is dat er volgens de huidige meerjarenonderhoudsplanningen gemiddeld per jaar € 1.200.000,- nodig is, gerekend over een totale periode van 20 jaar. In de begroting 2015 is aangenomen dat die financiële behoefte beperkt kan worden tot € 900.000,- gemiddeld per jaar vanwege:

- Feitelijke gerealiseerde verkopen van vastgoed;
- Optimalering van bezettingsgraden van maatschappelijk vastgoed;
- Actualisatie van de conditie waarin gebouwen verkeren met mogelijk gunstige effecten op de onderhoudsplanningen.

De jaarlijkse dotatie van de voorziening groot onderhoud is € 510.000,- in 2014 en wordt geleidelijk verhoogd tot € 900.000,- in 2018 en verder.

Gedeputeerde Staten hebben de gemeente gewezen op de discrepantie tussen de benodigde € 1.200.000,- en het taakstellende budget van € 900.000,-. Wij moeten begin 2016 aantonen dat het taakstellende budget daadwerkelijk het benodigde budget is en dat de € 1.200.000,- terecht naar beneden kan worden bijgesteld. Vooruitlopend daarop worden de reeds in de begroting 2015 voorziene dotaties aangehouden.

Begin 2016 presenteren wij onze vastgoedstrategie voor de komende jaren. Momenteel worden de verschillende aspecten onderzocht:

- Het financieel rendement van onze gebouwen en de feitelijke condities ervan;
- Het maatschappelijk rendement van onze gebouwen, onder andere aan de hand van bezettingsgraden;
- De behoefte aan toekomstige maatschappelijk vastgoed vanwege vooral de transities in de zorg;
- De opgedane bevindingen met recent verkocht maatschappelijk vastgoed.

De resultaten van deze deelonderzoeken vormen de input voor een strategisch vastgoedbeheer voor de komende jaren.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kwaliteitsniveau onderhoud gebouwen	t/m 2016	20-04-2015	31-03-2016

Uitgangspunten

Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2016	2017	2018	2019
Dotatie voorziening	800.000	850.000	900.000	900.000
Geplande uitgaven uit voorziening	253.039	473.811	591.051	1.156.391
Saldo	546.961	376.189	308.949	-256.391
Saldo voorziening per 31-12	892.968	1.269.157	1.578.106	1.321.715

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

2.3.4. Financiering

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasury statuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Rentevisie

Extern:

De ECB zal een ruim monetair beleid blijven voeren. De rentetarieven van de langlopende geldleningen zullen onder invloed van het gematigde economisch herstel naar verwachting nog wat verder oplopen.

Bron: BNG 3 augustus 2015.

Intern:

De interne rekenrente, zogenaamde omslagrente, is vanaf 2016 verlaagd naar 3,5%. Voorgaande was deze voor lineaire afschrijvingen 4% en voor de oude annuïteiten afschrijvingen 5%.

Wet Hof

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) is per 1 januari 2014 in werking getreden en is er gekomen omdat Nederland zijn begrotingstekort moet terugdringen. Rijk en decentrale overheden (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, provincies en waterschappen) zijn daar samen verantwoordelijk voor. De wet vloeit voort uit Europese regels voor het terugdringen van het begrotingstekort. Deze zijn onderdeel van het Stabiliteits- en Groeipact. In de Wet Hof zijn die Europese afspraken verankerd in nationale wetgeving.

EMU-saldo

In de Wet Hof is vastgelegd dat er per jaar een plafond is voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen. De hoogte van dat zogeheten macroplafond wordt elk jaar opnieuw vastgesteld op basis van bestuurlijk overleg tussen rijk en gemeenten. Voor de huidige kabinetsperiode is afgesproken dat de decentrale overheden het begrotingstekort geleidelijk terug te brengen van 0,5 procent van het bruto binnenlands product (bbp) in 2013, naar 0,3 procent bbp in 2017. Voor gemeenten bedraagt het macroplafond in 2014 0,32 procent van het bbp. Het netto financieringssaldo van alle overheden bij elkaar mag in een jaar niet boven dat plafond uitkomen.

Iedere gemeente krijgt daarnaast een individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort in een jaar op basis van het begrotingssaldo van het voorgaande jaar. Pas bij overschrijding van het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten kan de referentiewaarde per gemeente voor het EMU-tekort een rol gaan spelen.

Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen binnen de begroting zonder onttrekkingen uit de reserves.

Emu-saldo

Omschrijving	2015	2016	2017
1 Exploitatiesaldo voor toevoegingen c.q. onttrekkingen uit reserves	-1.832	475	-97
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.114	3.159	3.234
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.113	1.308	1.283
4 geactiveerd 4 Investeringen in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	7.624	1.506	1.033
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6 Desinvesteringen in (im)materiele vaste activa: baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	3.959	3.472	5.663
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	6.076	8.516	12.246
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	2.044	2044	2044
10 Lasten ivm transacties derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11 Verkoop effecten: Zodra er effecten worden verkocht wat is de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
EMU Saldo	-4.156	6.436	7.926

Liquiditeit

De liquiditeit voor 2016 en meerjaren is mede afhankelijk van de gerealiseerde inkomsten uit de GREX, deze is voor de komende 5 jaar geraamd op 25 miljoen euro. Hierdoor wordt er voornamelijk gewerkt met kasgeldleningen of kortlopende geldleningen om een geprognosticeerd liquiditeiten overschot te voorkomen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de rente risico norm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijke liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2016
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal per 2016	86.789
	Percentage regeling	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	7.377
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden < 1 jaar	7.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	Totaal vlottende korte schuld	7.000
	Vlottende middelen	
	Contante gelden in kas	10
	Tegoeden in rekening courant	250
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
3	Totaal vlottende middelen	260
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	6.740
	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-) (1-4)	637

De kasgeldlimiet biedt ruimte om € 637.000,- kort geld aan te trekken voor 2016.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	3.620	3.620	3.620	3.620
3 (1+2)	Renterisico	3.620	3.620	3.620	3.620
4	Begrotingstotaal 2014	86.789	87.022	86.874	86.854
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	17.358	17.404	17.375	17.371
7	Ruimte(+)/Overschrijdinge n(-)	-13.738	-13.784	-13.755	-13.751

Voor de komende jaren is de ruimte om lang geld aan te trekken 13,7 miljoen euro per jaar.

Schatkistbankieren

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. De decentrale overheden worden hierdoor verplicht het overgrote deel van hun liquide middelen aan te houden in de schatkist. De EMU-schuld en de financieringsbehoefte van het Rijk vermindert hierdoor. Decentrale overheden kunnen in het kader van de uitoefening van de publieke taak nog steeds geld uitlenen aan een andere decentrale overheid.

Overzicht opgenomen geldleningen:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd		rente	oorspronkelijk	1-1-2016	31-12-2016
	Van	t/m				
BNG	1998	2018	5,35%	2.269	340	227
BNG	2002	2027	5,21%	4.000	1.920	1.760
BNG	2002	2027	5,18%	4.000	1.920	1.760
BNG	2003	2028	4,52%	4.000	2.080	1.920
BNG	2003	2018	4,27%	4.000	800	533
BNG	2003	2028	4,80%	4.000	2.080	1.920
BNG	2006	2030	3,73%	5.000	3.000	2.800
BNG	2006	2031	3,98%	6.000	3.840	3.600
BNG	2008	2033	4,49%	15.000	10.350	9.750
BNG	2010	2035	4,19%	15.000	11.550	10.950
BNG	2011	2036	4,65%	13.000	10.530	10.010
BNG	2012	2037	3,75%	9.000	7.920	7.560
BNG	2013	2038	3,06%	2.000	1.840	1.760
Totaal				87.269	58.170	54.550

2.3.5. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente, interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen.

Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- de beschikbaarheid van gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de onderwerpen:

- Organisatieontwikkeling;
- HRM-beleid;
- Samenwerking met Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel;
- Informatievoorziening;
- Planning en control;
- Huisvesting;
- Kengetallen.

Organisatieontwikkeling

Het jaar 2016 zal in het kader staan van een verdere doorontwikkeling van de organisatie. De kracht van een organisatie van de toekomst zit in het vermogen tot meebewegen, het constante proces van aanpassen aan en inspelen op die veranderende omgeving. Thema's zoals Het Nieuwe Werken, digitaal werken maar ook organisatiecultuur vormen hiervoor de aanleiding.

Organisatie ontwikkeling vraagt om een integrale aanpak vanuit verschillende beleidsterreinen. Ontwikkelingen op het vlak van medewerkers en leiderschap (de factor Mens), de werkprocessen (de factor Proces) en de werkomgeving (de factor middelen) zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

HRM-beleid – Modern stimulerend werkgeverschap

HR21.

In 2016 wordt bekeken of aansluiting bij het door de VNG ontwikkelde Functiebeschrijvings- en waarderingssysteem HR 21 door de Dommelvallei organisaties wenselijk en haalbaar is.

Nieuw beloningsbeleid.

In tegenstelling tot eerdere afspraken is nu overeengekomen dat eerst op 1 januari 2017 het Individueel Keuze Budget wordt ingevoerd.

Wel zal het nieuwe hoofdstuk 3 van de CAR-UWO per 1 januari 2016 in werking treden. Hiermee wordt beoogd het huidige beloningsbeleid te harmoniseren, te moderniseren en het bestaande begrippenkader te vereenvoudigen. Vanwege het dwingende karakter van de nieuwe structuur zal er overgangsrecht worden gecreëerd om mogelijke nadelige inkomenseffecten voor de individuele medewerker op te vangen.

Generatiepact.

De VNG en de bonden hebben in de laatste cao gezamenlijk afgesproken om 1500 jongeren aan het werk te helpen in de sector. Er ligt een advies aan de gemeenten om de mogelijkheden van een "generatiepact" te onderzoeken. De gedachte hierachter is dat ouderen gestimuleerd worden om plaats te maken voor jongeren. Hoewel geen wettelijke verplichting, is de handschoen opgepakt om in gezamenlijkheid de wenselijkheid, haalbaarheid en de mogelijkheden te onderzoeken.

Uitgangspunt daarbij is te komen tot een uniforme regeling voor vier organisaties.

Leer-/werkbedrijf.

Ook op andere terreinen vinden, verbinden en versterken de Dommelvallei organisaties elkaar. In gezamenlijkheid worden, met respect voor de eigenheid en de eigen keuzes van de deelnemende organisaties, de positie op de arbeidsmarkt en het werkgeversimago verder vormgegeven.

De in gang gezette stappen met betrekking tot stages en werkervaringsplaatsen zullen leiden tot een verdere professionalisering van de organisaties als erkend leer- en werkbedrijf en dragen daarmee bij aan dat proces. In gezamenlijkheid kan er ook qua volume een andere positie in de regio worden ingenomen.

Digitalisering.

De (salaris)administratie zal verder worden doorontwikkeld in een digitale omgeving. Ook medewerkers krijgen daarbij een eigen omgeving/portal om gegevens te raadplegen en –uiteraard onder voorbehoud van de nodige autorisatie- mutaties aan te leveren. Er wordt ook een digitale gesprekscyclus ingericht.

Ziekteverzuim

De ambitie is om op basis van het eigen regiemodel het ziekteverzuimpercentage, voor zover beïnvloedbaar, te consolideren of waar mogelijk te verlagen ten opzichte van het niveau van 2015. Voor zowel het management als de medewerker zelf is hier een actieve, (zelf)sturende rol weggelegd. Waar mogelijk wordt onnodige medicalisering voorkomen c.q. teruggedrongen.

Samenwerking met Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel

De bedrijfsvoeringstaken op het gebied van financiën (inclusief belastingen), automatisering en informatisering, personeel- en organisatiegebied zijn ondergebracht in de Dienst Dommelvallei, waarin we samenwerken met de gemeenten Nuenen en Son en Breugel. Een evaluatie van deze samenwerking is voorzien voor het jaar 2016.

Informatievoorziening

In 2014 is een gezamenlijk Informatiebeleidsplan Dommelvallei 2015 voor de drie gemeenten en de dienst ontwikkeld. Dit plan bevat samenwerkingsafspraken en principes, een architectuurvisie, een financiële paragraaf en een opsomming van projecten. Het plan dient als basis voor het in 2015 op te stellen Informatiebeleidsplan 2016-2020.

De projecten in het IBP 2015 zijn onderverdeeld in programma's. Deze onderverdeling in programma's wordt gehandhaafd in het IBP 2016-2020 en staat hieronder kort beschreven. Naast de onderdelen van het IBP van 2015 zal er in het IBP 2016-2020 aandacht zijn voor toekomstige ontwikkelingen, governance, beheerorganisatie en rolverdeling tussen IT-serviceorganisatie en IT-vraagorganisatie.

Indeling programma's

i-NUP, digitale dienstverlening, zaakgericht werken en Antwoord©

De projecten in dit programma zijn gericht op realisatie van de inhoudelijke ambities en wettelijke opdrachten op het terrein van de informatiearchitectuur en de dienstverlening aan burgers, instellingen en bedrijven.

Projecten als de invoering van zaakgericht werken, implementatie van i-NUP, harmonisatie van het applicatielandschap, consolidatie van de techniek en informatiebeveiliging lopen door.

- In 2016 is een start gemaakt met zaakgericht werken. Er zal veel aandacht nodig zijn voor de organisatie in de transitie naar digitaal werken. Verdere ontwikkeling zal nodig zijn, onder andere:
 - Finetuning en optimaliseren van processen (lean);
 - Ontwikkelingen van e-formulieren op de website waarmee zaaktypen rechtstreeks gestart worden;
 - Inrichten specifieke (op maat) zaaktypen;
 - Inzetten van apps ten behoeve van interne processen en met een publiek karakter.
- Doorontwikkeling digikoppeling - digilevering etc:
 - Meer ketens zullen via het centrale “Dommelvallei postkantoor” gaan lopen waardoor we specifieke koppelvlakken kunnen uitfaseren. Per koppelvlak is daarvoor een implementatie nodig. (Het centrale “Dommelvallei postkantoor” is een centrale koppeling om gegevens tussen gemeenten en ketenpartners uit te kunnen wisselen. Nu bestaat dit uit meerdere koppelingen. Met koppelvlakken wordt bedoeld het standaardiseren van gegevensuitwisseling tussen gemeenten en ketenpartners.)
- Voorbereiding en realisatie BRP (basisregistratie personen):
 - Binnengemeentelijke leveringen:
Door de komst van de BRP zullen persoonsgegevens van burgers uit de landelijke registratie gehaald dienen te worden. Dit heeft gevolgen voor de binnengemeentelijke levering van die gegevens. Hiervoor is onder andere een gegevensmagazijn nodig. Dit project start in 2015 en wordt met ingang van 2017 ingevoerd, ervan uitgaande dat er geen wetwijzigingen komen;
 - Aanbesteding burgerzaken modules.
- Digitalisering archieven:
 - Afronden project Digitalisering bouwvergunningen;
 - Digitalisering akten Burgerlijke stand;
De ontwikkeling van documentaire informatievoorziening van analoog informatiebeheer naar het digitaal zaakgericht informatiebeheer.

Informatievoorziening Sociaal Domein

De projecten in dit programma zijn gericht op realisatie van de inhoudelijke ambities en wettelijke opdrachten op het terrein van de informatiearchitectuur in het kader van de decentralisaties.

- Doorontwikkelen digitaal loket sociaal domein en uitbouwen koppelingen met backoffice systemen sociaal domein en zaaksystemen;
- Verdere ketenintegratie sociaal domein;
- Digitaliseren dossiers.

Informatiebeveiliging

De projecten in dit programma zijn gericht op implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG).

- De implementatie van de Big moet voor 2017 gerealiseerd worden. De implementatie van de “bouwstenen” start in 2015 en loopt door in 2016.

Harmonisatie applicatielandschap-lifecycle management

De projecten uit dit programma zijn gericht op het gebruik van uniforme, gestandaardiseerde systemen en applicaties voor alle deelnemers.

Het proces lifecycle management houdt zich bezig met de levenscyclus van applicaties. Het proces bepaalt wanneer een applicatie vervangen, aangepast dan wel gesaneerd moet worden.

Medio 2015 zal een “harmonisatiekoers” bepaald worden voor het tijdvak 2016-2020. De koers bepaalt in welke volgorde en in welke percelen ingekocht en geïmplementeerd wordt. Naast (informatie-) technische aspecten zijn organisatorische aspecten van belang.

De uitgangspunten voor harmonisatie in 2016 zijn:

- Die systemen die ingezet worden voor een proces waarin procesverantwoordelijk in één hand ligt (o.a. belastingen);
- Systemen waarvan de procesverantwoordelijken vanuit de business een duidelijke harmonisatiewens hebben en daarin bereid zijn een duidelijke opdrachtgever rol te vervullen;
- Harmoniseren gegevensdistributie;
- Verdere consolidaties;
- Consolidatie systemen voor vergunningverlening en handhaving.

Automatiseringsplan (Consolidatie)

- Het professionaliseren van de ICT dienstverlening door een herinrichting van de processen en de ICT servicedesk;
- De samenvoeging van de verschillende beveiliging- en netwerkomgevingen;
- De vervanging van de dataopslag- en back-upfaciliteiten;
- De ingebruikname van de glasvezelverbinding en de realisatie van een gespiegelde ICT omgeving op twee locaties. Dit om de continuïteit van de ICT omgeving te waarborgen en uitwijkfaciliteiten te realiseren.

Planning en control

Nu de inrichting van de interne controle volledig is geharmoniseerd voor de vier organisaties zullen de IC's meer ingericht worden op risicovolle processen en aandachtsgebieden. Ook zal doorontwikkeling en verbetering van het Management Control Systeem plaatsvinden. De actualisatie van risico's is een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zal voor een steeds vollediger beeld zorgen.

In 2016 zal het aanbestedingstraject van de accountant worden afgerond. Inbedding en ontwikkeling van rapportage en IC's rondom de transitie worden voortgezet. Voor de navolging van inkoop- en aanbestedingsbeleid is onverminderd aandacht.

Ook in 2016 wordt aandacht besteed aan het actualiseren en harmoniseren van processen op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier.

Huisvesting

Afgelopen jaar is een analyse gemaakt van de nodige aanpassingen aan het bestaande gemeentehuis Geldrop. Het uitvoeren van uitgesteld onderhoud (vanwege plannen in het verleden voor een nieuw gemeentehuis) willen we combineren met duurzame maatregelen, zodat het gebouw met een beter energielabel nog een geruime tijd kan voldoen.

De planontwikkeling van de renovatie is in 2015 opgestart. Het Programma van Eisen is het 4^e kwartaal 2015 gereed waarna vervolgens een architectenselectie kan plaats vinden. Het definitief Ontwerp zal naar verwachting begin 2e kwartaal 2016 gereed zijn. Daaropvolgend zal de bouwvoorbereiding en aanbesteding van een aannemer in gang worden gezet ten einde de uitvoering in de 2e helft van 2016 van start te laten gaan.

Kengetallen ambtelijke organisatie

(peildatum 25.04.2015)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime

	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	92	12	104
Vrouwen	20	95	115
Totaal	112	107	219

Verhouding man / vrouw 2015: 47% / 53%

Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2014: 58% / 42%

Formatie

(excl. Griffie en College B&W)

Afdeling	Factor	01-01-2016 Begroting 2016*	01-01-2015 Begroting 2015
Ruimte	fte	66,03	68,75
Ondersteuning	fte	26,73	26,57
Maatschappelijke ontwikkeling	fte	27,47	23,63
Publiekszaken	fte	32,16	31,83
Centrum voor Maatschappelijke Deelname	fte	34,75	24,78
Secretaris	fte	1,00	1,00
Totale formatie	fte	188,14	176,56

* peildatum 10-08-2015

Gemiddelde leeftijd

	2015*	2014	2013
Mannen	51,08	50,5	n.b.
Vrouwen	45,40	46,7	n.b.
Totaal	48,20	48,6	

Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten in 2014: 48,1 jaar

* peildatum 25-04-2015

Ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)

	2015*	2014	2013
Verzuimpercentage	6,7	5,3	4,74
Gemiddelde duur (dagen)	5,51	11,87	7,86
Verzuimfrequentie	0,99	1,59	1,88

Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2014: 4,8%

* periode 1-1-2015 t/m 31-7-2015

2.3.6. Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 9, 15 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven (voorheen SRE);
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Stichting i.o. Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot;
- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Ergon te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Atlantgroep de Peel te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam te Geldrop;
- Stichting Peelnetwerk te Helmond.

In deze paragraaf zal in tabelvorm elke verbonden partij uitgewerkt worden aan de hand van de volgende indelingen:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Visie op de verbonden partij in relatie tot doelstellingen opgenomen in de begroting en verwacht resultaat: wat zijn de beleidsmatige voornemens en politieke uitgangspunten m.b.t. de samenwerking;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er;
- Relatie met programma: welke programma's hebben betrekking op de samenwerking;
- Bestuurlijke betrokkenheid: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatierugkoppeling;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

DB: Dagelijks bestuur

GR: Gemeenschappelijke regeling

NV: Naamloze Vennootschap

WGR+: Verplichte samenwerking voor gemeenten in een stedelijke regio

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven (voorheen SRE)

Doel en openbaar belang	Per 1 januari 2015 is de Metropoolregio Eindhoven actief. Het doel van deze samenwerking is het behouden en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie en spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit en ruimte.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De regio wordt bestuurd op verschillende overheidsniveaus (lokaal, subregionaal en regionaal) en er wordt steeds geschakeld tussen de verschillende niveaus. De samenwerking vindt niet alleen plaats op de schaal van de 21 gemeenten, maar ook op subregionaal niveau. Flexibele samenwerkingsverbanden, die gebaseerd zijn op gelijklopende belangen van de deelnemers, worden steeds belangrijker. Daarnaast kan de Metropoolregio op tijdelijke thema's de gezamenlijke belangen zowel van alle gemeenten als van enkele gemeenten behartigen. Door deze samenwerking wordt niet alleen een kostenbesparing gerealiseerd, maar worden de (ontwikkelings)mogelijkheden van de (sub)regio('s) beter benut. Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden de thema's economie, ruimte en mobiliteit verkend en wordt de regionale strategie bepaald.
Veranderingen en ontwikkelingen	De Metropoolregio is na een intensief omvormingstraject op 1 januari 2015 gestart. De WGR+ is op deze datum ook afgeschaft. Daarmee is de vervoersautoriteit overgegaan naar de provincie. Onduidelijk is nog of deze daar blijft of door de provincie naar de regio worden gedelegeerd. Eind 2016 vindt er een evaluatie plaats.
Risico's	Met de instelling van de Metropoolregio Eindhoven is ook het aantal taken dat in regionaalverband wordt uitgevoerd verminderd. De overgebleven taken zijn anders georganiseerd. Middels werkplaatsen en gesprekstafels wordt op inhoud samengewerkt. De terugkoppeling van deze werkplaatsen en gesprekstafels gebeurt in het Regionaal Overleg. De terugkoppeling naar de gemeenteraden is nog niet optimaal. Om hierin te voorzien wordt de Raadstafel21 ingericht, met daarin vertegenwoordigers uit alle gemeenteraden. Alle gemeenteraden leveren 2 raadsleden die hierin participeren. Of deze maatregel zorgt voor betere terugkoppeling kan niet van te voren worden ingeschat.
Afbreukrisico van geen deelname	Het risico is dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan de Metropoolregio. De Metropoolregio is een belangenbehartiger van de regio en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.
Alternatieven voor geen deelname	Naast de Metropoolregio zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo is op subregionaal vlak een convenant gesloten met de gemeente in het stedelijk gebied van Eindhoven.
Relatie met programma	Programma 2: economie en vastgoed; Programma 4: bestuurlijke samenwerking; Programma 8: democratisch bestuur.

Bestuurlijke betrokkenheid	Er is een algemeen bestuur, bestaande uit één bestuurder uit elk van de 21 gemeenten. Uit dit algemeen bestuur vormt zich een dagelijks bestuur van 3 personen, voor een periode van telkens 4 jaar.			
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester, plv. lid: G.M.J. Jeucken (wethouder).			
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks wordt de begroting van de Metropoolregio aan de raad ter instemming voorgelegd. Daarnaast vindt er incidenteel terugkoppeling plaats als onze vertegenwoordigers bij de Metropoolregio dit wenselijk achten.			
Financieel belang	Hieronder is een opsplitsing van het totaalbedrag weergegeven via de deelproducten.	2015	2016	
	Algemene bijdrage	167.068		
	Regionale opgaven		141.552	
	SRE Stimuleringsfonds	138.084	138.208	
	Oud SRE	5.434		
	Economische Zaken			
	Bijdrage Brainport Development	78.186	77.855	
	Streekarchief (RHCE)			
	Opslag en beheer	81.661	76.276	
	Toezicht	33.366	30.421	
	Openbaarheid	40.663	33.210	
	Totaal	544.462	497.522	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015	2016
			Prognose excl. jaarresultaat 2014	Prognose excl. jaarresultaat 2014
	Eigen vermogen	6.900.000	6.358.180	5.514.580
	Vreemd vermogen	188.000.00	Niet bekend	Niet bekend
	Resultaat boekjaar	541.000	Niet bekend	Niet bekend

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang	Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen	ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede WABO taken te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.			
Risico's	In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk. Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.			
Afbreukrisico van geen deelname	Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.			
Alternatieven voor geen deelname	Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basistakenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.			
Relatie met programma	Programma 3: Veiligheid en handhaving; Programma 9: Natuur, Milieu en Duurzaamheid; Programma 11: Bouwen en wonen.			
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant zijn de deelnemers. Te zijner tijd kunnen ook waterschappen en het Rijk toetreden tot de regeling.			
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder), plv. lid: R.G.B. Hoekman-Sulman (wethouder).			
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks voor wat betreft de begroting en rekening. Incidenteel voor wat betreft mogelijke aanpassingen van de Gemeenschappelijke Regeling.			
Financieel belang		2015	2016	
	Landelijke basistaken	72.457	71.267	
	Verzoektaken	119.288	117.329	
	Collectieve taken	10.194	10.127	
	Intensiveringsbudget	18.351	18.050	
	Totaal	220.290	216.773	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	Gestart 2013	2014	2015	2016
			prognose	prognose
	Eigen vermogen	1.033.316	1.112.000	1.290.000
	Vreemd vermogen	6.754.377	5.255.000	3.755.000
	Resultaat boekjaar	631.194	79.000	178.000

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven

Doel en openbaar belang	<p>De Veiligheidsregio (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven; • Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen; • Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot onze taak; • Het organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg; • Het ondersteunen van de hulpverlening door gemeenten.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Op regionale schaal werken aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven. Professionele hulp verlenen als het nodig is. Waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Veranderingen en ontwikkelingen	De gemeentelijke brandweer is per 1 januari 2014 overgegaan naar de Veiligheidsregio conform de Wet veiligheidsregio's. De gemeenschappelijke regeling is hierop aangepast. Met behulp van een toekomstvisie brandweezorg is een grote inspanning verricht om bestuurlijke overeenstemming te krijgen over het niveau van basisbrandweezorg voor de regio. In het in 2015 vastgestelde beleidsplan 2015-2019 is onder meer bepaald dat VRBZO de uitgangspunten voor repressief brandweeroptreden vastlegt in één regionale werkmethode (personeels- en materieelplan).
Risico's	De Veiligheidsregio maakt naar aanleiding van de bestuurlijk vastgestelde Toekomstvisie brandweezorg een implementatieplan. De afgesproken bezuinigingen worden hierin uitgewerkt.
Afbreukrisico van geen deelname	Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).
Alternatieven voor geen deelname	Geen alternatieven.
Relatie met programma	Programma 3: Veiligheid en handhaving.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Terugkoppeling vindt plaats wanneer zich belangrijke ontwikkelingen voordoen. Daarnaast passeren al die stukken de gemeenteraad die gaan over beleid, begroting en toekomstige ontwikkelingen in de Veiligheidsregio.		
Financieel belang	De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van gedeputeerde staten gesloten geldleningen, volgens door het algemeen bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.		
		2015	2016
	Gemeentelijke bijdrage	1.766.208	1.646.746
	Bijdr. piketregeling oranje	6.265	6.363
	Bijdr. gemeentelijke rampenbestrijding,		3.301
	Bijdr. gemeentelijke bevolkingszorg	3.250	1.701
	Totaal	1.775.723	1.658.111
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
			Niet bekend
	Eigen vermogen	7.300.000	
	Vreemd vermogen	28.800.000	
	Resultaat boekjaar	3.400.000	

Stichting i.o. Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	<p>Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners.</p> <p>Het landelijk kader richt zich specifiek op het veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek.</p> <p>In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor.</p> <p>Het Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.</p>
-------------------------	---

<p>Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat</p>	<p>Het Veiligheidshuis richt zich op het bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit door recidive en maatschappelijke uitval te voorkomen. Hierbij ligt de focus niet alleen op bestaande overtreders van de wet, maar ook op individuen of groepen met groot risico op afglijden richting crimineel en ernstig overlastgevend gedrag. Het Veiligheidshuis vormt als netwerk een belangrijke schakel, niet alleen in de verbinding tussen straf en zorg, maar ook met de bestuurlijke component door de regierol en participatie van gemeenten.</p> <p>De meerwaarde van de samenwerking zit in de ketenoverstijgende aanpak die de afzonderlijke aanpakken versterkt.</p> <p>Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden.</p>
<p>Veranderingen en ontwikkelingen</p>	<p>In 2014 heeft het Veiligheidshuis definitief de weg ingeslagen van het voeren van procesregie op complexe casuïstiek de methode van Casus op Maat (COM-zaken). Daarvoor vormen de uitgangspunten van het Landelijk kader Veiligheidshuizen de basis. De ontwikkeling om te komen tot schaalvergroting op Oost-Brabantniveau (met vier locaties) is vooralsnog on-hold gezet.</p> <p>In de strategische agenda van het Veiligheidshuis (vastgesteld in oktober 2014) is er aandacht voor de verbinding tussen de lokale zorg/sociale keten en de meer centrale georganiseerde strafketen. De komende maanden/jaar zullen de transities in een transformatiefase komen, waarin het van groot belang is om de contacten met het Veiligheidshuis verder aan te halen en te verankeren.</p> <p>In 2015 is voorgesteld om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan en een stichting op te richten. De 21 gemeenteraden zijn in de gelegenheid gesteld om hierop een zienswijze in te dienen. Eind 2015 zal een hierover een besluit worden genomen door het bestuur.</p> <p>Voor 2015 heeft het bestuur een werkbegroting opgesteld. Na de samenvoeging van de twee veiligheidshuizen in de regio is besloten om naar een verdeelsystematiek te gaan. Dit heeft geleid tot een lagere bijdrage per gemeente in 2015 en 2016.</p> <p>Voorgesteld is om in 2017 de verdeelsleutel opnieuw te bezien omdat er dan een aantal jaren ervaring is opgedaan met de aanpak van complexe casuïstiek.</p>
<p>Risico's</p>	<p>Onduidelijk is wat de gevolgen zijn wanneer één (of meerdere) van de 21 gemeenten (Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost) niet gaat deelnemen aan het Veiligheidshuis.</p>
<p>Afbreukrisico van geen deelname</p>	<p>Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.</p>
<p>Alternatieven voor geen deelname</p>	<p>De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties.</p>

Relatie met programma	Programma 1: Gebiedsgericht werken; Programma 3: Veiligheid en handhaving; Programma 4: Bestuurlijke samenwerking; Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur (Transitie Wmo 2015); Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs (Transitie Jeugd).		
Bestuurlijke betrokkenheid	Op strategisch niveau is een vertegenwoordiging van bestuurders uit gemeenten verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van de netwerkorganisatie. Hiervoor worden de portefeuillehouders veiligheid, zorg en jeugd betrokken.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Dagelijks bestuur: lid: Mr. M.M.D.Vermue-Vermue (burgemeester gemeente Cranendonck) en wethouder P. Weijmans (wethouder gemeente Nuenen c.a.) namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Er vindt incidenteel terugkoppeling plaats, zoals wanneer er meer duidelijkheid is over de ontwikkelingen om te komen tot één veiligheidshuis Oost-Brabant.		
Financieel belang	De gemeente heeft voor de komende jaren een bedrag van € 14.699,- begroot.		
		2015	2016
	Gemeentelijke bijdrage	9.160	10.022
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	Voor het jaar 2015 zijn de beide centrumgemeenten (Eindhoven en Helmond) verantwoordelijk voor de financiële jaarrekening, ieder voor hun subregio (regio Eindhoven en Peelregio). Geldrop-Mierlo valt onder de Peelregio. Het verwachte resultaat voor 2015 en 2016 van het Veiligheidshuis bedraagt € 167.594,-. Conform het beoogde principe van de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst (artikel 16, lid 3) zal € 41.939,- worden toegevoegd aan de reserves van het Veiligheidshuis. Onder voorbehoud wordt het overige deel van het batig saldo (€ 125.655,-) geretourneerd aan de deelnemende gemeenten conform de doorbelastingsmethodiek voor de gemeentelijke bijdrage.		

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	In stand houden van de GGD om daarmee de gezondheid van de bevolking en preventie van ziekten te bevorderen, alsmede snelle interventies op het gebied van gezondheid te verzorgen. Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid(szorg). Financiering o.b.v. bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekostenverzekeraars, ambulancehulpverlening en bijdragen particulieren.
-------------------------	--

Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	<p>De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten.</p> <p>Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.</p>
Veranderingen en ontwikkelingen	<p>Met de GGD zijn nieuwe afspraken gemaakt over de wijze van indexering van het beschikbaar te stellen budget. Tot voor enkele jaren werd daar de zogenaamde Helmondse methode toegepast die uitgaat van een index die opgebouwd is uit het gewogen gemiddelde van de loon en prijs index van de voorgaande vier jaren. Vanaf 2012 wordt gebruik gemaakt van het door het CPB berekende indexcijfer voor de consumptieve overheidsbestedingen dat jaarlijks in maart bekend wordt gemaakt. Deze index wordt dan toegepast voor zowel de personele als overige exploitatielasten waarbij geen nacalculatie meer zal plaatsvinden.</p> <p>Daarnaast is er op aangedrongen om in het kader van de noodzakelijke bezuinigingen een vervolg in te zetten op het traject waarbij de taken van de GGD opnieuw onder de loep genomen zullen worden om tot nieuwe afspraken te komen over de invulling van zowel de wettelijke taken als de door de individuele gemeenten afgenomen contracttaken.</p>
Risico's	<p>De door de gemeenten in 2010 voor het jaar 2012 opgelegde bezuiniging van 10% werd deels ingevuld door efficiënter werken en toepassen van het "nieuwe werken". Deze bezuinigingen hebben geleid tot frictiekosten die in enkele jaren moeten worden teruggebracht.</p> <p>Verder zijn de kosten van de nieuwe huisvesting in de "Witte Dame" te Eindhoven binnen het totale budget gebleven. Door de verkoop van het pand de Callenburg in Helmond wordt een positief saldo verwacht dat dan aan de reserves zal worden toegevoegd en deels aan de gemeenten toe zal komen.</p>
Afbreukrisico van geen deelname	Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.
Alternatieven voor geen deelname	Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.
Relatie met programma	Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur.
Bestuurlijke betrokkenheid	<p>De volgende gemeenten behoren tot het werkgebied van de GGD Brabant Zuidoost: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.</p> <p>In dit gebied wonen ca. 750.000 mensen.</p>
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: A.D.M. Steenbakkers (wethouder).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Er vindt in ieder geval terugkoppeling plaats bij de vaststelling van de begroting en wijzigingen daarvan en verder incidenteel als onze vertegenwoordiger bij de GGD dit wenselijk acht.			
Financieel belang	De gemeentelijke uitgaven aan de GGD zijn gericht op de gehele bevolking van Geldrop-Mierlo. Diverse bevolkingsgroepen, met name de jeugd van 4 tot 19 jaar, krijgen de nadrukkelijke aandacht. De uitgaven vallen onder de productgroep gezondheidszorg. In het bedrag 2016 zit inbegrepen de kosten van het pubercontactmoment ad € 32.210,- dat in de begroting is opgenomen onder de post Centrum Jeugd en Gezin.	2015	2016	
		613.000	634.481	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015	2016
			prognose	prognose
	Eigen vermogen	2.300.000	2.122.000	2.168.000
	Vreemd vermogen	12.600.000	12.715.000	12.545.000
	Resultaat boekjaar	138.000	nihil	nihil

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang	Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar burgers, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. De Kadernota Inkoop gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen	De Aw 2012, die in werking is getreden op 1 april 2013, vormt samen met het Aanbestedingsbesluit en de Gids Proportionaliteit het wettelijk kader voor alle inkopen en aanbestedingen, ook onder de Europese aanbestedingsdrempels. Daarnaast bestaan er nog een aantal aanvullende regelingen, zoals het ARW 2012 (Aanbestedingsreglement Werken), de Richtsnoeren voor Leveringen en Diensten en de Klachtenregeling. Bij of krachtens de Aw 2012 worden een aantal zaken geregeld die nieuw zijn ten opzichte van eerdere regelgeving. De belangrijkste wijzigingen zijn wellicht de tot dwingend rechtelijke bepalingen verheven eisen over proportionaliteit, aan inschrijvingen en aan contractvoorwaarden, de bepalingen over niet-samenvoegen en verplicht splitsen van opdrachten en de bepalingen die betrekking hebben op het beperken van de kosten van het deelnemen aan een aanbesteding.		
Risico's	Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.		
Afbreukrisico van geen deelname	De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.		
Alternatieven voor geen deelname	In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.		
Relatie met programma	Afhankelijk van op welk gebied er inkoop- en aanbestedingstrajecten lopen heeft BIZOB betrekking op alle programma's.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Naast de gemeente Geldrop-Mierlo zijn nog 21 andere gemeenten en 3 samenwerkingsverbanden in de regio verbonden aan de stichting.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester en J. van Vlerken (gemeentesecretaris). De vertegenwoordiger kan kandidaat gesteld worden voor het dagelijks bestuur dat uit 5 personen bestaat. Wij hebben op dit moment geen vertegenwoordiger in het dagelijks bestuur.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel vindt een terugkoppeling naar de raad plaats.		
Financieel belang	Gebaseerd op aantal afgenomen dagen.	2015	2016
	2015 en 2016: 5 dagen x 42 weken x voorlopig bedrag van € 540,- per dag.	113.400	113.400

	2014	2015	2016
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		Niet bekend	Niet bekend
Eigen vermogen	1.314.742		
Vreemd vermogen	323.831		
Resultaat boekjaar	591.595		

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang	De BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De BNG Bank biedt een compleet pakket van financiële diensten met faciliteiten voor elektronisch betalingsverkeer, rekening-courant, financieren en beleggen, treasury en aanvullende adviesdiensten. De organisatie is gebaseerd op korte lijnen en centrale bundeling van kennis, zodat er altijd snel en adequaat oplossingen kunnen worden aangedragen voor alle bankzaken.
Veranderingen en ontwikkelingen	De strategie van de BNG Bank is met de klant mee te bewegen. Dit wordt gedaan door met diensten op maat in te spelen op de veranderende behoeften van de klanten. De financiële diensten omvatten kredietverlening, advies, betalingsverkeer, elektronisch bankieren en vermogensbeheer en gebiedsontwikkeling. De BNG Bank participeert ook in publiek-private samenwerking.
Risico's	De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuld papier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch.
Afbreukrisico van geen deelname	n.v.t.
Alternatieven voor geen deelname	n.v.t.
Relatie met programma	Programma 12: Financiën en belastingen.
Bestuurlijke betrokkenheid	De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel).
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Als aandeelhouder: G.M.J. Jeucken (wethouder).
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Bijzondere ontwikkelingen worden via rapportages teruggekoppeld.
Financieel belang	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à nominaal € 2,50 (totaal € 75.465,-). De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. Hierbij streeft de BNG Bank niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2015.

	Het dividend wordt jaarlijks uitgekeerd en heeft betrekking op het voorafgaande boekjaar. Gemiddeld begroot bedrag voor de gemeente Geldrop-Mierlo was altijd € 84.250,- bij 50% pay-out van de nettowinst en is nu bij 25% verlaagd naar € 42.125,-.	2015	2016
		17.206	42.125
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
			Niet bekend
	Eigen vermogen	3.582.000.000	
	Vreemd vermogen	149.891.000.000	
	Resultaat boekjaar	126.000.000	

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang	Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken met betrekking tot werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap
Veranderingen en ontwikkelingen	Dienst Dommelvallei stimuleert de samenwerking met en tussen de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is dat met de huidige collegiale houding van de partners er op diverse terreinen harmonisatie afspraken gemaakt worden. Bij harmonisatiewensen en nieuwe ontwikkelingen wordt in een zo vroeg mogelijk stadium gezamenlijk afgestemd binnen de structurele overlegvormen tussen portefeuillehouders, gemeentesecretarissen en managementteams. Het jaar 2016 staat onder andere in het teken van de uitkomsten en uitwerking van de Evaluatie Dienst Dommelvallei 2014-2016. Eind 2015 wordt gestart met de evaluatie van de eerste twee operationele jaren. Aan de van de evaluatie wordt bestuurlijk besloten of en op welke terreinen de dienst zal verbreden of verdiepen.
Risico's	Te hoge verwachtingen en te snel resultaat willen zien. Dienst Dommelvallei zal de tijd moeten krijgen om zichzelf te bewijzen. Daarbij zal een balans gezocht moeten worden tussen enerzijds dienstverlening aan de individuele deelnemers en efficiency en kwaliteit aan het totaal anderzijds.
Afbreukrisico van geen deelname	Bij geen deelname kunnen geen resultaten van de samenwerking behaald worden.
Alternatieven voor geen deelname	De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.

Relatie met programma	Programma 4:Bestuurlijke samenwerking.			
Bestuurlijke betrokkenheid	De Dienst Dommelvallei is een samenwerkingsverband van Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel.			
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers: burgemeester, M. Verdouw (wethouder), G.M.J. Jeucken (wethouder) namens Geldrop-Mierlo. Het AB wijst uit zijn midden een voorzitter, die tevens voorzitter is van het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB bestaat uit de voorzitter, een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers.			
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks wordt de begroting van de Dienst Dommelvallei ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. De jaarrekening wordt jaarlijks ter kennisname naar de deelnemers gezonden.			
Financieel belang		2014	2015	2016
	Gemeentelijke bijdrage	4.634.863	4.855.042	4.989.901
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	Het behaalde resultaat wordt via de afgesproken verdeelsleutel verrekend met de drie gemeenten. Mede dankzij het kostenbewust en efficiënt werken is in 2014 het aanzienlijk positief rekeningresultaat van € 778.635,- tot stand gekomen. Voor Geldrop-Mierlo is de restitutie € 332.739,- waarvan € 66.451,- gereserveerd wordt bij de Dienst Dommelvallei voor Personeel en Organisatie en € 102.229,- bij de gemeente Geldrop-Mierlo voor I&A.			

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang	Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze burgers betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.
Veranderingen en ontwikkelingen	In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 01-01-2013 in werking getreden. Vanaf 01-01-2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen) overgedragen van de gemeenten naar Cure.
Risico's	De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie). Uitlezen van containerchips kan niet zomaar gedaan worden door derden. Hier hangt een kostenplaatje aan vast.

Afbreukrisico van geen deelname	Wanneer we samenwerken met een andere afvalinzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.		
Alternatieven voor geen deelname	Overstappen op een andere afvalinzamelaar.		
Relatie met programma	Programma 9: Natuur, Milieu en Duurzaamheid.		
Bestuurlijke betrokkenheid	In CURE participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder) en G.M.J. Jeucken (wethouder).		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van CURE wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.		
Financieel belang		2015	2016
	De kosten	2.309.344	2.338.853
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
			Niet bekend
	Eigen vermogen	1.753.556	
	Vreemd vermogen	19.887.461	
	Resultaat boekjaar	1.753.556	
	Resultaat boekjaar Geldrop-Mierlo	-/- 14.593	

GR Ergon Eindhoven

Doel en openbaar belang	<p>Arbeitsplaatsen scheppen voor personen uit Geldrop-Mierlo met een arbeidsbeperking en een Wsw-indicatie. Mensen die slechts op een aangepaste werkplek, al dan niet met begeleiding, kunnen werken komen hiervoor in aanmerking. Zij kunnen dus niet op de reguliere arbeidsmarkt aan de slag.</p> <p>De Sociale Werkvoorzieningbedrijven (Sw-bedrijven) plaatsen de geïndiceerde op een aangepaste werkplek in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).</p> <p>Deze regeling is vervallen sinds 1 januari 2015. Mensen die op dat moment al een Wsw-dienstverband hadden die behouden hun rechten, echter nieuwe instroom is niet meer mogelijk. De komende jaren zal het aantal Wsw-ers via een sterfhuisconstructie worden afgebouwd.</p>
-------------------------	--

Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	De beschikbare middelen zo optimaal mogelijk inzetten voor onze Wsw-populatie. Het realiseren van aangepaste werkplekken voor de zittende Wsw-populatie, buiten de reguliere arbeidsmarkt om.
Veranderingen en ontwikkelingen	De invoering van de Participatiewet heeft gevolgen voor de betrokken SW-bedrijven Ergon en de Atlantgroep. De uitvoering van de Wsw is als gevolg van de hierboven genoemde sterfhuisconstructie een aflopende zaak. Dit betekent dat de Ergon nadrukkelijk moet kijken op welke wijze zij naar de toekomst toe de bedrijfsvoering moeten inrichten. Bij de Ergon zullen wij in beginsel alleen Wsw-plekken financieren. Hierbij willen wij het bestaande contract handhaven. Wel zijn er aanvullende afspraken gemaakt met betrekking tot de risico's en de reserves. Op hoofdlijn is de volgende afspraak gemaakt. De gemeente Geldrop-Mierlo zal zich op het punt van de Wsw gedragen als GR-gemeente. Hierbij zal de gemeente evenredig worden aangesproken op de risico's. Ook zal de gemeente naar evenredigheid aanspraak kunnen maken op de reserves.
Risico's	Op 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht geworden. Dit betekent dat de Wsw vanaf dit moment wordt afgesloten voor nieuwe instroom. Wsw-werknemers met een dienstbetrekking houden hun wettelijke rechten en plichten. Gedurende de komende decennia neemt het bestand van Wsw-werknemers door natuurlijk verloop geleidelijk af. Dat wil dus zeggen dat de plekken die vrijkomen omdat mensen met pensioen gaan, overlijden of een andere baan vinden niet worden opgevuld. Er is dus sprake van een sterfhuisconstructie. De middelen van de Wsw zijn sinds 1 januari 2015 toegevoegd aan het Participatiebudget. Dit betekent dat de kosten van de Wsw direct van invloed worden op de hoogte van de overige re-integratiemiddelen. Op de re-integratiemiddelen zal het rijk fors bezuinigen. De kans is reëel dat wij in de komende jaren meer dan 80% van het re-integratiebudget moeten gaan uitgeven aan de Wsw. Met de SW-bedrijven zullen wij moeten kijken hoe wij de kosten van de uitvoering zo laag mogelijk houden.
Afbreukrisico van geen deelname	Lopende Wsw-dienstverbanden worden op dezelfde wijze voortgezet, bij de bestaande aanbieders. Nieuwe instroom in de Wsw is niet meer mogelijk.
Alternatieven voor geen deelname	Bestaande dienstverbanden lopen door en worden via een sterfhuisconstructie afgebouwd.
Relatie met programma	Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente handhaaft het lopende contract met de Ergon. Wel is dit contract in 2015 geactualiseerd. De Ergon blijft voor haar gedeelte van de Wsw-populatie de Wsw-taken uitvoeren op basis van een contract. Binnen het bestuur van de Ergon en de Atlantgroep hebben wij een zwaarwegend adviesrecht.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Adviesstem: G.M.J. Jeucken (wethouder).
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel vindt terugkoppeling plaats om onze raad op de hoogte te brengen.

Financieel belang	Bedrag wat bij beschikking is toegekend		2015	2016
			3.195.459	€ 3.033.177
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015	2016
			Niet bekend	Niet bekend
	Eigen vermogen	7.733.000		
	Vreemd vermogen	5.640.000		
	Resultaat boekjaar	2.266.000		

GR Werkbedrijf Atlantgroep De Peel Helmond

Doel en openbaar belang	Met ingang van 1-1-2016 zal de GR Werkbedrijf Atlant De Peel van start gaan. Dit Werkbedrijf is een fusie van De Atlantgroep en het Werkplein in Helmond. Het Werkbedrijf voert voor ons de Participatiewet uit. Ook de groep Wsw-ers die voorheen werkzaam was bij de Atlantgroep valt onder de taken van het nieuwe Werkbedrijf.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Het Werkbedrijf voert de participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond en Peelland. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep wordt geleverd door het Werkbedrijf. Wij verwachten dat het Werkbedrijf passende arrangementen levert voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij is een budgettair neutrale uitvoering het uitgangspunt. De beschikbare Buigmiddelen en Participatie-middelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden zo veel mogelijk benut. Het verwacht resultaat is dat er uitstroom vanuit de bijstand wordt gerealiseerd en dat de Participatiewet rechtmatig en doelmatig wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare budgetten.
Veranderingen en ontwikkelingen	Met ingang van 1 januari 2016 zal de Atlantgroep fuseren met het Werkplein tot het nieuwe Werkbedrijf Atlantgroep De Peel. Dit leidt tot een geheel nieuw situatie binnen de arbeidsmarktregio. De gemeente Geldrop-Mierlo zal deel uitmaken van deze gemeenschappelijke regeling.
Risico's	Doordat wij gaan deelnemen aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Atlant De Peel worden wij volledig risicodragers voor eventuele tekorten van het Werkbedrijf. Om te voorkomen dat er verliezen ontstaan zullen wij onze Participatiemiddelen en Buig-middelen zoveel mogelijk inzetten om het Werkbedrijf goed te laten functioneren. Op deze manier willen wij een budgettair neutrale uitvoering van de Participatiewet realiseren. Door deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling kunnen wij tevens aanspraak maken op een stuk van de in het verleden opgebouwde reserves van de Atlantgroep.
Afbreukrisico van geen deelname	n.v.t.
Alternatieven voor geen deelname	n.v.t.
Relatie met programma	Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid.

Bestuurlijke betrokkenheid	Het Werkbedrijf is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo participeren.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Adviesstem: G.M.J. Jeucken (wethouder).		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks zullen het ondernemingsplan en de jaarcijfers aan de raad worden voorgelegd. Tevens worden maandelijks factsheets met actuele cijfers naar de raad gestuurd.		
Financieel belang	Bedrag wat bij beschikking is toegekend	2015	2016
		1.917.771	1.820.377
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015
			Niet bekend
	Eigen vermogen	16.583.000	
	Vreemd vermogen	3.946.000	
	Resultaat boekjaar	2.948.000	

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang	Ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare burgers en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroei-klimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.
Veranderingen en ontwikkelingen	Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wm 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp en uitgebreidere verantwoordelijkheden met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo.
Risico's	De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel vragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.
Afbreukrisico van geen deelname	De kosten van zorg aan multi-problem gezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.
Alternatieven voor geen deelname	De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.
Relatie met programma	Programma 5: Sociale zaken en armoedebeleid; Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur; Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: voorzitter: A.D.M. Steenbakkers (wethouder); Algemeen bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder); Dagelijks bestuur: voorzitter: A.D.M. Steenbakkers (wethouder); Dagelijks bestuur: lid: M. Verdouw (wethouder).
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks voor wat betreft begroting en rekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.

Financieel belang		2015	2016
	Gemeentelijke bijdrage	931.202	969.836
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	GR PlusTeam is op 01-01-2015 opgericht.	2015	2016
		Niet bekend	Niet bekend
	Eigen vermogen		
	Vreemd vermogen		
	Resultaat boekjaar		

Stichting Peelnetwerk te Helmond

Doel en openbaar belang	Het Bestuurlijk platform Peelnetwerk is een stichting waarin op 1 juli 2012 de Reconstructiecommissie De Peel en het Streekplatform De Peel zijn opgegaan. Deze nieuwe organisatie richt zich voor de gehele Peelregio (Helmond, Nuenen, Laarbeek, Gemert-Bakel, Deurne, Asten, Someren en Geldrop-Mierlo) op de verbetering en versnelling van de uitvoering van het beleid op geselecteerde thema's, zoals 'versterken en verduurzamen landbouw', 'professionaliseren en profileren vrijetijdsector', 'versterken MKB', 'cultuurhistorie en ontwikkelen Peelidentiteit', 'robuuste natuur en aantrekkelijke landschap', 'natuurlijk watersysteem' en 'behoud vitale kernen en leefbare groene ruimte'. Centraal staat de versterking en verbreding van het gebiedsnetwerk en het per onderwerp of project werken in flexibele structuren. Een kernteam fungeert hierbij als aanjager en zij verbinden, terwijl het bestuurlijk platform stimuleert en de voortgang bewaakt.
Visie op de verbonden partij en verwacht resultaat	Versterken van de synergie tussen economie en quality of life (ambitiedocument 'Vitale Groene Ruimte de Peel') en profiteren van samenwerking op genoemde gebieden. De afgelopen jaren is gebleken dat deelname aan het Peelnetwerk op minder draagvlak kan rekenen (de problematiek in het buitengebied van de gemeentes als Deurne, Asten en Gemert-Bakel is wezenlijk anders dan in Geldrop-Mierlo) en dat Geldrop-Mierlo meer aansluiting heeft met het Rijk van Dommel en Aa. Ook de nieuwe rol van de SRE en de ODZOB en de toegevoegde waarde ervan is momenteel nog onduidelijk.
Veranderingen en ontwikkelingen	De streekrekening is definitief beëindigd. Voor de komende jaren is alleen een structurele bijdrage voorzien aan ondersteuning van het Peelnetwerk van € 12.500 op jaarbasis (tot juli 2016).
Risico's	Beperkt.
Afbreukrisico van geen deelname	Voor 1 juli 2016 moet er een besluit vallen of wij de huidige overeenkomst met het Peelnetwerk verlengen of dat wij aansluiting zoeken bij een andere overkoepelende partij. Dit wordt een natuurlijk ijkmoment om de bestuurlijke samenwerking in de regio te heroverwegen.

Alternatieven voor geen deelname	Dit is nu nog niet geheel duidelijk, maar het Rijk van Dommel en Aa zou een logische samenwerking kunnen zijn. Inmiddels spelen ook andere ontwikkelingen zoals Peel 6.1./6.2, MRE of andere samenwerkingsverbanden in het stedelijk gebied rondom Eindhoven waar wij ons bij zouden kunnen aansluiten.			
Relatie met programma	Programma 4: Bestuurlijke samenwerking.			
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemeenten: Deurne, Asten, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren, Brainport Development, DLG, Waterschap Aa en Maas, SAS, Top Brabant, Waterschap de Dommel, ZLTO, de Groene Campus, Provincie Noord Brabant, MKB Nederland, Rabobank, KVO, BZW, Vereniging Kleine Kernen Noord Brabant.			
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Bestuurlijk platform: R.G.B. Hoekman-Sulman (wethouder).			
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Informatievoorziening over mogelijke projecten. Ook zal de Raad te zijner tijd een keuze moeten maken welke vorm van regionale samenwerking het meest gewenst is.			
Financieel belang		2015	2016	
	Deelname aan het Peelnetwerk kost nu jaarlijks € 12.500 (ondersteuning organisatie)	12.500	12.500	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2014	2015	2016
			Niet bekend	Niet bekend
	Eigen vermogen	222.073		
	Vreemd vermogen	482.644		
	Resultaat boekjaar	59.211		

2.3.7. Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

De uitgangspunten van het grondbeleid zijn op 25 juni 2012 door de raad vastgesteld in de 'Kadernota Grondbedrijf' en de notitie 'Kader Grondprijzen 2013 – 2016'. Daarnaast is op 9 maart 2015 de 'Nota Kostenverhaal' vastgesteld.

Sinds de provincie haar toetsingsbeleidsregels over de minimale grootte van de Reserve grondexploitatie heeft losgelaten, moet de gemeente zelf de benodigde omvang van de reserve vaststellen. Deze wordt gebaseerd op een risicoanalyse en wordt uitgevoerd ten behoeve van de jaarrekening en dit jaar ook in het kader van de begroting.

De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid

In de Kadernota Grondbedrijf is de doelstelling van de gemeentelijke bouwgrondexploitatie, het scheppen van de voorwaarden om de ambities vanuit de strategische visie, structuurvisie, woningbouwafspraken en bedrijfshuisvesting te kunnen realiseren.

Afhankelijk van onder andere maatschappelijk belang, grondpositie, beoogd ontwikkelprogramma, marktontwikkelingen, risicoprofiel en prioriteitsstelling (mogelijk ook vanuit andere beleidsvelden) wordt een keuze gemaakt voor de meest passende grondstrategie. De keuze tussen actief of faciliterend grondbeleid moet steeds worden gemaakt door de kansen en bedreigingen op projectniveau inzichtelijk te hebben en deze af te zetten tegen de financiële positie van de gemeente als geheel.

Ook waar het gaat om verwerving geldt dat per project moet worden bekeken wat de beste strategie is. Omdat strategische aankopen en de risico's die hiermee gepaard gaan ook consequenties voor de totale financiële positie van de gemeente kunnen hebben, is in de kadernota grondbedrijf voor een andere kaderstelling gekozen, waarbij de mandatering is gekoppeld aan het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen wordt daarbij uitgedrukt door de verhouding tussen het beschikbare vermogen in het grondbedrijf af te zetten tegen het benodigde vermogen op basis van de aanwezige risico's. Onder de 50% dient de gemeenteraad vooraf toestemming te geven en boven de 50% geldt er een staffeling, waarbij het college bij een hoger percentage meer bevoegdheden heeft.

De kaders voor het uitgeven van grond worden vastgesteld door de raad. Binnen deze kaders wordt per geval de exacte grondprijs vastgesteld. De kaders zijn per te onderscheiden prijsgroep gedefinieerd in de 'Kadernota Grondbedrijf' en verder uitgewerkt in de notitie 'Kader Grondprijzen 2013 – 2016'. In 2016 zal zowel de 'Kadernota Grondbedrijf' als de notitie 'Kader Grondprijzen 2017-2020' aan de raad worden aangeboden.

Financiering van het grondbeleid

Alle gemeentelijke grondexploitaties gezamenlijk worden in de praktijk dikwijls aangeduid als het grondbedrijf van de gemeente. Voor het goed functioneren van het grondbedrijf als gesloten systeem is het belangrijk dat de reserve grondexploitaties goed functioneert.

Deze reserve heeft als doel:

- buffer voor conjuncturele risico's (vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise);
- buffer voor andere tegenvallers in de grondexploitatie;
- dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering.

Deze reserve kan alleen goed werken als het grondbedrijf met enige regelmaat winstgevende projecten heeft waarmee dit fonds wordt gevoed.

Om grip te houden op de ontwikkeling van het weerstandsvermogen is een stoplichtenmodel geïntroduceerd. Bij een weerstandsvermogen van:

- meer dan 75% (code groen) is er sprake van reguliere risicobewaking;
- tussen de 50% en 75% (code oranje) komt het college met voorstellen;
- onder de 50% (code rood) worden er aanvullende (ingrijpendere) maatregelen voorgesteld en wordt het tekort tot een weerstandsvermogen van 50% voor de helft aangevuld uit de algemene reserve.

Aan het begin van elk jaar worden alle grondexploitaties geactualiseerd naar de stand van zaken per 1 januari, waarbij alle nog te maken kosten en te verwachten verkoopopbrengsten per toekomstig jaar in beeld worden gebracht. Deze systematische en integrale actualisering van alle lopende grondexploitaties gebeurt jaarlijks in de maanden februari en maart. De resultaten, alsmede de financiële positie van het grondbedrijf in haar geheel, worden weergegeven in een afzonderlijke bijlage bij de Jaarrekening. In de 'Kadernota Grondbedrijf' is aangegeven dat voor de meest risicovolle projecten de grondexploitaties ook in het kader van de meerjarenbegroting geactualiseerd worden. Door de sterk wijzigende marktomstandigheden is er in deze begroting voor gekozen om een volledige 'Bijlage toelichting grondexploitaties' op te stellen, waarbij alle grondexploitaties zijn geactualiseerd. Deze is gebaseerd op de meest actuele situatie. Daarbij worden de resultaten vergeleken met de 'Bijlage toelichting grondexploitaties', zoals die in het kader van de jaarrekening van 2014 is opgesteld. Bij de jaarrekening van 2015 kan de actuele situatie dan vergeleken worden met deze volledige weergave.

Werkwijze grondbedrijf

"Het grondbedrijf" van een gemeente is het geheel van de processen die te maken hebben met gebiedsontwikkeling. Een dergelijk proces kent in tijdsvolgorde als hoofdkenmerken:

- het tijdig aankopen van gebouwen en gronden;
- bestemmings- en uitvoeringsplannen maken;
- gebouwen slopen en door de aanleg van (bouw)wegen, riolen etc. herontwikkeling tot nieuwe bouwkavels (het bouwrijp maken);
- de bouwkavels verkopen, tegen marktconforme prijzen;
- het gebied woonrijp maken (na de bouw van woningen en andere gebouwen de openbare infrastructuur compleet maken);
- door het tijdsverschil tussen het maken van de kosten en het krijgen van verkoopopbrengsten is ook het beperken van rentekosten een belangrijk aandachtspunt.

Het hoofduitgangspunt van het financieel beleid van het grondbedrijf is, dat verliesgevende plannen bij voorkeur moeten worden gedekt uit de reeds behaalde winsten op de rendabele plannen. De behaalde winsten worden gestort in de *Reserve grondexploitaties*. Deze reserve wordt op de eerste plaats gebruikt als opvang voor tegenvallers in andere grondexploitaties (projecten). Als de Reservepositie voldoende is (weerstandsvermogen van minimaal 75%, maar bij voorkeur meer dan 100%) kunnen uit deze reserve ook toekomstige herontwikkelplannen worden betaald. De financiële voorschriften verplichten ons om voor alle plannen waarop een tekort wordt verwacht voldoende middelen achter de hand te hebben om het te verwachten verlies af te dekken. Hiervoor dient de *Voorziening dekking verliessaldi grondexploitaties*. Deze voorziening moet steeds even groot zijn als de (contante) waarde van de te verwachten tekorten op de verlieslatende plannen. Deze verlieslatende plannen mogen volgens de BBV-voorschriften niet gecompenseerd worden door winstgevende plannen. De voorziening wordt, zoveel als nodig en mogelijk, gevuld uit de *Reserve grondexploitaties*. Het grondbedrijf wordt gezien als een gesloten financieel systeem, waarbij aan gebiedsontwikkeling kan worden gedaan met een zo gering mogelijk beslag op de algemene middelen.

Grondexploitaties gaan gepaard met voorinvesteringen door o.a. plankosten, aankopen en bouwrijp maken, die in de (verre) toekomst moeten worden terugverdiend door grondverkoop, waarbij nog wel onzekerheden spelen. Daarom zal de Reserve grondexploitaties ruim voldoende groot moeten zijn om ook tegenvallers op te kunnen vangen.

Door de gewijzigde marktomstandigheden is het steeds moeilijker om rendabele plannen te ontwikkelen. Zeker nu er t/m 2013 een aantal jaren weinig grond was verkocht, zijn de rentelasten opgelopen, waardoor de huidige boekwaarde op dit moment hoger is dan voor de crisis was voorzien. Daar komt bij dat de huidige gemiddelde rente voor de gemeente Geldrop-Mierlo erg hoog is t.o.v. andere gemeenten. Dat komt doordat leningen in het verleden voor de gehele looptijd zijn vastgezet. De aflossingscapaciteit wordt maximaal benut. Bij het aantrekken van nieuwe financiering zal de fundingsrente verder dalen. In de grondexploitaties is op dit moment nog geen rekening gehouden met die dalende rentetendens, die voor de gemeente Geldrop-Mierlo vertraagd plaatsvindt door rentekeuzes in het verdere verleden.

Door prijsdalingen op de woningmarkt t/m 2013 zijn in die periode ook de gemiddelde gronduitgifteprijsen gedaald. Dat betekent dat de verwachte opbrengsten in die jaren aanzienlijk naar beneden waren bijgesteld. Gezien de huidige actuele grondprijsniveaus en de snel groeiende vraag bij die actuele grondprijzen, wordt voor 2016 en 2017 een verdere positieve correctie voorzien, waardoor na 2017 de prijsniveaus van voor 2008 weer benaderd kunnen worden. Dat betekent overigens nog steeds aanzienlijk lagere verkoopopbrengsten dan in 2008 was voorzien, doordat er dan gedurende 10 jaren geen inflatiecorrectie op heeft plaatsgevonden.

In het kader van de meerjarenbegroting zijn alle grondexploitaties geactualiseerd. Daarbij zijn alle boekingen tot medio juli 2015 verwerkt. Nieuwe inzichten en actuele marktontwikkelingen hebben ook nu weer geleid tot een bijstelling van de bedragen voor heel 2015 en de daaropvolgende jaren.

Voor Luchen is de totale grondexploitatie opgenomen in plaats van de deelexploitaties. In de toelichting zal wel worden ingegaan op de actuele verwachtingen ten aanzien van de deelgebieden, waarbij de bedragen voor fase 2 met name zijn bijgesteld vanwege de sterke stijging van het aantal getekende overeenkomsten en fase 3 door de verdere concretisering van de plannen. Zoals het er nu naar uitziet zal het nieuwe bestemmingsplan 'Groot Luchen', inclusief de gebieden Termeerstraat, Termeerstraat B en Luchen-Noord nog dit jaar in de raad vastgesteld kunnen worden. Op dat moment dient ook de grondexploitatie voor dit gebied te worden vastgesteld. Die grondexploitatie zal verwerkt worden in de jaarrekening van 2015.

Een tweede bestemmingsplan dat in voorbereiding is, betreft een plan voor meerdere locaties binnen de gemeente. Door dit te verwerken in één plan worden zowel tijd als kosten bespaard. Voor die gronden die nog niet als NIEGG (Niet In Exploitatie Genomen Gronden) waren aangemerkt, is een afzonderlijke totale grondexploitatie opgesteld en als bijlage bijgevoegd.

De concretisering van plannen en nieuwe onderzoeksresultaten hebben geleid tot nieuwe inzichten, die leiden tot bijstelling van de begrote bedragen. Bij de berekening van het nieuwe financiële eindresultaat en de vergelijking met de vorige raming, blijkt dat de positie voornamelijk is verbeterd door de ontwikkelingen op Luchen.

Algemene landelijke ontwikkelingen en beleid

Economische situatie

In het meest recente bericht van het CBS wordt aangegeven dat het conjunctuurbeeld in augustus 2015 een fractie beter is dan in juli. In augustus presteren bijna alle indicatoren beter dan hun langjarige trend. Dat komt tot uiting in:

- Een nagenoeg ongewijzigd gebleven positief ondernemersvertrouwen (Sinds oktober 2014 hebben positief gestemde ondernemers de overhand), dat ruim boven het langjarig gemiddelde ligt;
- Het weer iets verbeterde vertrouwen van consumenten (door een positiever oordeel over het economisch klimaat), dat ruim boven het langjarig gemiddelde ligt;
- Een forse groei van de investeringen in juni (volume ruim 22% groter dan een jaar eerder), wat met name te danken is aan het investeringsvolume in woningen, maar ook geldt voor infrastructuur, machines, vracht- en bestelauto's;
- Meer besteding van consumenten aan goederen en diensten (2,2% meer dan een jaar eerder) en dan met name in woninginrichting, huishoudelijke apparaten en personenauto's;
- Een lichte groei van de export van goederen en dan met name van transportmiddelen en aardolieproducten;
- De industrie die al 4 maanden op rij meer produceert dan vorig jaar (in juni 3,6% hoger dan een jaar eerder, waarbij deze nog hoger zou zijn geweest als de negatieve invloed van de tabaksindustrie buiten beschouwing wordt gelaten);
- De dalende trend van het aantal faillissementen waarbij het aantal van juni en juli het laagste aantal is sinds januari 2009;
- Het dalende aantal werklozen (22 duizend minder in de afgelopen 3 maanden), waardoor het werkloosheidspercentage uitkwam op 6,8;
- Het stijgende aantal banen (stijging van 19 duizend in het tweede kwartaal) en openstaande vacatures (met 6 duizend);
- De grootste toename van het aantal uitzendingen in bijna 5 jaar, waarbij het zowel gaat om het aantal langlopende uitzendingcontracten in de vorm van detachering of payrolling als om het aantal kortdurende contracten;
- Een verdere groei van de Nederlandse economie in het tweede kwartaal (voor het vijfde kwartaal achtereen) ondanks de sterk gedaalde aardgaswinning, waardoor de economie nagenoeg terug is op het niveau van voor de crisis die in de tweede helft van 2008 uitbrak.

Woningmarkt

Uit het overzicht van de NVM voor het tweede kwartaal in de gemeente Geldrop-Mierlo blijkt, t.o.v. van de afgelopen vier kwartalen cq het afgelopen jaar:

- het hoogste aantal verkopen (79 t.o.v. 66 betekent 20% boven het gemiddelde);
- de op één na hoogste gemiddelde transactieprijs (€ 250.500,- t.o.v. € 232.850,- betekent 7,6% boven het gemiddelde);
- de kortste verkooptijd (128 t.o.v. 205 dagen betekent 37,5% onder het gemiddelde);
- het laagste verschil tussen vraagprijs en transactieprijs (4,7% t.o.v. ruim 5,5% betekent 15% onder het gemiddelde).

Ook als het tweede kwartaal wordt vergeleken met het tweede kwartaal in de jaren 2011 t/m 2014, dan blijkt dat in het tweede kwartaal van 2015:

- het aantal verkopen 45% hoger ligt dan het gemiddelde (79 t.o.v. 54,5);
- het hoogste is en 10,5% boven de gemiddelde transactieprijs ligt (€ 250.500,- t.o.v. € 226.625,-) en 13,1% boven het gemiddelde van het 2^e kwartaal in de afgelopen drie jaren;
- de kortste verkooptijd die 41,5% onder het gemiddelde ligt (128 t.o.v. 219 dagen);
- het laagste verschil tussen vraagprijs en transactieprijs die 31% onder het gemiddelde ligt (4,7% t.o.v. ruim 6,8%).

Hoewel de verbeterde marktsituatie wel per woningtypologie verschilt, geldt wel voor elk type dat de situatie weer verbeterd is. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar het overzicht van NVM, die als bijlage is toegevoegd.

Ook positief is de aantrekkende verkoop van nieuwbouwwoningen. Ook de verwachtingen voor de rest van dit jaar zijn goed. Een van de redenen van het herstel, naast de betere economische vooruitzichten, is de erg lage hypotheekrente. Daarnaast hebben de maatregelen die de overheid de laatste jaren heeft genomen effect gehad. Hierbij kun je denken aan de extra huurstijgingen in de sociale sector (met name voor degenen die niet tot de doelgroep behoren). Door de terugval in de nieuwbouwproductie tijdens de crisis ligt er een forse vraag. Daarbij ligt het dieptepunt van de bodem in de prijsniveaus al weer ongeveer twee jaar achter ons. De stijging zorgt ook weer voor de beleving dat ze een aankoop nu niet langer meer moeten uitstellen.

De woningbehoefte is traditioneel afhankelijk van de bevolkings- en huishoudensontwikkeling. Als de prognoses op dat gebied kloppen, zouden we de komende decennia nog 800.000 woningen erbij moeten bouwen. Volgens de provinciale prognose kunnen we de komende 10 jaar nog 1.645 woningen bouwen. Voor de komende vijf jaar is de prognose voor Geldrop-Mierlo volgens Primos 576 nieuwbouwwoningen. Deze prognose is dus wat voorzichtiger dan die van de provincie.

Belangrijke ontwikkelingen zijn verder:

- huurstijgingen in het sociale domein in combinatie met lagere prijzen voor koopwoningen bij historisch zeer lage rentestanden zorgt voor een betere positie van de koopwoning;
- De financieringscapaciteit verbetert weer door:
 - o Beperkte lastenverlichting i.p.v. lastenverhoging;
 - o Een verbeterd baanperspectief, al blijft het aandeel werknemers met tijdelijke contracten en 0-urencontracten verder stijgen;
 - o Geleidelijke groei werkgelegenheid;
 - o Iets hogere looneisen van vakbonden;
 - o Historisch lage rentestanden, laagste punt in de afgelopen dertig jaar;
 - o Meer potentiële kopers beschikken inmiddels over de benodigde inbreng van eigen middelen cq spaargeld;
 - o Geen vooruitzichten op verdere beperking hypotheekrenteaf trek op korte termijn.

Regio

In de regio vinden gesprekken plaats over het overaanbod aan bedrijventerreinen. Aangezien de gemeente Geldrop-Mierlo slechts relatief kleine bedrijventerreinen heeft met weinig uitgeefbare grond zijn afspraken op dit gebied nauwelijks van invloed op de gemeentelijke grondexploitaties. Ook in de regio is onderkend dat terreinen in deze gemeente voornamelijk ter beschikking staan voor de plaatselijke bedrijven.

Naast het overleg over de bedrijventerreinen vindt er ook overleg plaats over de grondprijsberekening voor sociale woningbouw. De woningbouwcorporaties zijn betrokken bij dit overleg. Op dit moment wordt er vanuit gegaan dat het huidige gemeentelijke grondprijnsbeleid voor deze doelgroep gecontinueerd kan worden.

Grondverkoop

De verkoop van vrije sector kavels op Luchen is het afgelopen halfjaar explosief gestegen en nu het noordelijke deel van de tweede fase is vrijgegeven lijkt deze tendens zich ook voor het tweede halfjaar voort te zetten. Alleen voor de projectbouw zijn de positieve wijzigingen in de markt te laat onderkend, waardoor planvorming te laat van de grond is gekomen. Met 10 tot 25 extra woningen in deze categorie had één tot twee miljoen euro aan extra grondverkoop gerealiseerd kunnen worden.

De grondverkoop in deze categorie hadden dus aanzienlijk hoger kunnen zijn, maar mogelijk kan hier het komende jaar een inhaalslag worden gemaakt. De getekende en in voorbereiding zijnde optieovereenkomsten bieden in elk geval goede perspectieven.

Algemene ontwikkelingen en nieuw beleid

De beleidsnota's van medio 2012 hebben een belangrijke basis gelegd om het grondbedrijf weer gezond te krijgen. Als na de vaststelling van het bestemmingsplan Luchen Weteringpark ook de twee of in voorbereiding zijnde bestemmingsplannen nog dit jaar kunnen worden vastgesteld, is bij de jaarrekening van 2015 weer sprake van een zeer gezond en perspectiefvol grondbedrijf. De vaststelling van de beide bestemmingsplannen is echter cruciaal om de risico's op toekomstige grote financiële gevolgen voor het grondbedrijf te kunnen verkleinen. Bij de herijking van de beleidskaders in 2016 zal daarom ook nader worden ingegaan op de jaarlijkse risicoanalyse die door het grondbedrijf wordt uitgevoerd.

Vanuit de dienst Dommelvallei wordt er gewerkt aan een nieuw rentebeleid. Daarbij gaat het niet alleen om rentemanagement, maar ook om een zelfde werkwijze als banken voor ondernemersactiviteiten hanteren. Hoe risicovoller een ondernemersactiviteit is, hoe hoger de risico-opslag wordt die voor de financiering wordt gehanteerd. Als dat beleid wordt vastgesteld, dan zal dat waarschijnlijk een renteopslag voor het grondbedrijf betekenen, omdat dit de meest risicovolle ondernemersactiviteiten van een gemeente zijn. De consequenties voor een dergelijk beleid zullen voor het grondbedrijf echter kleiner zijn, dan het financiële voordeel op basis van de nieuwe notitie van de commissie BBV. Op basis daarvan mag er namelijk slechts rente worden toegerekend op basis van de gemiddelde gemeentelijke verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen. Daar komt nog bij dat bij eventuele nieuwe financieringen die de gemeente moet aantrekken, deze tegen lagere rentes worden aangetrokken, waardoor de gemiddelde fundingsrente verder zal dalen. In de jaarlijkse risicoanalyse is dan ook geen rekening meer gehouden met een risico voor eventueel stijgende rentes.

In het kader van de meerjarenbegroting 2014-2017 is besloten dat in 2014 wel rente over het eigen vermogen van het grondbedrijf werd betaald. Door de rentevergoeding op de reserve grondexploitatie wordt die in feite terugbetaald. In het kader van de meerjarenbegroting 2015-2018 was dit besluit voor 2015 aanvankelijk niet genomen, maar later is bij de jaarrekening van 2014 alsnog besloten om een deel van de resultaatbestemming daarvoor aan te wenden. Ook in de meerjarenbegroting van 2016-2019 is de rentebijbeschrijving weer opgenomen. Feitelijk sluit dit ook grotendeels aan bij de nieuwe notitie van de commissie BBV waarin wordt gesteld dat de totale gemeentelijke verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen ook moet worden toegepast voor het grondbedrijf zolang de financieringen niet als projectfinanciering kunnen worden aangemerkt.

In het kader van de meerjarenbegroting 2014-2017 is besloten om de ontwikkelingskansen op gemeentelijke gronden in met name Geldrop te inventariseren. Als vervolg daarop is bij de begroting 2015-2018 besloten om de geselecteerde locaties te prioriteren en in 2015 nog een ruimtelijke procedure op te starten. Dit bestemmingsplan is in voorbereiding en zal dit jaar nog aan de raad worden voorgelegd. Het 'NIEGG-project' Linze waarvoor vorig jaar een afzonderlijk besluit is genomen, maakt onderdeel uit van het nieuwe bestemmingsplan. Met het bestemmingsplan Luchen Weteringpark en het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan Groot Luchen is verder gestuurd op beheersmaatregelen om de belangrijkste projectspecifieke risico's te beperken. Hierdoor kan de benodigde weerstandscapaciteit de komende jaren dalen, tenzij de marktrisico's groter blijken te worden.

Achtergestelde lening Algemene Dienst

Voor wat betreft de 'achtergestelde' leningen van de Algemene Dienst aan het grondbedrijf zal bekeken moeten worden wanneer die kunnen worden 'terugbetaald'. Een deel van het huidige saldo van de Reserve grondexploitaties is namelijk afkomstig van de Algemene Dienst. Uitgaande van een grondbedrijf als gesloten systeem, zal die 'achtergestelde' lening moeten worden afgelost c.q. zal de bijdrage van Algemene Dienst moeten worden teruggeboekt.

De terugboeking zou plaats kunnen vinden voor het gedeelte van het weerstandsvermogen boven de 100%. Bij het huidige weerstandsvermogen zou dan €2.460.683,- van de achtergestelde lening van € 3.913.111,- afgelost kunnen worden. Daarnaast kan een deel van het resterende bedrag nog in 2015 als aflossing worden verwerkt als nog dit jaar de verkoop van het voormalige schoolgebouw aan de Heilige Geeststraat 3 zal plaatsvinden. Deze locatie is namelijk afkomstig uit het grondbedrijf, omdat dit tot vorig jaar als een herontwikkelingslocatie t.b.v. woningbouw werd gezien. Ook vorig jaar is reeds aangegeven dat de boekwinst op deze locatie als aflossing op die achtergestelde lening zal worden verwerkt.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Voor de bepaling van de marktconforme verkoopprijzen en de in de diverse grondexploitaties gehanteerde prijsniveaus wordt een beroep gedaan op externe taxateurs. Ook recent zijn er o.a. voor de vrije kavels in het noordelijke deel van fase 2 van Luchen weer taxaties uitgevoerd. Per 1 juli 2015 zijn die prijzen vastgesteld. De vastgestelde prijzen voor 2015 zijn ook nu weer de basis geweest voor de verwachte verkoopprijzen voor het gebied 'Groot Luchen' waarvoor het bestemmingsplan ter inzage ligt. Nu de verkoopprijzen van woningen al weer bijna twee jaar stijgen mag voor de toekomst weer van normale prijsstijgingen worden uitgegaan die gerelateerd zijn aan inflatiecijfers. Hoewel nog steeds een klein verschil is aangehouden tussen de kosten- en opbrengstenindex lijkt ook dat kleine verschil wellicht overbodig. Voor de marktrisicoanalyse betekent dat wel grotere risico's, maar daar is in de laatste risicoanalyse al rekening mee gehouden, waardoor de benodigde weerstandscapaciteit op dat moment aanzienlijk naar boven was bijgesteld.

Het Grondbedrijf heeft t/m medio 2013 te maken gehad met aanzienlijke vertragingen in de uitgiftesnelheid. In 2014 kwam de uitgiftesnelheid weer in de buurt van het historische gemiddelde van ongeveer 65 woningen van voor de crises en als de planvorming tijdig gereed was geweest, zouden we in 2015 het historische gemiddelde overschreden kunnen hebben. Gezien de ontwikkeling in de getekende optieovereenkomsten wordt ook voor 2016 de kans steeds groter dat het historische gemiddelde overschreden gaat worden. In de prognose is voorzichtigheidshalve nog steeds uitgegaan van een lager gemiddeld aantal van 55 woningen per jaar, maar de provinciale prognose (die lang als onhaalbaar werd beschouwd) lijkt weer steeds realistischer te worden. De genomen maatregelen en het verbeterde marktperspectief hebben voor een belangrijke kentering gezorgd.

Op basis van de voorschriften opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn fondsafdrachten bij negatieve grondexploitaties niet toegestaan. In de nieuwe notitie van het BBV lijkt een andere werkwijze te worden voorgeschreven. Daar komt bij dat de juridische haalbaarheid van de diverse fondsafdrachten, zoals die op 9 maart jongstleden zijn vastgesteld, nog moet blijken. Op dit moment is er dan ook nog de nodige onduidelijkheid hoe met de fondsafdrachten omgegaan moet worden. Er wordt zo snel mogelijk informatie op dit gebied ingewonnen, zodat er in de definitieve stukken voor de begroting mogelijk nog geanticipeerd kan worden op de te verkrijgen informatie. Afhankelijk van de uitkomst en eventuele consequenties zal er mogelijk dit jaar anders nog een informatiebrief of voorstel over worden voorbereid.

Voor de kostenindex wordt uitgegaan van een gemiddelde stijging van 1,5% per jaar. Voor de opbrengstenindex is voor de eerste jaren uitgegaan van 1,0% per jaar en voor de jaren vanaf 2020 van eveneens 1,5% per jaar. De gemiddelde fundingsrente voor de gemeente bedraagt op dit moment 3,4%. Voor de interne verrekenrente wordt voor de jaren 2016 en verder echter 3,5% aangehouden, zodat dat rentepercentage ook is verwerkt in de grondexploitaties. Voor de jaren daarna wordt rekening gehouden met hetzelfde rentetarief. Afhankelijk van het rentebeleid, dat mogelijk nog dit jaar aan de raad wordt voorgelegd, zal bij de jaarrekening van 2015 bekend worden hoe daar vanaf dat moment mee omgegaan moet worden.

In exploitatie genomen projecten

Luchen

Het gebied Luchen en omstreken is twee jaar geleden verdeeld in drie deelgebieden. Voor één van die deelgebieden (Luchen Weteringpark) is het bestemmingsplan en bijbehorende exploitatieplan vastgesteld en de behandeling bij de Raad van State heeft plaatsgevonden. De eerste herziening van het exploitatieplan heeft inmiddels al ter inzage gelegen. Aanvankelijk was alleen voor deelgebied 1 (het gedeelte ten zuiden en westen van Luchen Weteringpark) een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding, maar later is besloten om ook voor deelgebied 3 (het gebied ten oosten van Luchen Weteringpark) alvast een bestemmingsplan voor te bereiden. In plaats van twee procedures tegelijk is toen toch besloten om één bestemmingsplan op te stellen. Dit bestemmingsplan ligt inmiddels ter inzage en zal nog dit jaar ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Na vaststelling van het bestemmingsplan maken naast de gebieden van Luchen ook de gebieden Luchen-Noord, Termeerstraat en Termeerstraat B onderdeel uit van het nieuwe bestemmingplangebied.

Met het nieuwe bestemmingsplan worden de mogelijkheden voor invulling flexibeler en sluiten ze beter aan bij de huidige marktvraag. Nieuwe wijzigingsprocedures, die veel tijd kosten, kunnen in de toekomst dan zo veel mogelijk voorkomen worden.

Voor wat betreft de gronduitgifte in Luchen zullen de begrote bedragen dit jaar voor het tweede jaar op rij hoger zijn dan begroot. Op basis van de beter dan verwachte resultaten in 2014 waren de begrote bedragen al enigszins naar boven bijgesteld, maar nu die bedragen wederom overtroffen zullen worden, is een nieuwe correctie doorgevoerd. De groei wordt echter volledig gerealiseerd door de uitgifte van vrije kavels. De voorbereidingen voor de projectbouw zijn te laat opgestart, waardoor de grondverkopen dit jaar nog aanzienlijk hoger uit hadden kunnen komen. Het ziet er naar uit dat in 2016 een deel van die opgelopen achterstand weer ingelopen kan worden. In de bijlage is een overzicht van de getekende optieovereenkomsten en verkoopovereenkomsten bijgevoegd. Voor de jaren na 2016 wordt voor de uitgiftesnelheid aansluiting gezocht bij het verwachte gemiddelde voor de jaren 2014 t/m 2016, namelijk ongeveer 55 woningen per jaar in Mierlo. Daarmee bedraagt de begrote uitgifte nog steeds slechts ongeveer 85% van de gemiddelde uitgifte van voor de crises.

Voor wat betreft de investeringskosten in de openbare ruimte blijkt het woonrijp maken rondom de brede school op Luchen te zijn aanbesteed voor minder dan 50% van de begrote kosten. Door dit grote verschil heeft er een eerste analyse plaatsgevonden en dat heeft er toe geleid dat is besloten om de overige begrote investeringskosten op 80% van de begrote bedragen op te nemen. Er blijkt teveel rekening te worden gehouden met onvoorziene tegenvallers en daarnaast te weinig met aanbestedingsvoordelen. Gezien de wens om zo realistisch mogelijk te begroten heeft er een bijstelling plaatsgevonden, waarbij voor de jaarrekening een uitgebreide en zo realistisch mogelijke nieuwe calculatie opgesteld zal worden. Voor wat betreft de algemene kosten en plankosten zijn deze nu lager begroot doordat enerzijds de actuele kosten lager zijn en anderzijds doordat er nu sprake is van kortere looptijden.

Voor de oorspronkelijke derde fase van Luchen kan sneller met de gronduitgifte worden gestart, omdat de invulling van de tweede fase sneller gaat dan verwacht. Daarnaast is bij de globale uitwerking van de derde fase gebleken dat een vergelijkbaar aandeel uitgeefbaar gebied kan worden gerealiseerd (ongeveer 65%) dan in de tweede fase. Tot nu toe was voorzichtigheidshalve uitgegaan van een beperkter uitgeefbaar aandeel (ongeveer 55%), zolang er nog geen globale analyse beschikbaar was. Met de voorbereiding voor het nieuwe bestemmingsplan heeft er echter wel een eerste analyse plaatsgevonden. Dit hogere aandeel uitgeefbaar gebied leidt tot een positieve bijstelling van de te verwachten resultaten. Voor de gehele exploitatie van Luchen wordt nog wel een relatief beperkt verlies voorzien, maar de kansen op een uiteindelijk positief resultaat worden weer steeds aannemelijker. Zeker na toevoeging van de gebieden Luchen Noord, Termeerstraat en Termeerstraat B, waarvoor de te verwachten resultaten al zeer positief waren, ontstaat weer een totale exploitatie met goede winstperspectieven.

De Doelen

Voor het project De Doelen is vorig jaar reeds overeenstemming bereikt met Wooninc over invulling van het resterende gebied en de bijbehorende verkoopprijzen. Nu de voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan op schema ligt, kan de eerste grondtransactie al volgend jaar plaatsvinden. Dit is verwerkt in de actuele grondexploitatie.

Brugstraat

Aan de Brugstraat blijken de bouwmogelijkheden voor de nieuwe woning op bezwaren van potentiële kopers te stuiten. Er dient nu een afweging te worden gemaakt of de verkoopprijs van die kavel wordt verlaagd of dat de kavel wordt gesplitst en wordt verkocht aan de (toekomstige) eigenaar van de beide buurpercelen.

Torenweg

Voor de kavels aan de Torenweg bestaat inmiddels concrete interesse. Naar verwachting worden nog dit jaar twee van de zes kavels verkocht.

Emopad

Voor Emopad zijn de ontwikkelingen rondom de gemeentewerf en milieustraat van belang. De werf is geconcentreerd op één locatie, waardoor er ruimte is ontstaan om de milieustraat beter in te richten. Dit heeft gevolgen voor de ontsluiting van dit gebied. Dat betekent dat een stukje grond van de milieustraat bij één van beide kavels wordt gevoegd en dat bij de andere kavel een strookje wordt toegevoegd aan de openbare ruimte. Door de betere verkoopkansen zal een deel van de aanpassing ten behoeve van de werf en de beide percelen mogelijk worden doorbelast aan deze grondexploitatie. Inmiddels hebben zich geïnteresseerden kopers voor de bedrijfskavels gemeld.

Spaarpot-Zuid

Er worden nieuwe verkoopinitiatieven opgestart om het perceel bij potentiële kopers onder de aandacht te brengen.

Rielsepark

Voor deze locatie heeft zich een potentiële koper gemeld, maar de gesprekken bevinden zich nog slechts in een aftastende fase.

Mackenziestraat

De vraagprijzen voor de woningen die nog verkocht en gebouwd moeten worden is inmiddels verlaagd, waarbij de gemeente genoeg neemt met een iets lagere grondprijs. Er is sinds lange tijd weer belangstelling voor twee van de vier woningen.

Bogardeind

Hoewel deze locatie reeds een woonbestemming heeft, moet de rooigevelijn voor deze kavel naar achteren. Dit zal worden meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan voor meerdere locaties.

Luchen Weteringpark

De behandeling bij de Raad van State over dit bestemmingsplan en exploitatieplan heeft plaatsgevonden. Zodra de uitspraak ontvangen is, kan bekeken worden in hoeverre er nog aanpassingen nodig zijn in de 1^e herziening die ter inzage heeft gelegen. In tegenstelling tot vorig jaar wordt de kans nu aannemelijker geacht dat dit plan gerealiseerd wordt op basis van zelfrealisatie met kostenverhaal.

Vast te stellen exploitatie

Er zijn op dit moment geen vast te stellen grondexploitaties, maar bij de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan Groot Luchen zal ook de exploitatie voor dit totale gebied vastgesteld moeten worden. Ook voor de gebieden die onderdeel gaan uitmaken van het nieuwe bestemmingsplan voor meerdere locaties tegelijk zullen grondexploitaties vastgesteld moeten worden. Voor die gebieden zal dat mogelijk in december 2015 of januari 2016 nog behandeld kunnen worden.

De financiële (weerstand)positie.

Door de langlopende meerjarige exploitatielooptijden vinden winst- en verliesnemingen op onregelmatige momenten plaats. Een grondbedrijf moet daarom in een langjarig perspectief worden gezien. Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf bevat de middelen en mogelijkheden waarover het grondbedrijf kan beschikken om niet begrote kosten en tegenvallende opbrengsten te dekken.

Resultaat t/m medio juli 2015

Het resultaat in het lopende boekjaar t/m juli 2015, exclusief de vrijval in de verliesvoorziening, is slechts een tussentijds resultaat van het plan Diversen en een renteresultaat. Indien er een positief besluit wordt genomen over de nieuwe bestemmingsplannen zal het negatieve renteresultaat in de jaarrekening van 2015 slechts beperkt zijn.

a. Grondexploitaties en incidentele verkopen.

Naar verwachting worden er dit boekjaar geen plannen afgesloten, tenzij de bedrijfsgrond van Spaarpot-Zuid, Rielsepark of Emopad dit jaar nog verkocht kan worden.

Incidentele verkopen, huurinkomsten, plankosten en algemene kosten worden verantwoord via het plan Diversen, evenals relatief beperkte kosten voor de nazorg van reeds afgesloten plannen. Het tussentijdse resultaat voor het plan Diversen is ruim € 5.000,- positief als de huurinkomsten naar rato van het boekjaar geboekt zouden worden. Het actuele saldo zonder deze correctie is € 21.741,- negatief.

Renteresultaat

Bij de grondgebieden die (nog) niet voor bouwgrondexploitatie zijn bestemd, wordt de kapitaal financieringsrente niet op de boekwaarde bijgeschreven, maar jaarlijks als verlies genomen. Dit (administratieve) negatieve resultaat wordt pas geboekt bij de jaarrekening van 2015, zodra duidelijk is geworden of de twee in voorbereiding zijnde bestemmingsplannen worden vastgesteld.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties

De stand van de Reserve grondexploitaties eind juli 2015 bedraagt € 22.277.185,-. Dit is na de vrijval uit de voorziening grondexploitaties.

b. Voorziening grondexploitaties.

De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 2.814.248,-.

c. Niet in exploitatie genomen gronden

Op de voor bouwgrond bestemde, maar nog niet in exploitatie genomen gronden, wordt vanaf 2004 de rente op de historische aanschafprijs (de boekwaarde) bijgeschreven. Dit mag zolang de huidige of toekomstige marktwaarde van de grond hoger is.

a. Reserve Grondexploitatie

Doel van de Reserve Grondexploitatie:

- buffer voor conjuncturele risico's
- buffer voor exploitatierisico's
- voeding Voorziening grondexploitaties
- ruimte om tekorten op nieuwe stadsvernieuwingsplannen te financieren.
- ruimte om strategische aankopen te financieren.

Voor bestedingen ten laste van de reserve mag men alleen gelden gebruiken die per dat moment ook daadwerkelijk zijn verdiend. Bovendien moet de omvang van de reserve in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van de aanwezige risico's. De mogelijkheden zijn afhankelijk van het actuele percentage van het weerstandsvermogen.

Verloop reserve

Saldo per 1 januari 2015	12.008.057	
Resultaatbestemming resultaat Grondbedrijf 2014	957.385	
Bestemming deel resultaat AD t.b.v. rentebijdraving	358.707	
Saldo na besluitvorming jaarrekening 2014		13.324.149
Bij:	Storting uit voorziening grondexploitaties	8.953.036
		8.953.036
Saldo 31 december 2014		22.277.185

Weerstandsvermogen

De winsten van het grondbedrijf worden gestort in de Reserve grondexploitatie. Anderzijds worden er voorzieningen getroffen voor grondexploitaties met een verwacht exploitatietekort. Deze stortingen in de voorziening gaan ten laste van de reserve. De schommelingen in de Voorziening grondexploitatie worden daarom primair opgevangen in de Reserve grondexploitatie.

De Reserve grondexploitatie vormt het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Enerzijds moet deze voldoende groot zijn om risico's op te kunnen vangen en een onttrekking uit de algemene dienst te voorkomen of zo gering mogelijk te laten zijn. Anderzijds moet de buffer ook niet onnodig groot worden. In de kadernota grondbedrijf zijn echter wel regels vastgelegd over gewenste minimale omvang, maar nog geen concrete regels over percentages ruim boven de 100%. Voor de toetsing aan de regels moet de benodigde omvang jaarlijks in beeld worden gebracht.

In het kader van de begroting is na de actualisatie van de grondexploitaties opnieuw het weerstandsvermogen bepaald. Daarvoor zijn de projectspecifieke risico's niet opnieuw bepaald maar wel opnieuw berekend op basis van de actuele grondexploitaties. Nu met een hogere opbrengstenindex is gerekend, zou ook rekening moeten worden gehouden met een hoger marktrisico ten aanzien van de opbrengstprijzen.

Op basis van de nieuwe berekening kan gemiddeld een opbrengsten daling van 20% worden opgevangen. Voor wat betreft de uitgiftesnelheid kan een uitgiftevertraging van vijf jaar worden opgevangen. Of dit voldoende is of dat bij de benodigde weerstandscapaciteit met grotere marktrisico's rekening moet worden gehouden zal aan de orde komen bij de herijking van de beleidskaders van het grondbedrijf.

Voor de kapitalisatie van de projectspecifieke risico's van zowel de In Exploitatie Genomen Gronden als de Niet In Exploitatie genomen Gronden blijkt een weerstandscapaciteit van ongeveer € 6,5 miljoen nodig. Voor de kapitalisatie van de marktgerelateerde risico's is de benodigde capaciteit berekend op € 13,3 miljoen. Met de huidige stand van de Reserve grondexploitaties van € 22,2 miljoen en de berekende benodigde weerstandscapaciteit van € 19,8 miljoen bedraagt het actuele weerstandsvermogen op dit moment 112%.

In de kadernota Grondbedrijf die op 25 juni 2012 is vastgesteld dat de gewenste weerstandscapaciteit 100% is en minimaal 75% moet zijn voor een gezonde positie (code groen). Nu het huidige weerstandsvermogen 112% bedraagt, is op basis van de kadernota de code groen van toepassing (een weerstandsvermogen van meer dan 75%). Dat betekent:

- reguliere risicobewaking en sturing op risicomanagement via jaarverslag
- college rapporteert in de eerstvolgende meerjarenbegroting over de ontwikkelingen ten aanzien van het weerstandsvermogen
- in geval van toevoeging van een negatieve exploitatie gaat het om een strategische exploitatie, waarbij het weerstandsvermogen als gevolg hiervan niet lager dan 75% wordt

De verbeterde marktomstandigheden en de genomen maatregelen sinds de vaststelling van de beleidsnota's hebben geleid tot de huidige gezonde situatie voor het grondbedrijf. Indien in het tweede halfjaar de twee belangrijke bestemmingsplannen kunnen worden vastgesteld, dan is er voldoende basis om het achtergestelde kapitaal van de algemene dienst weer te kunnen terugstorten. Er zijn dan weer voldoende gronden in exploitatie met voldoende tot goede winstperspectieven. Zolang de huidige economische situatie de komende jaren stabiliseert zijn er dan weer goede perspectieven. Die laatste randvoorwaarde zorgt er wel voor dat er zeker in Mierlo nog steeds terughoudend met grondaankopen moet worden omgegaan. Als er de komende jaren geen nieuwe crises te verwachten is, dan ontstaat er de komende jaren echter ook weer ruimte voor eventuele noodzakelijke aankopen in met name Geldrop.

b. Voorziening grondexploitatie

Deze voorziening moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven.

Verloop voorziening t/m tussentijdse cijfers 2015

Saldo per 1 januari 2015		11.572.973
Bij: Rentebijbeschrijving (7 maanden):		
		270.036
Af: Uitgaven in 2014 voor afgesloten of af te sluiten plannen:		
slibdepot Goorstraat		0
afgewerkte plannen (Spaarpot-Ooost/Nuenenseweg)		75.725
Beschikbaar:		11.767.284
Benodigd:		
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:		
De Doelen	667.000	
Luchen	1.644.000	
Luchen Weteringpark	17.000	
Brugstraat	138.000	
Subtotaal		2.466.000
Afwerken afgesloten plannen:		
Terugbetaling subsidie	202.500	
Afwerkvoorziening Spaarpot-Oost/N.	34.380	
Barrier bijdrage ontsluiting	50.000	
Totaal 'afwerkvoorziening'		286.880
Slibdepot Goorstraat		
Stand 1-1-2010	150.000	
Besteed t/m 2014	88.632	
Besteed in 2015	0	
		61.368
Totaal benodigd per eind juli 2015		2.814.248
Storting in reserve grondexploitatie		8.953.036

c. Verschillenanalyse Voorziening

De vrijval van € 8,95 miljoen van de Voorziening grondexploitatie bestaat voor € 7,8 miljoen uit de vrijval in de voorziening voor het totale project Luchen. Het grootste gedeelte daarvan heeft betrekking op de gebieden, waarvoor de stedenbouwkundige invulling nog uitgewerkt moet worden. Het bedrag van € 4,8 miljoen, dat betrekking heeft op dit gebied, is als volgt opgebouwd:

- € 0,3 miljoen als gevolg van minder plan- en algemene kosten mede als gevolg van een kortere resterende looptijd;
- +/- € 0,2 miljoen als gevolg van een deel van de verwerving die meer gerelateerd is aan de derde fase dan de fases 1 en 2;
- € 0,5 miljoen als gevolg van een actualisatie van de kosten voor het bouw- en woonrijp maken, die mede zijn gebaseerd op een groter aandeel uitgeefbaar oppervlak;

- € 0,1 miljoen als gevolg van de aanpassing naar de grondprijsniveaus per 1-7-2015;
- € 1,65 miljoen door ruimtelijke mogelijkheden op gedeeltelijk nog te verwerven gronden;
- € 2,15 miljoen als gevolg van een groter aandeel uitgeefbaar oppervlak, die is gebleken op basis van eerste stedenbouwkundige schetsen;
- € 0,3 miljoen als gevolg van de gewijzigde rente die is ontstaan door enerzijds een lager rentetarief en anderzijds de sneller dan eerder verwachte uitgifte.

De verbeterde perspectieven voor de nog uit te werken fasen van Luchen zijn mede ontstaan door de genomen maatregelen, zoals het nieuwe bestemmingsplan Luchen Weteringpark en het nieuwe bestemmingsplan Groot Luchen, waarvoor we de reactie van de provincie inmiddels ontvangen hebben.

Het bedrag dat betrekking heeft op de tweede fase van Luchen bedraagt bijna € 2,7 miljoen en is als volgt opgebouwd:

- € 0,55 miljoen als gevolg van minder plan- en algemene kosten (mede door een kortere resterende looptijd en een correctie van de extra kosten die bij de jaarrekening van 2014 waren begroot);
- € 0,1 miljoen als gevolg van een deel van de verwerving die meer gerelateerd is aan de derde fase;
- € 0,4 miljoen als gevolg van een actualisatie van de kosten voor woonrijp maken;
- € 0,1 miljoen als gevolg van actualisatie van de wijkvoorziening (hoofdontsluiting);
- € 0,3 miljoen als gevolg van de gewijzigde opbrengsten- en kostenindex;
- € 0,6 miljoen als gevolg van de aanpassing naar de grondprijsniveaus per 1-7-2015;
- € 0,65 miljoen als gevolg van de gewijzigde rente die is ontstaan door enerzijds een lager rentetarief en anderzijds de sneller dan eerder verwachte uitgifte.

Voor fase 1 is sprake van een mutatie van € 0,35 miljoen. Dit bedrag kan als volgt gespecificeerd worden:

- € 0,2 miljoen als gevolg van afnemende plan- en algemene kosten die mede het gevolg zijn van een kortere resterende looptijd van deze fase;
- € 0,1 miljoen als gevolg van een deel van de verwerving die meer gerelateerd is aan de derde fase;
- € 0,4 miljoen als gevolg van een actualisatie van de kosten voor het woonrijp maken en de wijkvoorzieningen (muur, hoofdontsluiting en eerste fase Weteringpark);
- € 0,1 miljoen als gevolg van de gewijzigde opbrengsten- en kostenindex;
- -/€ 0,25 miljoen als gevolg van de bijdrage van de Algemene Dienst voor het woonrijp maken (o.a. aanleg parkeerplaatsen, die gedeeltelijk t.b.v. de school zijn);
- € 0,35 miljoen als gevolg van extra uitgeefbaar oppervlak bij het bedrijventerrein en het woonwagenveld;
- -/€ 0,6 miljoen als gevolg van een eventuele correctie voor de doorbelasting van de maatschappelijke gronden aan de Algemene Dienst (i.v.m. verschil met bredeschool De Coevering);
- € 0,05 miljoen als gevolg van renteaanpassing (heeft effect op de eindwaarde, maar minder op de netto contante waarde).

De overige mutaties in de voorziening bedragen € 1,1 miljoen. Dat bedrag is globaal als volgt onder te verdelen:

- € 0,1 miljoen voor De Doelen als gevolg van een actualisatie van de kosten voor bouw- en woonrijp maken en algemene kosten;
- € 0,1 miljoen als gevolg van relatief beperkte actualisaties in de grondexploitaties van De Bolster /Mackenzestraat, Rielsepark, Bogardeind en Brugstraat;

- € 0,4 miljoen als gevolg van extra uitgeefbaar oppervlak in het plan Luchen Weteringpark;
- € 0,3 miljoen als gevolg van de rentebijdrage op de voorziening;
- € 0,2 miljoen als gevolg van overige mutaties.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn zullen naar verwachting worden afgesloten in de jaren zoals is weergegeven in het onderstaande overzicht. De verwachte winsten en verliezen zijn op basis van de huidige inzichten als volgt:

Plan	2016	2017	2018	2023	2027	Voorziening
Spaarpot-Zuid			-1.036.000			
Rielsepark			-29.000			
De Doelen			755.000			667.000
Mackenziestraat			-44.000			
Brugstraat	146.000					138.000
Torenweg			-474.000			
Bogardeind		6.000				
Emopad			-136.000			
Luchen weteringpark				22.000		17.000
Luchen totaal					2.533.000	1.644.000

De winsten van de projecten Spaarpot-Zuid, Rielsepark, Mackenziestraat, Torenweg, Bogardeind en Emopad worden na realisatie in de Reserve Grondexploitaties gestort. Verliezen worden ten laste van de Voorziening grondexploitatie gebracht, waarbij het verschil tussen het projectresultaat en het voorzieningsbedrag ten laste of ten gunste van de Reserve grondexploitaties wordt geboekt.

c. Gronden (nog) niet in exploitatie.

Toekomstige bouwlocaties.

Naam	Boekwaarde 31-7-2015	Grootte in ha	Boekw./m2
Luchen Noord	1.216.888	4,12	29,5
Hekelstraat	418.372	0,24	174,3
Spoorzone (incl. Stationsstraat 33)	1.299.805	0,50	260
Talingstraat	259.318	1,30	19,9
De Waag	338	0,30	0,1
Centrum West	-3.338	2,38	-0,1
Linze	453.014	1,29	35,1
Termeerstraat	2.172.694	2,93	74,2
Termeerstraat B	812.685	4,20	19,3
Totaal	6.629.776	17,26	38,4

Spoorzone

Het project Spoorzone heeft sinds de aankoop van Stationsstraat 33 een hoge boekwaarde per m2. Nog dit jaar zal zullen één of enkele herontwikkelingsmogelijkheden aan de raad worden voorgelegd. Het tekort kan gedeeltelijk of volledig worden gedekt uit een deel van de subsidie Spoorse doorsnijdingen. Zodra de tunnel is ingekort wordt de subsidie gestort.

De voorbereidingen voor de inkorting van de tunnel zijn in overleg met ProRail en Wooninc. opgepakt. Een deel van de reeds gemaakte voorbereidingskosten voor de inkorting van de tunnel zullen worden doorbelast aan Wooninc. Deze verrekening is nog niet opgenomen in de exploitatie. De locatie Stationsstraat 33 wordt nu tijdelijk verhuurd aan kleinere gebruikers. Door de korte huurtermijn en de opstartfase van veel gebruikers is sprake van een gereduceerde huur die geleidelijk oploopt. Hoewel de vaste lasten daarmee niet volledig gedekt worden, loopt de boekwaarde wel veel minder snel op.

De investeringen in de ontwikkellocaties De Jonkvrouw en Stationsstraat 33 zijn tot een bepaald maximum voor 25% subsidiabel. Voor het plandeel De Jonkvrouw komen die subsidiegelden toe aan Wooninc. als huidige investeerder. Voor Stationsstraat 33 komt deze toe aan de gemeente.

Ook de investeringskosten in de openbare ruimte kunnen voor 25% subsidiabel zijn als er dekking is voor de overige 75%. Voor de herinrichting van het Stationsplein geldt dat er minimaal 25% cofinanciering van de huidige grondeigenaar (NS-Vastgoed) wordt verlangd. Tot op heden zijn zij slechts bereid om € 50.000,- bij te dragen. Als zij zich op dit standpunt blijven stellen, kan besloten worden om die investering achterwege te laten en te accepteren dat daarmee het betreffende subsidieaandeel vervalt. Indien er alsnog overeenstemming kan worden bereikt, zal de benodigde gemeentelijke bijdrage via het activiteitenplan van één van de volgende meerjarenbegrotingen worden aangevraagd.

Na besluitvorming door de raad zal bij de jaarrekening van 2015 worden bekeken of een afwaardering van de locatie nodig is.

Hekelstraat

Het project Hekelstraat bestaat op dit moment uit drie deelgebieden. Eén van de drie deelgebieden is onder voorbehoud verkocht aan een ontwikkelende partij. Voor de bestaande woning is reeds door meerdere potentiële kopers interesse getoond, maar de verkoop is voorlopig stilgelegd. Geïnteresseerden die zich reeds hadden gemeld, blijven echter informeren naar de mogelijkheden en twee kandidaten hebben ondanks de gestaakte verkoopactiviteiten toch een bod uitgebracht. Eén van beide bedragen is zodanig realistisch dat normaal gesproken tot verkoop over zou zijn gegaan. Hoewel de verkoop van deze bestaande woning gewoon onder de bevoegdheid van het college valt, is desondanks besloten om de raad te betrekken bij de afweging. Indien de bestaande woning afzonderlijk wordt verkocht, dan staat nu reeds vast dat er een goede beslissing is genomen door deze buiten het plangebied van de ontwikkelaar te houden. De ontwikkelaars hadden namelijk slechts tweehonderdduizend euro meer geboden als de bestaande woning gesloopt zou worden en die grond en het gemeentelijke perceel van 1.100 m² aan hun plangebied toegevoegd zou worden. Nu moet de totale verkoopopbrengst minimaal vierhonderdduizend euro hoger kunnen worden. We benadrukken dus nogmaals het belang om zowel de bestaande woning als de beide gemeentelijke kavels buiten het plangebied van de ontwikkelaar te houden. De resterende grond van ongeveer 1.100 m² aan de Ellenaar zou het college bij voorkeur mee willen nemen in het nieuwe bestemmingsplan dat in voorbereiding is voor meerdere locaties.

Luchen Noord

Het gebied Luchen Noord zal betrokken worden bij het nieuwe bestemmingsplan 'Groot Luchen' dat inmiddels ter inzage ligt.

Talingstraat

De gemeentelijke gronden van het project Talingstraat maken onderdeel uit van het nieuwe bestemmingsplan dat in voorbereiding is voor meerdere locaties. Op de gemeentelijke gronden kan een extensief plan t.b.v. 35 a 40 woningen gefaciliteerd worden.

De Waag

De locatie van de oude brandweerkazerne in Mierlo zal naar alle waarschijnlijkheid herontwikkeld worden. De locatie maakt onderdeel uit van het nieuwe bestemmingsplan dat in voorbereiding is voor meerdere locaties. Op dit moment is de locatie tijdelijk in gebruik als parkeergelegenheid tot de herinrichting rondom winkelcentrum Den Binnen gereed is.

Centrum West

De locatie maakt onderdeel uit van het nieuwe bestemmingsplan dat in voorbereiding is voor meerdere locaties en krijgt een globale bestemming.

Linze

In het kader van de vorige meerjarenbegroting is besloten om naar de herontwikkelingsmogelijkheden voor deze locatie te kijken. Deze worden vertaald in een globale bestemming en worden meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan dat in voorbereiding is voor meerdere locaties.

Termeerstraat

Voor drie kavels in dit gebied is er reeds een woonbestemming en in het aansluitende gebied zouden in elk geval nog tien extra ruime kavels gerealiseerd mogen worden. Nu de hoofdontsluiting voor 'Groot Luchen' door dit gebied komt, is dit gebied meegenomen in dit nieuwe bestemmingsplan.

Termeerstraat B

Ook voor dit gebied geldt dat de gemeenteraad heeft besloten dat de hoofdontsluiting voor Luchen door dit gebied moet, waardoor ook deze locatie wordt meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan 'Groot Luchen'.

Analyse eigen gronden

In het kader van de meerjarenbegroting van 2014-2017 is besloten dat er een analyse voor eigen gronden plaats zou vinden. In het kader van de begroting 2015-2018 is besloten dat voor een aantal locaties nog dit jaar de ruimtelijke procedure zou worden gestart. Een afweging over deze locaties kan gemaakt worden in het kader van het nieuwe bestemmingsplan voor meerdere locaties met globale bestemmingen.

Scholen

In het IHP is aangegeven dat een aantal onderwijslocaties in de toekomst vrij zullen komen. Deze locaties worden meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan voor meerdere locaties met globale bestemmingen.

d. Gronden 'Niet ingepland als bouwgronden' (Overige grond- en hulpstoffen)

Volgens de nieuwe richtlijnen in het kader van de Commissie BBV dient voor het activeren van kosten bij niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) een reëel en stellig voornemen te bestaan dat deze in de nabije toekomst bebouwd zullen worden. Deze verwachting moet zijn gebaseerd op een college- of raadsbesluit, waarin inhoud wordt gegeven aan ambitie en planperiode. Voor het project Landbouwgronden Gijzenrooij betekent dit dat deze gerubriceerd moet worden onder overige grond- en hulpstoffen.

Naam	Boekwaarde 31-7-2015	Grootte in ha	Boekw./m2
Grondcomplex Landbouwgronden Gijzenrooij	508.376	40,00	1,27

Op de boekwaarde van deze gronden wordt geen rente bijgeschreven.

Landbouwgronden Gijzenrooij

De mogelijkheden van deze gronden worden in beeld gebracht. Er is inmiddels een rapport opgesteld met daarin de kaders voor de ontwikkeling van een landbouwbedrijf. Ten opzichte van het verleden zijn de beleidskaders enigszins verruimd, waardoor de kansen op de vestiging van een biologische boerderij toe zouden kunnen nemen.

Oude Reserve Bovenwijks

In 2013 zijn de investeringskosten voor de herinrichting van de openbare ruimte berekend, die zijn gerelateerd aan de ontwikkelingen rondom Den Binnen en de Rabobank. Hiervoor is een claim vastgesteld ter grootte van de geraamde investeringskosten van € 2.412.200,-. Na bijstorting van € 212.738,- uit het jaarrekeningresultaat van 2013 t.b.v. kiosk en het Molenplein en na aftrek van voorbereidingskosten in 2014 voor eerdere claims en deze claim, bedroeg het actuele saldo per 1 januari 2015 € 2.452.955,-. Het volledige saldo in dit fonds is nu alleen nog belast met claims t.b.v. het centrumplan van Mierlo.

Stand reserve Bovenwijkse voorzieningen

Saldo fonds per 1-1-2015		2.452.955
Vorbereidingskosten Herinrichting Den Binnen	95.197	
deel Dorpsstraat en Molenweide		95.197
Saldo per 31-7-2015		2.357.758

De beide andere claims zijn vrijgevallen naar aanleiding van het raadsbesluit t.b.v. de maatregelen grondbedrijf in het kader van de meerjarenbegroting.

Nieuwe fondsen

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hier wordt een actuele situatie van deze fondsen beschreven.

Nieuwe Voorziening Bovenwijks

In de afgelopen maanden is een aantal anterieure overeenkomsten gesloten. Op dit moment zijn er nog geen bedragen ontvangen, maar in 2016 zullen de eerste bijdragen in dit fonds worden gestort. Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de in de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie genoemde voorzieningen. De beleidsregels voor het oude fonds kunnen op basis van de grondexploitatie wet niet worden toegepast op dit nieuwe fonds. Ook bij een weerstandsvermogen van onder de 75 of 50% kan er dus geen vrijval ten gunste van de Reserve grondexploitatie plaatsvinden.

Reserve Leefbaarheidsfonds

Vooruitlopend op de vaststelling van de nota kostenverhaal is vorig jaar besloten om € 100.000,- te storten in dit fonds ten laste van de Voorziening Wonen. Verder zijn er nog geen stortingen of uitgaven geboekt. In 2016 zullen ook hier de eerste mutaties plaats gaan vinden.

Reserve Herstructurering Woongebieden

Op basis van dezelfde overeenkomsten zullen in 2016 ook in dit fonds de eerste boekingen plaatsvinden.

Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen

Er zijn nog geen overeenkomsten gesloten.

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling

Ook in dit kader worden in 2016 de eerste boekingen verwacht.

2.3.8. Kerngegevens

Er worden veel gegevens over onze gemeente verzameld. In deze begroting verwijzen wij u voor de eerste keer naar deze gegevens. Op de website www.waarstaatjegemeente.nl, ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals, vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals burger- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten. Ter illustratie hebben wij het thema "gemeenteprofiel" hieronder toegevoegd. Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

3. Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

3.1. Overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2016			Begroting 2017			Begroting 2018			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's:												
1. Gebiedsgericht werken	107	1.490	-1.383	132	1.487	-1.355	157	1.486	-1.329	157	1.485	-1.328
2. Economie en vastgoed	44	736	-692	44	818	-774	44	837	-793	44	832	-788
3. Veiligheid en handhaving	128	2.050	-1.922	128	2.048	-1.920	128	2.047	-1.920	128	2.047	-1.919
4. Bestuurlijke samenwerking	0	373	-373	0	372	-372	0	371	-371	0	364	-364
5. Sociale zaken en armoedebeleid	9.271	19.951	-10.680	9.271	19.349	-10.079	9.271	19.083	-9.813	9.271	18.851	-9.581
6. Zorg, welzijn en cultuur	2.487	20.133	-17.646	2.486	19.956	-17.470	2.486	19.676	-17.190	2.486	19.633	-17.147
7. Jeugdbeleid en onderwijs	733	12.615	-11.882	733	12.362	-11.628	733	12.315	-11.582	733	12.274	-11.541
8. Democratisch bestuur	682	5.199	-4.517	682	5.207	-4.525	682	5.159	-4.478	682	5.193	-4.511
9. Natuur, milieu en duurzaamheid	7.872	9.835	-1.963	7.665	9.654	-1.989	7.874	9.840	-1.965	8.075	9.958	-1.883
10. Bereikbaarheid en verkeer	589	4.828	-4.239	589	5.007	-4.419	589	5.508	-4.920	589	5.681	-5.093
11. Bouwen en wonen	4.966	6.481	-1.515	4.872	6.338	-1.466	7.349	7.114	235	4.822	6.345	-1.523
12. Financiën en belastingen	813	1.054	-241	2.591	3.123	-532	2.405	3.274	-868	2.425	3.597	-1.172
Totaal programma's	27.691	84.746	-57.055	29.193	85.720	-56.528	31.718	86.710	-54.992	29.411	86.261	-56.850
Algemene dekkingsmiddelen:												
Algemene uitkering	48.714	0	48.714	47.913	0	47.913	47.543	0	47.543	47.293	0	47.293
Dividenden	42	3	40	42	3	40	42	3	40	42	3	40
Lokale heffingen	5.496	0	5.496	5.571	0	5.571	5.654	0	5.654	5.731	0	5.731
Overige algemene dekkingsmiddelen	52	64	-12	52	64	-12	52	64	-12	52	64	-12
Saldo Financieringsfunctie	3.167	1.203	1.964	3.127	1.178	1.950	3.087	1.129	1.958	3.047	1.081	1.966
Totaal algemene dekkingsmiddelen	57.471	1.270	56.202	56.706	1.244	55.462	56.379	1.196	55.182	56.165	1.148	55.017
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	85.162	86.016	-853	85.899	86.965	-1.066	88.096	87.906	190	85.576	87.409	-1.833

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen:												
Mutaties reserves programma 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 2	6	70	-64	7	72	-65	8	75	-66	8	75	-67
Mutaties reserves programma 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 5	303	0	303	48	0	48	48	0	48	48	0	48
Mutaties reserves programma 6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 7	735	613	122	722	620	102	710	628	82	710	628	82
Mutaties reserves programma 8	180	306	-126	179	6	174	29	6	24	29	6	24
Mutaties reserves programma 9	32	0	32	31	0	31	31	0	31	12	0	12
Mutaties reserves programma 10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 11	0	420	-420	0	426	-426	0	2.139	-2.139	0	420	-420
Mutaties reserves programma 12	789	0	789	385	0	385	519	0	519	233	0	233
Totaal beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2.044	1.408	636	1.373	1.124	249	1.345	2.848	-1.502	1.041	1.129	-88
Geraamd resultaat	87.206	87.423	-218	87.272	88.088	-817	89.442	90.754	-1.312	86.617	88.538	-1.921

3.2. Toelichting overzicht van baten en lasten

3.2.1. Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Als per jaarschijf van de (meerjaren)begroting de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierbij een belangrijk overzicht.

Omschrijving	2016		2017		2018		2019	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programma 1 Gebiedsgericht werken								
Programma 2 Economie en vastgoed								
Programma 3 Veiligheid en handhaving								
Programma 4 Bestuurlijke samenwerking								
Programma 5 Sociale zaken en armoedebeleid								
Programma 6 Zorg, welzijn en cultuur								
Wmo intensivering sociaal gezicht		50.000		0		0		0
Programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs								

Programma 8 Democratisch bestuur								
Verkiezingen				35.400		35.400		70.800
Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) fase 2				40.000		40.000		40.000
Programma 9 Natuur, milieu en duurzaamheid								
Duurzaamheidsnotitie		75.000		75.000		75.000		
Programma 10 Bereikbaarheid en verkeer								
Inspectie wegen en reinigen kunstwerken				16.399				
Regionale verkeersmonitoring		9.860						
Programma 11 Bouwen en wonen								
Landschapsontwikkeling		12.500						
Programma 12 Financiën								
Dotatie reserve Gemeentelijke Huisvesting		300.000						
Onttrekking res. Tijd. begrotingstek. t.g.v. res. Gem. huisvesting	300.000							
Onttrekking reserve Tijdelijk begrotingstekort	256.000		152.000		286.301			
Opbrengst verhuur gemeentewerf	-20.000							
Diversen								
Post Onvoorzien programma 1 t/m 12		77.500		77.500		77.500		77.500
Aanpassing act.plan en activa aan nieuwe wijze van afschrijven	223.554		239.045		102.778		11.098	
Onderuitputting kapitaallasten	332.487		363.405		235.642		74.045	
Ambtsjubilea		21.716		25.433		34.198		11.562
Vervangingsinvesteringen buitendienst (< € 10.000,-):								
- Aanhanger		7.000						
- Speedvisor				7.500				
- Verticuteermachine				5.000				
Totaal	1.092.041	553.576	754.450	282.232	624.721	262.098	85.143	199.862

Incidenteel saldo baten en lasten voor beleidskeuzes		-538.465		-472.218		-362.623		114.719
<u>Incidentele beleidskeuzes:</u>								
- Vrst. 15-8: incidenteel minder kosten aan rolstoelvoorzieningen		-40.000						
- Vrst. 15-36: vervallen krediet Duurzaamheidsnotitie		-75.000		-75.000		-75.000		
- Vrst. 15-48: zaakgericht digitaal werken t.l.v. algemene reserve		-60.000						
- Vrst. 17: opheffen reserve Tijdelijk begrotingstekort:								
-> Terugdraaien oorspronkelijke dekking		256.000		152.000		286.301		
-> Eenm. afschrijving boekw. invest. MN		694.301						
-> Eenm. afschrijving boekw. invest. MN (toename jrr. 2014)		105.000						
-> Vrijval volledige reserve in 2016		-799.301						
- Vrst. 18: afschrijvingen invest. MN t.l.v. incidenteel resultaat		455.615						
Incidenteel saldo baten en lasten na beleidskeuzes		-1.850		-395.218		-151.322		114.719
Begrotingssaldo voor beleidskeuzes		-217.542		-816.693		-1.311.830		-1.921.159
Aanpassing begrotingssaldo door beleidskeuzes		385.033		1.269.162		1.009.498		1.264.026
Begrotingssald na beleidskeuzes		167.491		452.469		-302.332		-657.133
Begrotingssaldo structureel		165.641		57.251		-453.654		-542.414

3.2.2. Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	2016		2017		2018		2019	
	Toevoeginge n	Onttrekkinge n	Toevoeginge n	Onttrekkinge n	Toevoeginge n	Onttrekkinge n	Toevoeginge n	Onttrekkinge n
Algemene reserve								
Algemene reserve	0	9.213	0	8.846	0	8.479	0	8.479
Algemene reserve grondexploitatie	420.282	0	426.282	0	2.139.282	0	420.282	0
Totaal algemene reserves	420.282	9.213	426.282	8.846	2.139.282	8.479	420.282	8.479
Bestemmingsreserve								
Reserve personeel en organisatie	5.562	20.294	5.562	20.649	5.562	21.011	5.562	21.011
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	612.547	734.982	620.252	722.499	628.093	710.015	628.093	710.015
Reserve WWB inkomensdeel	0	302.936	0	48.110	0	48.110	0	48.110
Reserve verkoopopbrengst HNG	0	232.726	0	232.726	0	232.726	0	232.726
Reserve hondenbeleid	0	31.791	0	31.441	0	30.534	0	12.098
Reserve gemeentelijke huisvesting	300.000	150.000	0	150.000	0	0	0	0
Reserve recreatie en toerisme	66.688	2.325	68.962	3.408	71.753	4.842	72.080	4.842
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	2.814	3.415	2.814	3.415	2.814	3.415	2.814	3.415
Tijdelijk begrotingstekort	0	556.000	0	152.000	0	286.301	0	0
Totaal bestemmingsreserves	987.611	2.034.469	697.590	1.364.248	708.222	1.336.954	708.549	1.032.217
Totaal	1.407.893	2.043.682	1.123.872	1.373.094	2.847.504	1.345.433	1.128.831	1.040.696

3.3. Uiteenzetting van de financiële positie

3.3.1. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Conform het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. Onder "beloningen tijdens het dienstverband" zijn de huidige ramingen voor personeel in dienst opgenomen. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen. Onder "uitkeringen bij ontslag" zijn de WW-verplichtingen en het uit te keren wachtgeld meegenomen. Tenslotte zijn onder "pensioentoezeggingen" de uit te keren pensioenen voor (gepensioneerde) wethouders meegenomen.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Beloningen tijdens het dienstverband	13.122	13.289	13.488	13.691
Uitkeringen bij ontslag	66	42	0	0
Pensioentoezeggingen	102	103	105	106
Afvloeiingsregelingen	0	0	0	0
Totaal	13.290	13.434	13.593	13.797

3.3.2. Overzicht van investeringen (activiteitenplan)

In het overzicht van investeringen staan alle investeringen zoals eerder opgenomen in de kadernota onder de noemer "activiteitenplan" (bijlagen 3 en 4). De berekende kapitaallasten wijken af van het activiteitenplan uit de kadernota vanwege de gewijzigde rekenrente (3,5% in plaats van 4%) en de nieuwe wijze van afschrijven (pas afschrijven één jaar na gereedkomen investering). De berekende kapitaallasten zijn cijfermatig verwerkt in deze begroting. De investeringen zijn toegelicht in paragraaf 5.5 van de kadernota.

Uit te voeren investering per programma	EN / MN	Afs. Termijn: Jaar	Reeds gevoteerd	Investing				Totaal investering	Kapitaallasten				
				2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019	
1. Ruimte													
Vervanging VRI Sluisstraat - Peijnenburgweg	MN	25		20.000	175.000			195.000		700	14.625	14.352	
Rioolvervangingsprojecten GRP	EN	60	1.552.807	921.947	454.818	377.230	516.034	3.822.836	GRP	GRP	GRP	GRP	
Duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen	EN	20	150.000	0	100.000	100.000		350.000			3.500	17.000	
Vervanging pompen en gemalen GRP	EN	20	342.500	284.235	284.235	284.235	284.235	1.479.440	GRP	GRP	GRP	GRP	
Herinrichting Heggestraat (Stationsstraat - Heilige Geeststraat)	MN	25		20.000	223.000			243.000		700	18.225	17.885	
Diverse vervangingsinvesteringen ≤ € 60.000 buitendienst	EN	div.		92.000	195.000	140.000	135.000	562.000	7.000	24.951	39.328	61.644	
Centumplan Mierlo:													
- Centrumplan Mierlo	MN	-	1.660.372	306.328				1.966.700	bovenwijks	bovenwijks	bovenwijks	bovenwijks	
- Dorpsstraat	MN	25		42.570	383.130			425.700		1.490	31.928	31.332	
- Parkeren Margrietstraat	MN	-	400.950	44.550				445.500	bovenwijks	bovenwijks	bovenwijks	bovenwijks	
- Parkeren Plus	MN	25		32.050	288.450			320.500		1.122	24.038	23.589	
- Parkeren gemeentehuis	MN	25					15.400	154.000				539	
- Dorpsstraat / Vesperstraat	MN	25					25.930	233.700				908	
Centumplan Geldrop:													
- Herinrichting Langstraat	MN	25	567.150					567.150					
- Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind deel kapitaallasten	MN	25	13.850	221.600	41.550			277.000		7.756	19.736	19.368	
- Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind deel bovenwijks	MN	25	25.600	409.600	76.800			512.000		14.336	36.480	35.799	
- Herinrichting Heuvel, toegang Bezorgershof en Achter De Kerk	MN	25		81.700	653.600	81.700		817.000		2.860	25.736	61.275	
- Herinrichting Bezorgershof	MN	25					60.300	60.300					
- Verbinding parkeerterreinen Achter de kerk en de Meent	MN	25			29.600	266.400		296.000			1.036	22.200	
- Herinrichting parkeerterrein Markt	MN	25			49.700	447.300		497.000			1.740	37.275	
- Gevelverbetering	MN	25	100.000	100.000	100.000			300.000		3.500	15.000	14.720	
- Kwaliteitsimpuls	MN	25	100.000	100.000	100.000			300.000		3.500	15.000	14.720	
- Uitbreiding parkeerplaats Kasteeltuinen	MN	25	69.300	150.000				219.300		11.250	11.040	10.830	
- Herinrichting parkeerterrein De Meent	MN	25			49.900	449.100		499.000			1.747	37.425	
- Herinrichting parkeerterrein Weverijmuseum / landschappelijke inpassing	MN	25	41.200	164.800				206.000		12.360	12.129	11.899	
- Bewegwijzering voetgangers	MN	25		10.000				10.000					
- Parkeerverwijssysteem	MN	8	46.800				50.700	97.500					
- Vervangen parkeerautomaten	EN	6	189.000					189.000					
- Kruispunt Molenstraat - Johan Peijnenburgweg (exclusief VRI)	MN	25		56.600	509.400			566.000		1.981	42.450	41.658	
- Kruispunt Johan Peijnenburgweg - Dommeldalseweg	MN	25			56.200	505.800		562.000			1.967	42.150	
Inkorten stationstunnel	MN	25	50.000	108.000	100.000			258.000		3.780	15.600	15.309	
Renovatie gemeentehuis Geldrop	EN	20		750.000				750.000		63.750	62.438	61.125	
Renovatie Koetshuis	EN	20				15.000	120.000	135.000				525	
Reconstructie fietspad Santheuvel (Loeswijk - Geldropseweg)	MN	25				70.000		70.000				5.250	
Waterportaal investeringen fase 2015 - 2016	EN	60	50.000	106.000				156.000	GRP	GRP	GRP	GRP	
Waterportaal aanvullende exploitatiekosten fase 2015 - 2016	-	-	34.000	10.500	10.500	10.500		exploitatie	GRP	GRP	GRP	GRP	
Vervanging VRI Eindhoveneweg DAF 3	MN	25			20.000	180.000		200.000		75.000	75.000	75.000	15.000
Duurzaamheidsnotitie	-	-						exploitatie					
Kruispunt Mierloseweg / Peijnenburgweg	MN	25				63.000	987.000	1.050.000					2.205
Fietspad Oudvenestraat	MN	25		45.000				45.000		3.375	3.312	3.249	
Herinrichting Pluiverstraat	MN	25		85.000	21.000	170.000		276.000		2.975	3.710	20.700	
Bouw nieuwe raadzaal:													
- Bouwkosten	EN	20		150.000	1.000.000			1.150.000					
- Uit: MPB 2015-2018: € 300.000 in 2016 t.l.v. res. Tijdelijk Begrotingstekort	EN	20		-150.000	-150.000			-300.000			72.250	70.763	
BGT fase 2								exploitatie		40.000	40.000	40.000	
Aanpassen rotonde centrum (langzame variant zonder subsidie)	MN	25		175.000				175.000		13.125	12.880	12.635	
Ecologische verbindingzone Overakkerseloop	MN	25		68.000	30.280			98.280		2.380	7.371	7.233	
Viandertuin Rielsedijk	MN	25		70.000				70.000		5.250	5.152	5.054	
Waterportaal investeringen fase 2017-2021	EN	60			116.000	116.000	116.000	348.000	GRP	GRP	GRP	GRP	
Waterportaal aanvullende exploitatiekosten fase 2017-2021	-	-			25.000	25.000	25.000	exploitatie	GRP	GRP	GRP	GRP	
Rentebijdragen algemene reserve Grondbedrijf	-	-						exploitatie	420.282	420.282	420.282	420.282	

Uit te voeren investering per programma	EN / MN	Afs. Termijn: Jaar	Reeds gevoteerd	Investering				Totaal investering	Kapitaallasten				
				2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019	
2. Maatschappelijke ontwikkeling													
Uitvoeren facelift sportvloer sporthal De Kievit	EN	15				40.000		40.000				4.067	
Vervanging kunstgrastennisbanen tennispark Coevering (3 fases)													
- Kunstgrasmatten	EN	10		115.000	85.000	85.000		285.000		4.025	7.000	38.475	
- Onderbouw	EN	30		20.000	40.000			60.000		700	4.100	4.030	
Vervanging kunstgras tennisbanen 1 t/m 12 sportpark Bronzenwei	EN	10		250.000				250.000		33.750	32.875	32.000	
Vervanging kunstgrasmat en afrastering hockeyveld 1 sportpark Bronzenwei													
- Kunstgrasmat	EN	12			185.000			185.000			21.892	21.352	
- Berekening	EN	15			25.000			25.000			2.542	2.542	
- Veldafrastering	EN	25			30.000			30.000			2.250	2.208	
Vervanging 2 stuks ballenvangers velden 2 en 7 Sportpark De Kievit	EN	25				12.500		12.500				938	
Vervanging onderdelen beregeningsinstallatie sportpark De Ark	EN	15		12.500				12.500		1.271	1.242	1.213	
Rentekosten grond IHP (aankoop grond Luchen)	EN	-			520.000			520.000			18.200	18.200	
3. Ondersteuning													
Vervanging bureau's	EN	15			72.000			72.000			7.320	7.152	
Vervanging bureaustoelen	EN	15			48.000			48.000			4.880	4.768	
Aanpak aandachtsontwikkellocaties	MN	-						exploitatie	pm	pm	pm	pm	
4. Publiekszaken													
Uitrollen van zaakgericht digitaal werken	EN	-						DD	60.000				
5. Bedrijfsvoering													
Bijdrage in Informatiebeleidsplan DD (vooralsnog resterende vrijval kap.lstn.)	EN	-		pm	pm	pm		pm	50.000	50.000	50.000	50.000	
Totaal				5.403.529	4.864.996	5.950.180	3.482.113	2.668.588	22.220.836	614.298	808.185	1.188.716	1.384.858

De specificatie van "Diverse vervangingsinvesteringen kleiner of gelijk aan € 60.000,- buitendienst" is als volgt:

Investeringen 2016-2019 BUITENDIENST	afschr.	2016	2017	2018	2019
Vervoermiddel 74-BR-JB	7	50.000			
Vervoermiddel 10-VZR-5 inclusief kraan	7		60.000		
Vervoermiddel 06-VZR-6 inclusief kraan	7			60.000	
Vervoermiddel 27-VZR-7 inclusief kraan	7			60.000	
Vervoermiddel 3-VTH-70	7				45.000
Vervoermiddel 9-VTG-57	7				45.000
Vervoermiddel 6-VTH-18	7				45.000
Aanhanger Van de Weijer WV-37-KG	15	7.000			
Schliesssing versnipperaar	15	35.000			
Spuitswagen Rioned WD-RL-42	15			20.000	
Speedvisor	7		7.500		
Grasveegmachine	10		17.500		
Verticuteermachine	10		5.000		
Stratos aanhangerstrooier enkelasser	10		35.000		
Stratos aanhangerstrooier tandem	10		35.000		
Stratos aanhangerstrooier tandem	10		35.000		
Totaal investeringen per jaar		92.000	195.000	140.000	135.000

Na de kadernota zijn er nog drie investeringen toegevoegd aan het activiteitenplan. De kapitaallasten ervan zijn cijfermatig nog niet verwerkt in de begroting. Het gaat hierbij om de volgende investeringen, nader toegelicht in paragraaf 1.3 van deze begroting:

Aanvullend op activiteitenplan uit kadernota	Invest.	Invest.	Invest.	Invest.	Kap.Ist.	Kap.Ist.	Kap.Ist.	Kap.Ist.
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Diverse vervangingen sporthal De Weijer	0	0	20.000	25.000	0	0	0	-2.700
Aanschaf chroombooks	75.000	0	0	0	0	-26.520	-25.680	-24.840
Aanpak aandachtsontwikkelocaties	300.000	300.000	0	0	300.000	300.000	0	0
Aanpak aandachtsontwikkelocaties t.l.v. voorz.	-300.000	-300.000	0	0	-300.000	-300.000	0	0
Totaal	75.000	0	20.000	25.000	0	-26.520	-25.680	-27.540

3.4. Reserves en voorzieningen

3.4.1. Overzicht van reserves en voorzieningen

Naam reserve/ voorziening	Balans 31-12-2015	Balans 31-12-2016	Balans 31-12-2017	Balans 31-12-2018	Balans 31-12-2019
Reserves					
Algemene reserve					
Algemene reserve	6.273	6.264	6.255	6.247	6.238
Inkomensreserve	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Algemene reserve grondexploitaties	22.277	22.697	23.124	25.263	25.683
Totaal algemene reserves	34.550	34.961	35.379	37.510	37.921
Bestemmingsreserve					
Reserve dorpsgezicht 't Broek	50	50	50	50	50
Reserve uitwerking strategische visie	106	106	106	106	106
Reserve bovenwijkse voorzieningen	2.453	2.453	2.453	2.453	2.453
Reserve personeel en organisatie	270	255	240	224	209
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	4.191	4.068	3.966	3.884	3.802
Reserve WWB inkomensdeel	452	149	101	53	5
Reserve WMO	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
Reserve transities	1.156	1.156	1.156	1.156	1.156
Reserve verkoopopbrengst HNG	1.164	931	698	466	233
Reserve geormerkte gelden gemeentefonds	811	811	811	811	811
Reserve investering speeltuin de Viking	59	59	59	59	59
Reserve hondenbeleid	106	74	43	12	0
Reserve gemeentelijke huisvesting	900	1.050	900	900	900
Reserve recreatie en toerisme	159	223	289	356	423
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	94	94	93	92	92
Tijdelijk begrotingstekort	1.099	543	391	105	105

Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop	14	14	14	14	14
Totaal bestemmingsreserves	14.334	13.287	12.620	11.992	11.668
Totaal reserves	48.884	48.248	47.999	49.501	49.589
Voorzieningen					
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's					
Wonen	4.861	4.861	4.861	4.861	4.861
Pensioenvoorzieningen wethouders	2.543	2.718	2.893	3.068	3.243
Project Zinkassen Bodembeheer De Kempen	5	5	5	5	5
Asbest van het Dak	27	27	27	27	27
Totaal voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	7.436	7.611	7.786	7.961	8.136
Voorziening onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	1.439	2.027	2.615	3.460	4.306
Onderhoud gebouwen	1.113	1.912	2.762	3.661	4.560
Onderhoud gebouwen onderwijs	354	354	354	354	354
Omzetgarantie openbare verlichting	16	15	15	15	15
Totaal voorziening onderhoud en egalisatie	2.922	4.309	5.746	7.490	9.235
Voorziening door derden bekleemde middelen					
Egalisatie afvalstoffenheffing	1.024	608	647	782	997
Egalisatie rioleringen	3.687	3.923	4.083	4.308	4.611
Breedtesport impuls middelen	74	74	74	74	74
Aanleg EVZ Goorloop	43	43	43	43	43
Gemeentelijk herplantfonds plantsoenen	2	2	2	2	2
Totaal voorziening door derden bekleemde middelen	4.831	4.649	4.850	5.210	5.728
Voorzieningen die niet worden gepresenteerd					
Dubieuze debiteuren	225	225	225	225	225
Dubieuze debiteuren sociale zaken	1.393	1.393	1.393	1.393	1.393
Dubieuze debiteuren WMO	78	78	78	78	78
Dekking verliessaldi grondexploitaties	3.083	3.035	3.129	2.467	2.534

Totaal voorzieningen die niet worden gepresenteerd	4.779	4.731	4.825	4.163	4.230
Totaal voorzieningen	15.188	16.569	18.382	20.661	23.099
Totaal reserves en voorzieningen	64.073	64.817	66.381	70.162	72.688

3.4.2. Toelichting op de reserves

Algemene reserve

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
6.273	0	9	6.264

Deze reserve heeft als doel het opvangen van eventuele rekeningtekorten en fungeert als algemeen weerstandsvermogen van de gemeente. Voor deze reserve is een bodem afgesproken van € 3,5 miljoen.

In bezuinigingsvoorstel 44 (paragraaf 1.3) stelt het college voor om een bedrag van € 2.784.723,- ten laste te brengen van de algemene reserve om hiermee de boekwaarden van een aantal afgesloten investeringen in maatschappelijk nut in één keer af te schrijven. Dit levert jaarlijks een vermindering van kapitaallasten op van ongeveer € 163.665,-. Omdat het hier gaat om een voorgestelde beleidsaanpassing van het college is deze mutatie nog niet verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen.

Inkomensreserve

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
6.000	0	0	6.000

Deze reserve heeft als doel zorg te dragen voor een vaste rentebaat voor de exploitatie. Door voor deze reserve een vast minimum te hanteren (€ 6.000.000,-) is in ieder geval sprake van een structureel dekkingsmiddel.

Algemene reserve grondexploitaties

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
22.277	420	0	22.697

Het doel van deze reserve is:

- buffer voor conjuncturele risico's;
- buffer voor exploitatierisico's;
- voeding van de voorziening dekking verliessaldi grondbedrijf;
- ruimte om tekorten op nieuwe stadsvernieuwingsplannen te dekken;
- ruimte om strategische aankopen te financieren.

De toevoeging in deze reserve heeft betrekking op "Rentebijdrage algemene reserve Grondbedrijf", zoals opgenomen op het activiteitenplan (zie: paragraaf 3.3.2).

Bestemmingsreserves

Reserve Dorpsgezicht 't Broek

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
50	0	0	50

Het doel van deze reserve is het handhaven van het dorpsgezicht 't Broek in de kern Mierlo met betrekking tot woningen en straataanzicht. Het maximum van deze reserve is vastgesteld op € 50.000,-.

Reserve Uitwerking strategische visie

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
106	0	0	106

De reserve is bedoeld voor kosten die te maken hebben met de strategische visie.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
2.453	0	0	2.453

Gemeentelijke grondbedrijven gebruiken een fonds voor bovenwijkse voorzieningen om projecten, zoals ontsluitingswegen, groenparken, rioolretentiebossen e.d., die door meerdere nieuwe wijken of ook deels door de bestaande bebouwing worden veroorzaakt (mede) te bekostigen. De voeding geschiedt dan door afdracht uit de verkoopopbrengsten van een, in de grondexploitatieopzet van de wijk, vastgelegd bedrag. Ook aan derden-exploitanten kan een bijdrage worden gevraagd, mits er een verband kan worden aangetoond tussen de voorziening en de bijdrage. In de paragraaf Grondbeleid worden de claims op deze reserve benoemd. Indien de weerstandscapaciteit van het grondbedrijf lager is dan 75%, dan wordt de ruimte in deze reserve vrijgeboekt ten gunste van de algemene reserve grondexploitaties. Bij een weerstandsvermogen van 50% of lager wordt (de hoogte van) bestaande claims heroverwogen.

Reserve Personeel en organisatie

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
270	6	20	255

Het doel van deze reserve is om onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering op te vangen. Hierbij wordt met name gedacht aan problemen met de personele bezetting (bijvoorbeeld onderbezetting door ziekte e.d.). De storting heeft betrekking op een eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag (organisatiebreed). De onttrekking betreft incidentele personeelsuitgaven.

Reserve Onderwijshuisvesting / IHP

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
4.191	613	735	4.068

Het doel is de toekomstige huisvestingsplannen onderwijs realiseerbaar maken. Vanaf 2013 worden ook de kapitaallasten van de investering in basisschool/gymlokaal Ganzebloem ten laste van deze reserve gebracht.

Bij vaststelling van het nieuwe Integraal Huisvestingsplan 2015-2010, met nieuwbouw Strabrecht en nieuwbouw Dommeldal en Beneden Beekloop, dient de storting in de reserve IHP vanaf 2018 met € 200.000,- per jaar opgehoogd te worden om de hogere kapitaallasten te kunnen dekken. Omdat het hier gaat om een voorgestelde beleidsaanpassing van het college (paragraaf 1.3) is deze mutatie nog niet verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen.

Reserve WWB-Inkomensdeel

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
452	0	303	149

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van het WWB-Inkomensdeel.

Maximum: de Rijksuitkering bedraagt in 2015: € 9 miljoen. Besloten is om ± 20% van € 6 miljoen (uitkering in 2010) als maximum te reserveren om eventuele schommelingen op te vangen. Het maximum is hierbij vastgesteld op € 1,25 miljoen.

Minimum: Het minimum is vastgesteld op € 250.000,-.

Aan de hand van het stroomschema wordt deze reserve bij een positief jaarrekeningresultaat gevoed.

Reserve Wmo

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.250	0	0	1.250

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van de Wmo (inclusief de daarin opgegene kosten Wvg).

Maximum: De via de algemene uitkering ontvangen gelden liggen rond de € 5 miljoen (€ 3,1 miljoen Wmo en € 1,9 miljoen WVG). Besloten is 25% van dit bedrag als maximum te reserveren om eventuele schommelingen op te vangen. Het maximum is hierbij vastgesteld op € 1,25 miljoen.

Minimum: Het minimum is vastgesteld op € 250.000,-.

Op verzoek van de raad (motie bij de MPB 2013-2016) is bij de beleidsrapportage 2012 besloten om deze egaliseriereserve in te zetten voor het volledige Wmo-beleidsveld. Het Wmo-beleidsveld bestaat dan uit de voorheen zo geheten Wet voorzieningen gehandicapten, de huishoudelijke verzorging, de overgedragen subsidieregelingen AWBZ en de uitvoeringskosten.

Reserve Transities

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.156	0	0	1.156

De gemeente is sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de drie transities in het sociaal domein. Het betreft de Participatiewet, de nieuwe Wmo 2015 en de transitie van de jeugdzorg. De taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten en de met de decentralisatie gemoeide ombuigingstaakstellingen en budgetten zijn bekend, maar of deze budgetten toereikend zijn is tot op heden nog niet te zeggen. Vanwege deze onzekerheid en onze wil om deze wetten goed te kunnen uitvoeren, is deze reserve gevormd.

Verkoopopbrengst Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG)

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.164	0	233	931

Het gaat hier om een bedrag dat is ontvangen (verkoopopbrengst) en dat is ingezet om de jaarlijks wegvallende winstuitkering te dekken. Het bedrag van € 232.726,- bestaat uit € 167.242,- aandeel Geldrop en € 65.484,- aandeel Mierlo en wordt 25 jaar lang (van 1996 t/m 2020) ten gunste van de exploitatie gebracht. Voor de jaren 2016 tot en met 2020 rust op deze reserve nog een claim van 5 onttrekkingen van € 232.726,-.

Reserve Geormerkte gelden gemeentefonds

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
811	0	0	811

Via het ministerie van Binnenlandse Zaken ontvangen wij de algemene uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze door de gemeente te ontvangen gelden zijn vrij besteedbaar. Dit laatste neemt echter niet weg dat de gemeenten wel geacht worden om met deze gelden bepaalde zaken te realiseren. De gemeenteraad kan er dus voor kiezen om bepaalde gelden te oormerken.

Deze reserve is ingesteld, omdat het in de praktijk voorkomt dat wij in enig jaar éénmalige gelden ontvangen die wij willen oormerken, maar wij er niet in slagen om deze gelden nog hetzelfde jaar voor het beoogde doel in te zetten. Zo zijn er in het verleden gelden in deze reserve gestopt voor schuldhulpverlening, WMO en de invoering van de WABO.

Reserve Investerings speeltuin De Viking

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
59	0	0	59

Doel: Op basis van een door de wijkvereniging Braakhuizen-Zuid in te leveren investeringsplan investeringen te kunnen uitvoeren aan de speeltuin De Viking.

Toevoeging/Onttrekking:

In de begroting is naast de gebruikelijke subsidie, € 23.000,- opgenomen voor toekomstige investeringen. Wanneer in een jaar hogere investeringen gedaan worden, wordt uit de betreffende reserve onttrokken.

Reserve Hondenbeleid

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
106	0	32	74

Het betreft een egalisatierekening voor zowel kosten als opbrengsten met als doel forse afwijkingen in de tariefstelling te voorkomen. Op deze wijze wordt er voor gezorgd dat alle gelden die worden ontvangen via de hondenbelasting ingezet worden voor de uitvoering van hondenbeleid.

In bezuinigingsvoorstel 33 (paragraaf 1.3) wordt voorgesteld om € 14.000,- aan straatreiniging toe te rekenen aan het budget Hondenbeleid (2 veeggrondes). Dit is verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen. De restant onttrekking betreft de hogere lasten dan baten binnen het budget Hondenbeleid (onderdekking). Het tekort komt ten laste van deze reserve.

Reserve Gemeentelijke huisvesting

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
900	300	150	1.050

Het doel van deze reserve is om financiële dekking te hebben voor oplossingen omtrent gemeentelijke huisvestingsproblemen. In de MPB 2015-2018 is via amendement 2 besloten om in 2016 € 300.000,- in de reserve Gemeentelijke huisvesting te storten ten laste van de reserve Tijdelijk begrotingstekort. Deze dotatie is bedoeld voor het realiseren van een raadsaccommodatie. De onttrekking uit deze reserve heeft betrekking op de bijdrage in de kosten van de bouw nieuwe raadszaal, zoals opgenomen op het activiteitenplan (zie: paragraaf 3.3.2).

Reserve Recreatie en toerisme

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
159	67	2	223

In 2013 heeft de raad besloten om de exploitatie Recreatie en Toerisme onder te brengen in een 'gesloten exploitatie'. Dit betekent dat de directe en indirecte kosten voor recreatie en toerisme worden betaald uit de toeristenbelasting. Indien deze kosten in enig jaar lager zijn dan de opbrengsten, wordt het voordeel gestort in de reserve Recreatie en Toerisme. Indien de kosten in enig jaar hoger zijn dan de opbrengsten, wordt het nadeel onttrokken aan de reserve Recreatie en Toerisme. Zo krijgt de exploitatie een zelfvoorzienend karakter. Het voordeel is dat onvoorziene uitgaven in enig jaar niet direct consequenties hebben voor de tarieven en dat bij tegenvallers niet meteen een beroep moet worden gedaan op de algemene dienst.

Reserve Centrummanagement / ondernemersinitiatieven

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
94	3	3	94

In de reserve Centrummanagement wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersinitiatieven. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en lintenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds uitgekeerd of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.

Reserve Tijdelijk begrotingstekort

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.099	0	556	543

In de MPB 2015-2018 hebben wij de reserve Tijdelijk begrotingstekort voor de eerste keer ingezet. In 2015 is € 771.552,- onttrokken uit de reserve ten gunste van de voorziening Groot onderhoud wegen. De onttrekking in 2016 bestaat uit € 300.000,- voor de reserve Gemeentelijke Huisvesting en € 256.000,- ter dekking van de algemene dienst in 2016.

In bezuinigingsvoorstel 17 wordt de reserve Tijdelijk begrotingstekort in 2016 opgeheven. Het saldo valt vrij om de boekwaarden van een aantal investeringen in maatschappelijk nut in één keer mee af te schrijven. Dit levert jaarlijks een vermindering van kapitaallasten op van ongeveer € 46.060,-. Omdat het hier gaat om een voorgestelde beleidsaanpassing van het college is deze mutatie nog niet verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen.

Reserve Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
14	0	0	14

In de reserve Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop worden gelden gereserveerd voor bijdragen in de kosten van voorzieningen die door eigenaren van gemeentelijke monumenten moeten worden getroffen ten behoeve van onderhoud van een monument. De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst. De reserve mag tot een maximum van € 16.000,- gevuld zijn. In de beleidsregel "Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo 2014" zijn tevens maximum bedragen opgenomen per aanvraag en maximum bedragen per kostensoort.

3.4.3. Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
4.681	0	0	4.681

Bij de verkoop van het Geldropse Woningbedrijf aan Wooninc. heeft de Minister goedgekeurd dat de Algemene Bedrijfsreserve van het woningbedrijf bij de gemeente mocht blijven, mits het enkel wordt aangewend in het belang van de volkshuisvesting in algemene zin. Tot dit belang wordt ook gerekend de verbetering van de woonomgeving (uit definitie van het begrip in het Besluit Beheer Sociale Huurwoningen). Aan deze voorziening is de reserve Wonen toegevoegd. De rente van de startersleningen en diverse projecten in het kader van woon- en leefomgeving worden ten laste van deze voorziening gebracht.

In paragraaf 1.3 stelt het college voor om een bedrag van 2x € 300.000,- (2016 en 2017) ten laste te brengen van deze voorziening voor de aanpak van aandachtsontwikkelocaties. Omdat het hier gaat om een voorgestelde beleidsaanpassing van het college is deze mutatie nog niet verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen.

Pensioenvoorziening wethouders

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
2.543	175	0	2.718

Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) zijn wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van onze (ex-)wethouders. Wij moeten dus zelf zorgen voor een eigen pensioenfonds. Dit houdt in dat wij de opgebouwde pensioenen over de periode dat de politieke ambtsdrager actief was alsmede over de wachtgeldperiode zelf uitbetalen en de daarmee samenhangende risico's zelf dragen. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de actuariële berekeningen die door een extern bureau voor ons (en alle andere gemeenten) gemaakt worden.

Project Zinkassen Bodembeheer De Kempen

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
5	0	0	5

In paragraaf 5.4 van de kadernota is aangegeven dat deze voorziening kan worden afgesloten na betaling van een laatste factuur van ongeveer € 5.250,-.

Voorziening Asbest van het dak

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
27	0	0	27

Deze voorziening is in 2013 ingesteld ter financiering van de subsidieverordening "Asbest van het dak". Deze verordening heeft als doelstelling om met een subsidie eigenaren te stimuleren asbesthoudende daken te doen verwijderen. De voorziening c.q. subsidieplafond van deze verordening is gemaximeerd op € 30.000,-. De subsidieverordening vervalt zodra het beschikbare budget is besteed.

Voorzieningen onderhoud/egalisatie

Voorziening Onderhoud wegen

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.439	588	0	2.027

Op basis van het onderhoudsplan voor wegen en straten enerzijds en het onderhoudsplan voor bruggen en tunnels anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats. De stortingen in het onderhoudsplan wegen en straten hebben betrekking op een tweetal onderdelen: onderhoud wegen en het aanpassen en verleggen van kabels en leidingen.

Voorzieningen Onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.113	799	0	1.912

Deze voorziening dient ter dekking van het regulier onderhoud aan gemeentelijke gebouwen. Op basis van het onderhoudsplan, dat volgt uit het onderhoudssysteem Planon, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening.

Voorziening Onderhoud gebouwen onderwijs

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
354	0	0	354

Doel is het bekostigen van (groot)onderhoud aan schoolgebouwen.

Per 1 januari 2015 is het buitenonderhoud en de aanpassing van schoolgebouwen de verantwoordelijkheid voor de schoolbesturen.

Voorziening Omzetgarantie openbare verlichting

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
16	0	1	15

De voorziening Omzetgarantie openbare verlichting is benodigd als aanvullende dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit de omzetgarantie, overeengekomen met Ziut BV. In deze omzetgarantie zitten ook vervangingen aan werken. In 2013 is aan de omzetgarantie voor vervangingen voldaan.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Voorziening Egalisatie afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.024	0	417	608

In 2013 heeft de raad besloten om de voorziening Afval om te zetten in een reserve, in 2014 is deze reserve op grond van wijzigingen in de BBV weer omgezet naar een egalisatievoorziening. Deze voorziening wordt enerzijds gebruikt om een eventuele naheffing van Attero op te vangen, vanwege een te laag afvalaanbod. Anderzijds wordt deze voorziening gebruikt om de geraamde tekorten als gevolg van onderdekking op te vangen (de dekkingsgraad bedraagt 91%). De afvaltarieven zijn vanaf 2014 zodanig verlaagd, dat deze (met jaarlijks een lichte verhoging weliswaar) in de komende jaren blijft gehandhaafd. Hiervoor is wel de inbreng van deze voorziening nodig.

Voorziening Egalisatie rioleringen

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
3.687	236	0	3.923

Een egalisatierekening voor zowel kosten als opbrengsten met als doel forse afwijkingen in de tariefstelling te voorkomen. Het in 2016 gestorte bedrag is bestemd voor toekomstige vervangingsinvesteringen op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

Voorziening Breedtesport impuls middelen

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
74	0	0	74

De voorziening is in het verleden gevoed uit de algemene middelen. Ook is hiervoor een rijks subsidie ontvangen. De pilot JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) wordt hier mede uit gefinancierd.

Voorziening Aanleg ecologische verbindingszone Goorloop

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
43	0	0	43

De voorziening is bedoeld voor het aandeel van de gemeente Geldrop-Mierlo in de kosten voor de aankoop en inrichting van de economische verbindingszone Goorloop. De helft van de kosten wordt gefinancierd uit de beschikbaar gestelde gelden voor het versnellen van de groenblauwe opgaven in Brainport Oost (hiervoor is op 14 juli 2014 een subsidiebeschikking verleend door de provincie). Voor de andere helft hebben waterschap Aa en Maas (40%) en de gemeenten Someren (30%) en Geldrop-Mierlo (30%) zich garant gesteld. De uitvoering van de aanleg van Ecologische Verbindingszone Goorloop is voorzien in 2016 / 2017.

Voorziening Gemeentelijk herplantfonds

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
2	0	0	2

Bij het verlenen van een kapvergunning kan herplant opgelegd worden. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren, omdat bijvoorbeeld de ruimte hiervoor ontbreekt. Hiertoe is in 2014 een Gemeentelijk Herplantfonds in het leven geroepen. De waarde van de te kappen boom wordt daarbij in het fonds gestort en op een later moment aangewend voor herplanting.

Opmerking

Onderstaande voorzieningen zijn geen onderdeel van de balanspost "voorzieningen" en zijn daarom ook niet opgenomen in bovenstaand overzicht. Deze voorzieningen moeten volgens de voorschriften als correctie op de balansposten "voorraden" en "overige vorderingen" worden verantwoord.

Voorziening Dubieuze debiteuren

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
225	0	0	225

Het doel van deze voorziening is het opvangen van oninbare vorderingen. Via een dynamische methode wordt gekeken naar de werkelijke dubieuze debiteuren. Als een vordering langer dan 360 dagen openstaat wordt deze in ieder geval opgenomen. Als een vordering nog niet deze periode heeft overtroffen, maar het is wel al zeker dat het bedrag naar alle waarschijnlijkheid niet ontvangen gaat worden, dan wordt deze ook al opgenomen.

Voorziening Dubieuze debiteuren Sociale Zaken

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
1.393	0	0	1.393

Het doel van deze voorziening is het opvangen van oninbare vorderingen van onze klanten op het Werkplein in Helmond. De gemeente Helmond heeft, op aandringen van de regiogemeenten, in 2012 aan een extern bedrijf de opdracht gegeven om nogmaals de reële waarde van het huidige vorderingenbestand te bepalen. Hiertoe is een zogenoemde I-scan uitgevoerd. Deze scan bestond uit het verzamelen van gegevens uit GWS4all (uitkeringsadministratie), het interpreteren ervan en daaraan conclusies te verbinden. De scans bestonden er onder andere uit dat onderzocht werd hoeveel geld is geïnd op de in het verleden ontstane vorderingen. Er werd ook gekeken naar trends in betaalgedrag c.q. moraal van uitkeringsgerechtigden en pas uitgestroomde klanten. Op basis van alle verrichte scans is op het huidige bestand minimaal een inning van 15,21% en maximaal 28,7% haalbaar. Gemiddeld 21,96%. De gemeente Helmond gaat er van uit dat de gehanteerde percentages voor het bepalen van de waarde van het debiteurenbestand ook representatief voor de regiogemeenten Laarbeek, Geldrop-Mierlo, Deurne en Asten zijn.

Voorziening Dubieuze debiteuren Wmo

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
78	0	0	78

Het doel van deze voorziening is het opvangen van oninbare vorderingen betreffende de eigen bijdragen van particulieren voor huishoudelijke hulp en ten onrechte verstrekte bijdragen aan burgers inzake de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf

Stand 1-1-2016	Toevoegingen 2016	Onttrekkingen 2016	Stand 31-12-2016
3.083	98	146	3.035

Het doel van de voorziening is het afdekken van de te verwachten verliezen binnen het grondbedrijf. De voeding geschiedt vanuit de algemene reserve grondbedrijf.

3.4.4. Beleid t.a.v. bespaarde rente

Rentebijdraging Algemene reserve Grondexploitaties

In de MPB 2014-2017 is besloten dat er in het jaar 2014 rente werd bijgeschreven op de reserve Grondexploitaties (€ 282.000,-). In de MPB 2015-2018 was in eerste instantie voorgesteld om geen rente bij te schrijven in het jaar 2015, maar wel in de jaren 2016 t/m 2018. Uiteindelijk heeft de raad besloten ook voor deze jaren geen rente bij te schrijven. Sinds de MPB 2005-2008 is als bezuinigingsmaatregel namelijk besloten om geen rente meer bij te schrijven op de reserve Grondexploitaties. Dit betekent dat het grondbedrijf sindsdien rente betaalt over een deel van haar eigen vermogen. Dit is een oneigenlijke jaarlijkse winstafracht van het grondbedrijf naar de algemene dienst.

In de kadernota en in deze begroting is berekend dat het bij een rentevergoeding over de volledige reserve Grondexploitaties en de stand van deze reserve per ultimo 2014 zou gaan om een rentebedrag van € 480.322,-. Dit bedrag is gebaseerd op de oude rekenrente van 4%. In het overzicht van investeringen (activiteitenplan), paragraaf 3.3.2 van deze begroting, staat een bedrag van € 420.282,-. Dit bedrag is aangepast aan de nieuwe rekenrente van 3,5%.

Rentebijdraging voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf

Op de voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf wordt jaarlijks vanuit de algemene dienst rente bijgeschreven. Omdat in de jaarrekening 2014 en deze begroting een groot deel van deze voorziening flink in omvang is vrijgevallen (ten gunste van de algemene reserve Grondbedrijf), hoeft er vanuit de algemene dienst minder rente op deze voorziening te worden bijgeschreven. Het voordeel wordt budgettair neutraal verwerkt in deze begroting (op Stelposten). Er wordt hier bewust geen positief saldo gecreëerd, omdat de wijzigingen in het BBV per 1 januari 2016 zullen leiden tot negatieve financiële gevolgen voor de begroting en de grondexploitaties (zie paragraaf 2.3.2 Weerstandsvermogen, Inventarisatie van de risico's, punt 2).

3.5. Toelichting op de financiële positie

Inleiding

In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting. Tevens worden afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren toegelicht.

Indexen

Voor de begroting 2016 en verder zijn de volgende indexen gebruikt. Deze zijn vastgesteld bij de kadernota 2015-2019 in uw vergadering op 6 juli 2015:

Indexcijfers MJB 2016-2019	2016	2017	2018	2019
Loonkostenindex	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Materiële kostenindex	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%

Tariefopbrengsten / inkomsten	2016	2017	2018	2019
Gewogen kostenontwikkeling	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%

Rekenrente

Om rente over de investeringen toe te rekenen aan de juiste beleidsproducten in de begroting wordt gewerkt met een rekenrente. Ook de bespaarde rente wordt berekend met deze rekenrente. De gebruikte rekenrente is conform de kadernota 2015-2019 3,5% (de voorlopige berekening uit de kadernota sluit aan bij de definitieve berekening).

Toerekening rente

Bij de kadernota 2015-2019 is een voorstel gemaakt over de berekeningswijze van de rekenrente. Voorgesteld wordt om vanaf 1-1-2015 de rente alleen toe te rekenen voor 100% van de boekwaarde op 1-1 van elk jaar. Er wordt dus geen rente meer toegerekend over de vermeerderingen en verminderingen. Bijkomend voordeel is dat de oude werkwijze niet in te richten is het financieel pakket en de nieuwe (voorgestelde) werkwijze wel.

Afschrijvingen op investeringen

Afschrijvingen op investeringen vinden voortaan plaats vanaf het jaar na gereedkomen. Voorheen werd direct gestart met afschrijven (voor 1/3e deel; in de volgende jaren volledig), waarbij geen rekening werd gehouden met het feit of een investering gereed was of niet.

Eén uurtarief

In tegenstelling tot voorgaande begrotingen is er nu gewerkt met één uniform uurtarief.